

ଛାତ୍ର/ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ _____

ଶ୍ରେଣୀ _____

କୃତିଜ୍ଞତା

ସମୀକ୍ଷକ

- ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ
- ଡ. ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନ ଦାଶ
- ବିଦୂଲତା ମିଶ୍ର

ପ୍ରଶାସନିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ଭୂପେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ପୁନିଆ (ଭା.ପ୍ର.ସେ)
ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓପେପା

ସଂପାଦକ

- ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
- ଗୁରୁ ପ୍ରସାଦ ଦାଶ

ଶୈକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ଓ.ଶି.ସେ
ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷାତତ୍ତ୍ଵ ଓ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

ସହାୟତା

ଶ୍ରୀମତୀ ମିତାଲୀ ପାତ୍ର
ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ବାନାର୍ଜୀ

ବୈଷୟିକ ସହାୟତା

ଉବାନୀ ପ୍ରଧାନ
ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ପୃଷ୍ଠା

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉତ୍ଥାନ - ଓଡ଼ିଆ (ସମ୍ବନ୍ଧମାତ୍ର) ଶ୍ରେଣୀ

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ ସଂପର୍କୀୟ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୧	ଚିତ୍ର ସୁନ୍ଦରତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବେ ।	୧		
୨	ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂମିକୁ ଚିହ୍ନବ ।	୨		
୩	ପରିଚିତ/ଅପରିଚିତ ଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବ ଓ ଅର୍ଥ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବ୍ୟବହାର କରିବ ଯେପରି ଚିତ୍ର ବା ପ୍ରିଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁମାନ କରିବ, ଶବ୍ଦକୁ ଚିହ୍ନବ, ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରରେ ଅନୁମାନ କରିବ ।	୩		
୪	ସବର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ସାନ, ପରନ, ଗତି, ଦୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା, ଲତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବା । ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ ।	୪		
୫	ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂମିକୁ ଚିହ୍ନବ ।	୫		
୬	ପରିଚିତ/ଅପରିଚିତ ଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବ ଓ ଅର୍ଥ ଖୋଜିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବ୍ୟବହାର କରିବ, ଯେପରି ଚିତ୍ର ବା ପ୍ରିଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁମାନ କରିବ, ଶବ୍ଦକୁ ଚିହ୍ନବ, ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରରେ ଅନୁମାନ କରିବ ।	୬		
୭	ପରିଚିତ/ଅପରିଚିତ ଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବ ଓ ଅର୍ଥ ଖୋଜିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବ୍ୟବହାର କରିବ, ଯେପରି ଚିତ୍ର ବା ପ୍ରିଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁମାନ କରିବ, ଶବ୍ଦକୁ ଚିହ୍ନବ, ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରରେ ଅନୁମାନ କରିବ ।	୭		

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପ୍ରତ୍ଯେକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୮	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ଗୁଣାଡୁକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲେଖି ନିଜଭାଷା ଚିଆରି କରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ । - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥିପୁଣି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାଡୁକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲେଖି ନିଜଭାଷା ଚିଆରି କରିବ ଓ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ । 	୮		
୯	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ । - କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ । ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । ସ୍ଵରର ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ଉତ୍ତାନ, ପଭନ, ଗତି, ଲମ୍ବ ଠିକ୍ ଉତ୍ତାନ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । 	୯		
୧୦	<ul style="list-style-type: none"> - କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାଡୁକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସେଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୧୦		
୧୧	ଚିତ୍ର ସୂକ୍ଷତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ ।	୧୧		

ক্র. নং.	শিক্ষণ পালাপাল	কার্য্যপদ্ধতি ক্র.সংখ্যা	পাঠ্যপদ্ধতি সংপর্কিত শ্রেণী / প্রসঙ্গ	পৃষ্ঠা
১৭	ওড়িଆ বর্ষমালারে থুবা অংশের আকৃতিকু ও ধূনিকু চিহ্নিব।	১৭		
১৮	ওড়িଆ বর্ষমালারে থুবা অংশের আকৃতি ও ধূনিকু চিহ্নিব।	১৮		
১৯	ভিন্ন ভিন্ন প্রকার প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শব্দকাগজ, শিশুপত্রিকাআদি) পত্রি বুল্টিবাসহিত ষেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মতদেব, শিক্ষক ও অন্য সাহপাঠীকসহ আলোচনা করিব। পচারিথুবা প্রশ্নৰ উত্তর মৌখিক/ লিখিত ভাবে দেব।	১৯		
২০	ভিন্নভিন্ন প্রকার প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শব্দকাগজ, শিশুপত্রিকাআদি) পত্রি বুল্টিবাসহিত ষেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মতদেব, শিক্ষক ও অন্য সাহপাঠীকসহ আলোচনা করিব। পচারিথুবা প্রশ্নৰ উত্তর লিখিত ও মৌখিক ভাবে দেব।	২০		
২১	ভিন্নভিন্ন প্রকার প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শব্দকাগজ, শিশুপত্রিকাআদি) পত্রি বুল্টিবা সহিত ষেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মতদেব, শিক্ষক ও অন্য সাহপাঠীকসহ সহিত আলোচনা করিব। পচারিথুবা প্রশ্নৰ উত্তর মৌখিক/লিখিত ভাবে দেব।	২১		
২২	- ভিন্নভিন্ন প্রকার বিষয়বস্তুরে আসুথিবা নূଆ শব্দকু বুল্টি তাহার অর্থ বাহার করিব। - ভাষার গুণাত্মকতা যেপরি শব্দৰ পুনরাবৃত্তি, সর্বনাম, বিশেষণ, বচন আদি প্রতি সচেতন হোଇ লেখিব।	২২		
২৩	- ভিন্নভিন্ন প্রকার প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শব্দকাগজ, শিশুপত্রিকা আদি) পত্রি বুল্টিবা সহিত ষেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মত দেব, শিক্ষক ও অন্য	২৩		

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପ୍ରତ୍ଯେକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
	<p>ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ/ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣ ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । 			
୧୯	<ul style="list-style-type: none"> - କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପ୍ରୟୋଗ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ । - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୧୯		
୨୦	<ul style="list-style-type: none"> - କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପ୍ରୟୋଗ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାଭୂକତା ଯେପରି ଶବର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ । 	୨୦		
୨୧	ପ୍ରଥମ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ	୨୧		
୨୨	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ଗୁଣାଭୂକତା ଯେପରି ଶବର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୨୨		

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ପାଳାପାଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପ୍ରତ୍ୱକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ଗୁଣାଭ୍ୟକତାକୁ ଦୃସ୍ତିରେ ରଖି ନିଜ ଭାଷା ଡିଆରି କରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ । - କମା, ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଚିହ୍ନ, ଉତ୍ସୃତ ଚିହ୍ନକୁ ଠିକଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । 			
୨୩	<ul style="list-style-type: none"> - ଗପ କବିତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ନିଜ ଭାଷାରେ କହିବା ସହିତ ସେଥୁରେ ନିଜ ଗପକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ିବେ । - ଗପ କଥାକିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବୁଝିବ ଓ ସେଥୁରେ ନିଜଗପ ଓ କଥାକୁ ଯୋଡ଼ିବ । 	୨୩		
୨୪	<ul style="list-style-type: none"> - ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକୃତି ଓ ଧ୍ୱନିକୁ ଚିହ୍ନିବ । - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ) । - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୨୪		
୨୫	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାରେ ନିହିତ ଶର ଓ ଧ୍ୱନି ସହିତ ଖେଳି ମଜାନେବ ଯେପରି ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ, ମାମୁଁଘର ଚଉଁରୀ..... - ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକୃତି ଓ ଧ୍ୱନିକୁ ଚିହ୍ନିବ । - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ 	୨୫		

ক্র. নং.	শিক্ষণ পালাপাল	কার্য্যপদ্ধতি ক্র.সংখ্যা	পাঠ্যপুস্তক সংপর্কিত গ্রেণাই / প্রস্তা
	- ভিন্নভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্রি বুল্টিবা সহিত ঘেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মত দেব, শিক্ষক ও অন্য সহপাঠীক সহিত আলোচনা করিব, পচারিথবা প্রশ্নর উত্তর (মৌখিক/লিখিত ভাবে) দেব।		
৯৭	- ভাষারে নিহিত শব্দ ও ধ্বনি সহিত খেলি মজানেব - ভাষার ব্যাকরণকু (যেপরি কারক, ক্রিয়া, কর্তা আদি) চিহ্নিব ও ঘেথ্যপ্রতি ঘচেতন হোଇ লেখিব।	৯৭	
৯৯	- ভিন্নভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্রি বুল্টিবা সহিত ঘেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মত দেব, শিক্ষক ও অন্য সহপাঠীক সহিত আলোচনা করিব, পচারিথবা প্রশ্নর উত্তর (মৌখিক/লিখিত ভাবে) দেব।	৯৯	
১০	- ভিন্নভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্রি বুল্টিবা সহিত ঘেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মত দেব, শিক্ষক ও অন্য সহপাঠীক সহিত আলোচনা করিব, পচারিথবা প্রশ্নর উত্তর (মৌখিক/লিখিত ভাবে) দেব। - ভাষার গুণামূকতাকু দৃষ্টিরে রক্ষা নিজ ভাষা তিআরি করিব এবং এছাকু ব্যবহার করিব।	১০	
১৫	- ভিন্নভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্রি বুল্টিবা সহিত ঘেহি সংপর্কিত প্রশ্ন পচারিব, নিজ মত দেব, শিক্ষক ও অন্য সহপাঠীক সহিত আলোচনা করিব, পচারিথবা প্রশ্নর উত্তর (মৌখিক/লিখিত ভাবে) দেব।	১৫	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
	<ul style="list-style-type: none"> - ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ। 			
୩୦	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ, ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ । - କୌଣସି ପାଠ୍ୟ ବିଷୟକୁ ତନୁତନ୍ତ କରିଖୋଜି ସେଥିରେ ଥିବା ବିଶେଷ ଧାରଣାକୁ ବୁଝିବ । 	୩୦		
୩୧	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହ ପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାମ୍ବଳତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୩୧		
୩୨	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୩୨		

ক্র. নং.	শিক্ষণ পালাপাল	কার্য্যপদ্ধতি ক্র.সংখ্যা	পাঠ্যপুস্তক সংপর্কিত গ্রেণাই / প্রস্তা
	<ul style="list-style-type: none"> - ভিন্ন ভিন্ন প্রকার প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পতি সহিত ঘেরি সংপর্কিত প্রশ্ন পরারিব, নিজ মত দেব। শিক্ষক ও অন্য সহ পাঠীক সহিত আলোচনা করিব। পরারিথুবা প্রশ্নর উভয় (মৌখিক/লিখিত ভাবে) দেব। 		
৩৩	<ul style="list-style-type: none"> - ভাষার গুণাত্মকতাকু দৃষ্টিতে রেখি নিজভাষা চিআরি করিব ও এহাকু ব্যবহার করিব। - ভিন্ন ভিন্ন প্রকারর বিষয় বস্তুতে আসুথুবা নূআ শবকু বুঝি তাহার অর্থ বাহার করিব। - ভাষার ব্যাকরণকু (যেপরি কারক, ক্রিয়া, কর্তা আদি) চিহ্নিব ও স্থাপ্তি সচেতন হোଇ লেখিব। 	৩৩	
৩৪	<ul style="list-style-type: none"> - ভিন্ন ভিন্ন বিষয়বস্তুতে আসুথুবা নূআ শব গুড়িকু বুঝি ঘেরুত্বিকু লেখারে ব্যবহার করিব। - ভাষার ব্যাকরণকু (যেপরি কারক, ক্রিয়া, কর্তা আদি) চিহ্নিব ও স্থাপ্তি সচেতন হোଇ লেখিব। 	৩৪	
৩৫	<ul style="list-style-type: none"> - ভিন্ন ভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পতি বুঝিবা সহিত ঘেরি সংপর্কিত প্রশ্ন পরারিব, নিজ মত দেব, শিক্ষক ও অন্য সহপাঠীক সহিত আলোচনা করিব, পরারিথুবা প্রশ্নর উভয় (মৌখিক/লিখিত ভাবে) দেব। 	৩৫	
৩৬	<ul style="list-style-type: none"> - ভিন্ন ভিন্ন প্রকার প্রবন্ধ/সামগ্রীকু (শবর কাগজ, শিশু পত্রিকা আদি) পতি বুঝিবা সহিত ঘেরি সংপর্কিত প্রশ্ন পরারিব, নিজ মত দেব। শিক্ষক 	৩৬	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ମ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
	<p>ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଓ ଶବକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶେଳୀରେ ଲେଖିବ । 			
୩୭	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାବୁକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଓ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶେଳୀରେ ଲେଖିବ । 	୩୭		
୩୮	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ । - କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଓ ଶବକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ । - ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନାକୁ ଚିହ୍ନିବ । 	୩୮		

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୩୯	- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।	୩୯		
୪୦	- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଷୟ ବଞ୍ଚିରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବ।	୪୦		
୪୧	- ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଶବ୍ଦଚିନ୍ତନ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେଖା ପାଇଁ (ଯେପରି ସାଙ୍ଗକୁ ଚିଠି ଲେଖିବା, ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକକୁ ପଡ଼ି ଲେଖିବା) ନିଜେ ସିଜାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବ।	୪୧		
୪୨	ଦ୍ୱିତୀୟ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ	୪୨		
ବର୍ଷର ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ				
୪୩	- ଭାଷାରେ ନିହିତ ଶବ୍ଦ ଓ ଧୂନି ସହିତ ଖେଳି ମଜା ନେବ ଯେପରି ଚକାଚକା ଭଉଁରା..... - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।	୧	ରାମାୟଣ କଥା (୭ମ) ମୋର ଆସାମ ଭ୍ରମଣ (୮ମ)	
୪୪	- ସ୍ଵରର ଉତ୍ସାନପତନ, ଗତି, ଲୟ, ଠିକ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ। - ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।	୨	କହିବି କଥାଚି (୭ମ) ବୃକ୍ଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟ (୮ମ)	

ক্র. নং.	শিক্ষণ পালাপাল	কার্য্যপদ্ধতি ক্র.সংখ্যা	পাঠ্যপদ্ধতি সংপর্ক শ্রেণী / প্রস্তা	
৪৪	<ul style="list-style-type: none"> - স্বরূপ উপযুক্ত উচ্থান, পতন, গতি, লঘ ঠিক্‌ উচ্চারণ সহিত গপ, কবিতা ইত্যাদিকু কহিব। - ভিন্ন ভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ সামগ্রীকু (শব্দকারণ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্র বুল্লিবা সহিত আলোচনা করিব। পচারিথবা প্রশ্নুর উভয় মৌলিক / লিখিতভাবে দেব। - ভাষার গুণাভুক্তা যেপরি শব্দর পুনরাবৃত্তি, সর্বনাম, বিশেষণ, বচন আদিপ্রতি সচেতন হোଇ লেখিব। 	৩	কলা মাণিকরে (৩ম) বৃক্ষ মাহাম্য (৮ম)	
৪৫	<ul style="list-style-type: none"> - পরিচিত / অপরিচিত, লিখিত সামগ্রীর আগ্রহ দেখাইব এবং অর্থ খোজিবা পাই কিভিন্ন প্রকার কৌশলকু ব্যবহার করি কহিব, যেপরি চিত্র বা প্রিণ্ট সাহায্যে অনুমান করিব। শব্দকু চিহ্নিব, পূর্ব অনুভূতি আধাৰে অনুমান করিব। - ভিন্নভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ সামগ্রীকু (শব্দকারণ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্র বুল্লিবা সহিত আলোচনা করিব। পচারিথবা প্রশ্নুর উভয় মৌলিক / লিখিতভাবে দেব। - ভাষার গুণাভুক্তা যেপরি শব্দর পুনরাবৃত্তি, সর্বনাম, বিশেষণ, বচন আদিপ্রতি সচেতন হোଇ লেখিব। 	৪	সভ্যর পূজারা আচার্য হরিহর (৩ম) রোগাধেবা (৮ম)	
৪৬	<ul style="list-style-type: none"> - ভিন্ন ভিন্ন প্রকারর প্রবন্ধ সামগ্রীকু (শব্দকারণ, শিশু পত্রিকা আদি) পত্র বুল্লিবা সহিত আলোচনা করিব। পচারিথবা প্রশ্নুর উভয় মৌলিক / লিখিতভাবে দেব। - ভাষার গুণাভুক্তা যেপরি শব্দর পুনরাবৃত্তি, সর্বনাম, বিশেষণ, বচন আদিপ্রতি সচেতন হোଇ লেখিব। 	৪	কাঠরু ভাত, ঘাসরু দুধ, (৩ম) গুরুশিষ্য এম্বর্ক (৮ম)	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୪୮	<ul style="list-style-type: none"> - ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବଦ୍କୁ ବୁଝି ସେବୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବା । - ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବଦ ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୭	ମୃତ୍ୟୁ ବିଜୟୀ ବାଦକ (୭ମ) ବୈଜ୍ଞାନିକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ (୮ମ)	
୪୯	<ul style="list-style-type: none"> - ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବଦ ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖୁଥିବା ନିଜ ଲେଖା ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଯେପରି ପୂର୍ଣ୍ଣରେ, ପ୍ରଶାବାଚୀ ଚିହ୍ନ, ଉଚ୍ଚତ ଚିହ୍ନାଦିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ । 	୭	ତାରାସ୍ୱର୍ଯ୍ୟ (୭ମ) ଶିକ୍ଷାଦାରୀ (୮ମ)	
୪୦	<ul style="list-style-type: none"> - ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । - ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣ ଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ । 	୮	ମୁକ୍ତିଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀ ରାଜଶ୍ଵର (୭ମ) ସୁନା ମେଘଳ (୮ମ)	
୪୧	ଢୁଡ଼ୀୟ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ ପ୍ରଶାବଳୀ	୯		
୪୨	<ul style="list-style-type: none"> - ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । - ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବଦ ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । 	୧୦	ସତକ ନିରାପଦା (୭ମ) ପ୍ରଗତି ଓ ମାନବଧର୍ମ (୮ମ)	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୪୩	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ଗୁଣାଭ୍ୟକ୍ତତା ଯେପରି ଶବର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଶ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆସୁଥିବା ନୂତନ ଶବକୁ ବୁଝି ତାହାର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବ । 	୧୧	ଦେଖନାହିଁ କେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡିତ (୭ମ) ଜଳ (୮ମ)	
୪୪	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ ଲିଖିତଭାବରେ ଦେବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । 	୧୨	ଛୋଟ ମୋର ଗାଁଟି (୭ମ) ମନରେ ଆସୁ ମୋର ଭଲ ଭାବନା (୮ମ) ଉଦ୍ବେଧନ (୮ମ) ଭାକ ମୂଳସି (୮ମ)	
୪୫	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ ଲିଖିତଭାବରେ ଦେବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । 	୧୩	ସତକ ନିରାପଦା (୭ମ) ଦରିଆ ଦଖଲ (୮ମ)	
୪୬	<ul style="list-style-type: none"> - ଚିତ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମତାକୁ ନିରାକଣ କରିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ । 	୧୪	ତତ୍ତ୍ଵିନୀର ଖେଳ (୭ମ) ଜଳ (୮ମ)	
୪୭	<ul style="list-style-type: none"> - ଅପରିଚିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଅଭିଧାନରୁ ଖୋଜିବ । - ଅପରିଚିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଶବ କୋଷରୁ ଖୋଜିବ । 	୧୫	ଏ ମଣିଷଙ୍କୁ ପଥର କଲା କିଏ ? (୭ମ) ସ୍ଵପ୍ନ (୮ମ)	
୪୮	- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ ।	୧୬	ବିପୁନର ଉତ୍ତର (୭ମ) ବୃକ୍ଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟ (୮ମ)	
୪୯	- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।	୧୭	ବାର ସୁରେହୁ ସାଏ (୭ମ) ଦଶହରା ଭେଟି (୮ମ)	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପ୍ରକାଶକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
୭୦	ଚତୁର୍ଥ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	୧୮		
୭୧	- ଚିତ୍ରର ସୂକ୍ଷ୍ମତାକୁ ନିରାକଷଣ କରିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ ।	୧୯	ମୁଦ୍ରିଯୋଷା ଜୟା ଗାଜଗୁରୁ (୭ମ) ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା (୮ମ)	
୭୨	- ଚିତ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମତାକୁ ନିରାକଷଣ କରିବେ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ ।	୨୦	ଡରନୀର ଖେଳ (୭ମ) ଶିବରାତ୍ରୀ (୮ମ)	
୭୩	- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ ।	୨୧	ଛୋଟରୁ ବଡ଼ (୭ମ) ବୈଜ୍ଞାନିକମନ୍ୟାନ୍ୟ (୮ମ)	
୭୪	- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।	୨୨	ମୋ' ପିଲାବେଳ କଥା (୭ମ) ସୁନା ନେଉଳ (୮ମ)	
୭୫	- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ ।	୨୩	ମାତ୍ର ହାଣି କଥା (୭ମ) ଭାରତ ମାଆ (୮ମ)	
୭୬	- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ । - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ ।	୨୪	ଏ ମଣିଷଙ୍କ ପଥର କଳା କିଏ ? (୭ମ) ମୋର ଆସାମ ଭ୍ରମଣ (୮ମ)	
୭୭	- ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ସାନ, ପତନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ । ଶିକ୍ଷକ	୨୫	ଛୋଟରୁ ବଡ଼ (୭ମ) ହାତୀର ପତାକା (୮ମ)	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
	<p>୩ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥିପୁଣି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ। 			
୭୮	<ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥିପୁଣି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ। 	୨୭	ଛୋଟ ମୋର ଗାଁଁଟି (୭ମ) ଉଦ୍‌ବେଧନ (୮ମ)	
୭୯	ପଞ୍ଚମ ଗଠନ ମୂଳକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	୨୭		
୮୦	<ul style="list-style-type: none"> - ଚିତ୍ର ପୂଷ୍ଟତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ। - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ। - ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥିପୁଣି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ। - ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପ୍ରୟୋଗ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ। 	୨୮	ବାଲୁତ ବୀର ସେ (୭ମ) ବୃକ୍ଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟ (୮ମ) ପ୍ରଗତି ଓ ମାନବଧର୍ମ (୮ମ)	
୮୧	<ul style="list-style-type: none"> - ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପ୍ରୟୋଗ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ। 	୨୯	କଳା ମାଣିକ୍ୟ (୭ମ) ଦେଖୁନାହିଁ କେତେ ଦିନୁ ଖଣ୍ଡିରି (୭) ଶିବରାତ୍ରୀ (୮ମ) ଶିକ୍ଷାଦାକ୍ଷା (୮ମ)	
୮୨	<ul style="list-style-type: none"> - ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ। 			
୮୩	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି 	୩୦	ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆର୍ଯ୍ୟ ହରିହର (୭ମ)	

କ୍ର. ନଂ.	ଶିକ୍ଷଣ ପାଳାପଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ କ୍ର.ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପର୍କିତ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ପୃଷ୍ଠା
	<p>ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବା। - ବିଭିନ୍ନ ବିଷ ଯ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପୟୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ। 	୩୧	ଆମେ ଧରଣୀ ବୁନ୍ଦର ଶିଶୁ (୭ମ) ମୋର ଆସାମ ଭ୍ରମଣ (୮ମ)	
୭୪	<ul style="list-style-type: none"> - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ। 	୩୨	ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ୟ ହରିହର (୭ମ) ବଶିଷ୍ଟ ଓ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର (୮ମ)	
୭୫	<ul style="list-style-type: none"> - ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଶବ୍ଦ ଚିନ୍ମୟ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦ ଚିନ୍ମୟ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେଖାପାଇଁ (ଯେପରି ସାଙ୍ଗକୁ ଚିଠି ଲେଖିବା, ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖିବା) ନିଜେ ସିଜାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବ। 	୩୩	ବିପନ୍ନର ଉଦ୍ବାଗ (୭ମ) ସ୍ଵପ୍ନ (୮ମ)	
୭୬	ଷ୍ଟର ଗଠନ ମୂଲକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	୩୪		

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଚିତ୍ର ସୂଳ୍ଲତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବେ ।

ଚିତ୍ର ଦେଖୁ ନାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଢ଼ି ଲେଖିବା ।

ଆ/ଦୋ/କୁ

ଡା/ଛ

ଲ/କେ/ସା/ଇ

ହ/ବ

ଶା/ମୁ

ଦ/ଲ/ବା

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳରେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଦଳପତିର ସହାୟତା ନେବେ । ପ୍ରତି ପିଲାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉଦ୍ବାଧଣ ଓ ସଂଶୋଧନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଚିତ୍ରକାର୍ତ୍ତ, ମାତ୍ରାଫଳା ନଥ୍ବା ଶରକାର୍ତ୍ତ, ସଂପର୍କତ ଶରକାର୍ତ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି ଦଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଚିତ୍ରକୁ ଚିହ୍ନ ଚିତ୍ରର ନାମ ଲେଖିବେ । ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରି ଶର ଲେଖିବେ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରିତ ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ରା ଓ ଫଳାଫୁଲ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ ୧, ୨, ୩, ୪ ଓ ୫ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନିକୁ ଚିହ୍ନବ ।

- ଅନୁଛ୍ଳେଦଟି ପଢ଼ି ଓ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖିବା ।

ଦିନେ ଆଉ ମନଙ୍ଗଣା କରି ବସିଥୁଲେ । ଅଜା ତାଙ୍କୁ ରଷି ଦେଇଥିବା ଏକ ମିଠା ଔଷଧ ଦେଲେ । ବୈଠକ ଘର ଚୌକି ଉପରେ ଧୀରେ ବସାଇଲେ । କୃଷକ ବୋହୂଟି ଆସି ତାଙ୍କୁ ଜୁହାର ହେଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ - ଉପର ଅନୁଛ୍ଳେଦରେ ମାତ୍ରା ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦକୁ ତଳ କୋଠରିରେ ଲେଖିବା ଓ ସେହି ମାତ୍ରାରେ ଆଉ କିଛି ଅଧୂକ ଶବ୍ଦ ତାହା ସହିତ ଯୋଡ଼ି ଲେଖିବା ।

‘ଆ’କାର	‘ଇ’କାର	‘ଈ’କାର	‘ଉ’କାର	‘ଉ’କାର
‘ର’କାର	‘ଏ’କାର	‘ଏଁ’କାର	‘ଓ’କାର	‘ଓଁ’କାର

ପ୍ରଶ୍ନ -୨ - ଆସ ପଡ଼ିବା ଓ ମାତ୍ରା ଲଗାଇ ଶବ୍ଦ ଗଡ଼ିବା

ଯେପରି -	କଉ -	(‘ଆ’ କାର)	କଳ -	(‘ଉ’ କାର)
	ଧନ -	(‘ଆ’ କାର)	ବନ୍ଧ -	(‘ର’ କାର)
	ଶବ -	(‘ଇ’ କାର)	ପଚ -	(‘ଏ’ କାର)
	ନଦ -	(‘ଈ’ କାର)	ତଳ -	(‘ଏଁ’ କାର)
	ଖର -	(‘ଉ’ କାର)	ଗଡ -	(‘ଓ’କାର)
			ମନ -	(‘ଓଁ’ କାର)

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୩

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ :-

ପରିଚିତ/ଅପରିଚିତ ଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବ ଓ ଅର୍ଥ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କୌଶଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ ଯେପରି ଚିତ୍ର ବା ପ୍ରିଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁମାନ କରିବ, ଶବ୍ଦକୁ ଚିହ୍ନିବ, ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରରେ ଅନୁମାନ କରିବ ।

କାଉ ରାବଇ କା କା
କୋଇଲି କୁହୁ କୁ,
ଘରଚିଆ ଚିଁ ଚିଁ
ପାରା ଗୁଚରୁ ଗୁଁ ।

ବିରାଡ଼ି କରେ ମ୍ୟାଉଁ ମ୍ୟାଉଁ
କୁକୁର ଭୁକେ ଭୋ
ଗାଇ କରେ ହମା ହମା
ବିଲୁଆ ହୁକେ ହୋ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଗୀତରେ ମାତ୍ରା ଥିବା ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାହି ଲେଖିବା ।

‘ଆ’କାର - ଯେପରି କାଉ

‘ଇ’ କାର - _____

‘ଈ’ କାର - _____

‘ଓ’ କାର - _____

‘ଏ’ କାର - _____

‘ଏଁ’ କାର - _____

‘ଓଁ’ କାର - _____

‘ର’ କାର - _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବାହର କରି ଲେଖିବା । ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବା ।

୧. ତଳେ ‘କ’ ପ୍ରମାଣରେ କିଛି ଶବ୍ଦ ଦିଆଯାଇଛି । ‘ଖ’ ପ୍ରମାଣର ସଂପର୍କତ ଶବ୍ଦ ସହିତ ମିଳାଇ ଯେଉଁ ନୃଆ ପଦଚି ହେଉଛି ତାକୁ ‘ଗ’ ପ୍ରମାଣରେ ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

‘କ’ ପ୍ରମାଣ	‘ଖ’ ପ୍ରମାଣ	‘ଗ’ ପ୍ରମାଣ
ଲୁହ	ଫରଫର	ଯେପରି ଲୁହ- ଫରଫର
କାମ	ଫରଫର	_____
ଓଦା	ଗରଗର	_____
ରାଗ	ସରସର	_____
ପତାକା	ତରତର	_____

୨. ଆସ ‘ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଷୟରେ କହିବା ଏବଂ ଟଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବା ।

ଉ- ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ _____

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ତଳ ଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ସୁନ୍ଦର କବିତାଟିଏ ଲେଖିବା ।
ପତାକା, ଫରଣା, ଫରଣର, ଫରଫର, ଉତ୍ତର, ପିଲାଟି, ସରସର ଓଦା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୫

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ :-

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନିକୁ ଚିହ୍ନବ ।

୧.(କ) ଦିଆଯାଇଥୁବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ମାତ୍ରା ଅନୁଯାୟୀ ସଜାତି ଲେଖିବା ।

ଜୀବନ	କାଗଜ	ଜଗତ	କୂଳ	ଦୂନିଆ	ବନୀ
ସିଲଟ	ଧୂଳି	କେବଳ	କୋମଳ	କୈଳାସ	ବଂଶ
ସାପେକ୍ଷ	ଶାରୀରିକ	ସୌରଭ	ଦୁଃଖ	ଧୂଳି	ଧନୀ
ଦୌଲତ	ଜନ୍ମ	ଗର୍ଜନ	ଆବିଷ୍କାର	ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ	ବୈରାଗ୍ୟ

‘ଆ’ କାର ‘ଇ’ କାର ‘ଈ’ କାର ‘ଉ’ କାର ‘ଉ’ କାର _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

‘ର’ କାର, ‘ଏ’ କାର, ‘ୟ’ କାର, ‘ଓ’ କାର, ‘ଔ’ କାର _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____

(ଖ) ଆସ ମାତ୍ରା ଦିଆଯାଇଥୁବା ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ ବୁଲାଇବା ଏବଂ ମାତ୍ରାର ନାମ ଲେଖିବା ।

ସେପରି - **କାଉ** - ‘ଆ’ କାର

ସେପରି - ଚିଲ - ଶେଯ -

ଭୁଲ - ସୂଡା -

ଭୋକ - ଭୈରବ -

ଦୀନ - ବୃକ୍ଷଭ

ପୌଷ -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ପରିଚିତ/ଅପରିଚିତ ଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବ ଓ ଅର୍ଥ ଖୋଜିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କୌଣସିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ, ଯେପରି ଚତ୍ର ବା ପ୍ରିଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁମାନ କରିବ, ଶବ୍ଦକୁ ଚିହ୍ନିବ, ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଅଧାରରେ ଅନୁମାନ କରିବ।

(କ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା:

ନିକିତାକୁ ପେନ୍ସିଲ ଦିଆଗଲା ।

ମୋହନ ତାଳା ନେଇକରି ଆସିଲା ।

କମଳା ପାରିଅଛି ।

ନଳ ପାଣି ଛିରୁକୁଛି ।

ଲୀଳା ବଜାରକୁ ଯାଇ ଫେରିଲାଣି ।

ଏହା ସେ ଦିନର କଥା ଅଟେ ।

ଜମିରେ ଧାନ ପାରିଅଛି ।

କବିତା ଜୋଡ଼ା ସଜାଡ଼ି କରି ଆସିଲା ।

ମୁଁ କାନ୍ପୁରରୁ ପାଟଣା ଗଲି ।

ଆଜି କୁଆପଥର ପଡ଼ିଲା ।

ଜମିରେ ଗଛ ଲଗାଅ ।

ହମିଦର ଘରେ ହାତୀ ପରିଗଲା ।

ଦୀପକ କାନ୍ପୁରରୁ ଆସିଲା ।

(ଖ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ିବା :

ରାମ ବଜାର ଯାଉଅଛି ।

ରାଜା ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଖାଉଥିଲା ।

ପିଲାଟି ଚାଲିଚାଲି ଯାଉଛି ।

ଦୀପକ ପାଳଙ୍ଗ ଶାଗ ଆଣିଲା ।

ଘରର ଦାମ କମ ଥିଲା ।

ମୀନା ଦେହ ଖରାପ ଥିଲା ।

କାଲି ଖେଳପଡ଼ିଆ ଖାଲି ଥିଲା ।

ରାଜା ତାଜମହଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଚାଲି ଗଲେ ।
 ବର୍ଷା ହେଉଛି ।
 ହାତୀ ଆରାମରେ ଶୋଇଅଛି ।
 ଘରେ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଅଛି ।
 ବାଲକ କ୍ଷୀର ପିଉଅଛି ।
 ଏଠାରେ ଠେଳାପେଲା ହେଉଅଛି ।
 ଗୁଣ୍ଣୁଚି ମୂଷା ଚମାଟୋ ଖାଉଥିଲା ।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପଢ଼ି ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କର

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପ୍ରସ୍ତୁ ବୀରଭୂମି ଭାରତ । ଏ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା, ସଂସ୍କୃତ ଓ ପରମାଣୁ ମହାନ । ଏହାର ସୁନାମ ସାରା ଜଗତରେ ପ୍ରଚାରିତ । ଭାରତର ଧନ ଓ ସମ୍ପଦରେ ଆକୃଷ ହୋଇ ସୁଦୂର ଗ୍ରୀସ ଦେଶରୁ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି ଆଲେକ୍ ଜାଣ୍ଟାର । ଦୁଃଖ ଲାଗେ ସେନାପତି, ବୀର ଓ ବୀରାଙ୍ଗନାମଙ୍କର ଭୂମି ଏଇ ଭାରତବର୍ଷର ରାଜ୍ୟରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଓ ବୁଝାମଣା ନ ଥିବାରୁ ଆମର ଆଜି ଏଭଳି ପରାଜୟ ଘରୁଛି ।

ପ୍ରଶ୍ନ :-

- ରେଖାଙ୍କିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।
 - ଯେପରି ପ୍ରଚାରରୁ ପ୍ରଚାରିତ, ସେପରି ପ୍ରଭାବରୁ ହେବ ।
 - ଶବ୍ଦର ଆରମ୍ଭରେ ସ୍ଵ ଲଗାଇ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।
-
-
-
-

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳରେ, ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତିକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ । ଦଳପତିର ସହାୟତା ନେବେ ।
- ଶରକାର୍ତ୍ତ, ବାକ୍ୟକାର୍ତ୍ତ, ଚିତ୍ରକାର୍ତ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ନୂତନ ଶବ୍ଦଲିଖନ, ବାକ୍ୟ ଗଠନ ଓ ଲିଖନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ ।
- ପିଲାମାନେ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ, ପାଦ ପୂରଣ କରିବେ, ଶବ୍ଦ ଗଠନ, ବାକ୍ୟ ଗଠନ, ବିଭିନ୍ନ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରମୂଳ୍କ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ପଡ଼ିବେ, ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ ଗ୍ରାମ, ଗ୍ରାମୀନ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ଗୁଣାଡ଼ିକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥିରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଲେଖିବ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କରିବା :

ଦୂଇ	ଭଉଣୀ	ବଳିଥୁବା	ଗୁଡ଼ି
କିଣି	ସଉଦା	ଘରକୁ	ଆଣିଲେ
ଆସି	ଦେଲେ	ବିଲୋଚକୁ	କଲେ
ଚାଉଳ	ଦୂହେଁ	ଅଟା	ବଜାରକୁ
ସୀତା ଓ ଗୀତା	ପାଇଁ	ଗଲେ	ସେଠାରୁ

ସୀତା ଓ ଗୀତା ଦୂଇ ଭଉଣୀ । _____

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ି ସେଥୁରେ କାମ ସୂଚାଉଥିବା ପଦକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

(କ) ଗୀତା ଛାତ ଉପରେ ଫଳ ଖାଉଅଛି ।

ବାଲକ ଡେଇଁଡେଇଁ ନାହୁଆଛି ।

ସୀତା ଆଜି କବିତା ପାଠ କରୁଆଛି ।

କୃଷକ ଜମିରେ ହଳ କରୁଆଛି ।

ଗପ ଶୁଣି ପିଲାମାନେ ହସୁଥୁଲେ ।

ମୁଁ ଆଜି ବହିରୁ କବିତା ଶୁଣାଉଥିଲି ।

ମମତା ଘରୁ ଆସୁଆଛି ।

ଆଜି ସକାଳେ ମୀରା ମୋତେ ଗପ ଶୁଣାଉଥିଲା ।

କାୟପଦ୍ଧର୍ମ -୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଭାଷାର ଗୁଣାଡ଼କତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଓ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

(କ) ଆସ ପଡ଼ିବା ଓ ବାକ୍ୟ ଗଡ଼ିବା :-

ଜୁଡ଼ୁଜୁଡୁ _____

ଧରାଧରି _____

ଯୋଜନା _____

ବ୍ୟସ୍ତ _____

ସୁସ୍ଥାଦୁ _____

ସୁଫଳ _____

(ଖ) ଆସ ଲେଖିବା :-

ଯେପରି ଚିନ୍ତା- ଚିନ୍ତିତ

ସେହିପରି କ'ଣ ହେବ- ଦୂଃଖ _____

ପାଢ଼ା _____

ପାଠ _____

ପୂଜା _____

ପାଲନ _____

ଉଦୟ _____

(ଗ) ଚିତ୍ରଟି ଦେଖି ତା' ବିଷୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବା ।

ଚିତ୍ର ଦେଖି ତା' ବିଷୟରେ ଅନୁଛ୍ଳେଦଟିଏ ଲେଖିବା

କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ପଡ଼ିଆର ଚିତ୍ର

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛୋଟଛୋଟଦଳରେ ବିଭାଗ୍ତ କରି କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ ଆଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ ।
- ଶଇ କାର୍ତ୍ତ, ବାକ୍ୟ କାର୍ତ୍ତ, ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା ପାଇଁ ଚିତ୍ରକାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ପଡ଼ିବେ । ଅନୁଛ୍ଳେଦରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖିବେ । ଅନୁଛ୍ଳେଦରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।
- ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ରିୟା, ବିଶେଷ୍ୟ, ବେଶେଷଣ, ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କହିବେ, ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ ୮, ୯, ୧୦, ୧୧, ୧୨ ଓ ୧୩ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଉନ୍ନତି ଉନ୍ନତି ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ। କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ। ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶେଳୀରେ ଲେଖିବ।

(କ) ଆସ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବା,

ଭୁଲିବାନି କେବେ ପିତାମାତା ସେହି

ଗୁରୁ ଶୁଭେଜନ ବାଣୀ,

ଭୁଲିବାନି କେବେ ସମାୟର ମୂଲ୍ୟ

ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସାହାୟ୍ୟ ପୁଣି ।୧।

ଭୁଲିବାନି କେବେ ସେବା, ଉପକାର

ଅନ୍ୟଦୁ ମିଳଇ ଯାହା

ଘୃଣା କରିବାନି ଆଘାତ ଦେବାନି

ଆମକୁ ହୁଏ ଯେ ସାହା ।୨।

ଭୁଲିବାନି କେବେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ଅଜଣା ଜାଗା ଠିକଣା

ଏସବୁ ଭୁଲିଲେ ମଣିଷ ଭାବରେ

ହେବା ନିଶ୍ଚ ବାଚବଣୀ ।୩।

(ଖ) କବିତା ପଡ଼ି ଆସ ଉଭର ଲେଖିବା -

(ପ୍ର) କବିତାରେ ପିତାମାତାଙ୍କର ବିଷୟରେ କ'ଣ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ _____

(ପ୍ର) ଅନ୍ୟ ଠାରୁ ଆମେ କ'ଣ ପାଇଥାଉ ଯାହା ନଭୁଲିବା ଉଚିତ ?

ଉ _____

(ପ୍ର) ଆମକୁ ଯେ ସାହା ହୋଇଥାଏ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମେ କ'ଣ ନ କରିବାକୁ କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ _____

(ପ୍ର) ଆମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ କବିତାରେ କ'ଣ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ _____

(ପ୍ର) ମଣିଷ ଭାବରେ ବାଟବଣୀ ନ ହେବାପାଇଁ କବିତାରେ କି ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ?

ଉ _____

(ପ୍ର) ଆସ ପଦ ପୂରଣ କରିବା -

ଭୁଲିବାନି କେବେ ପିତାମାତା ସ୍ନେହ

ଭୁଲିବାନି କେବେ ସମୟର ମୂଲ୍ୟ

ଏ ସବୁ ଭୁଲିଲେ ମଣିଷ ଭାବରେ

(ଘ) ତଳ ଲିଖୁତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ବାକ୍ୟ ଗଡ଼ିବା ।

ସ୍ନେହ -

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ -

ବାଣୀ -

ମୂଲ୍ୟ -

ସାହାଯ୍ୟ -

ଘୃଣା -

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ତୁମ ପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷକ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସେବେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।

(କ) ଆସ ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ି ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବା ।

ଯେପରି ‘ରୁଚି’ ଶବ୍ଦ ସହିତ ‘କର’ ଯୋଗ କଲେ ‘ରୁଚିକର’ ହୁଏ, ସେହିପରି ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରେ ‘କର’ ଯୋଗ କଲେ ଯେଉଁ ନୂଆ ଶବ୍ଦଟି ହେବ ତାକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

ଶବ୍ଦ ବାକ୍ୟ

ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ - _____,

ଲଜ୍ଜା - _____,

ସ୍ଵାମ୍ଭୁବ୍ୟ - _____,

ହିତ - _____,

କଷ୍ଟ - _____,

(ଘ) ଆସ, ଅସଜଢ଼ା ବାକ୍ୟଟିକୁ ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା :-

(ପ୍ର) ଗୁଲିରେ ଜଙ୍ଗଳ ପୁଲିସ କମ୍ପିଲା ।

ଉ- _____

(ପ୍ର) ଥିଲେ ମାଆ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷିତା ମଧ୍ୟ ।

ଉ- _____

(ପ୍ର) କେତେ ଦିଶୁଛ ତମେ ସୁନ୍ଦର ବେଶରେ ଏ ।

ଉ- _____

(ପ୍ର) ଲିଜା ଉଡ଼ାଜାହାଜ ବମ୍ବେ ରେ ଗଲା ।

ଉ- _____

(ପ୍ର) ମଧ୍ୟରେ ଦୁଲସୀପାଳ ଗୋଟିଏ ଗାଁ ।

ଉ- _____

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ସେପରି ଖରାପ ଚିତ୍ତା - କୁଚିତ୍ତା

ସେପରି ଖରାପ ପଥ -

ଖରାପ ବଚନ -

ଖରାପ କର୍ମ -

ଖରାପ ବୁଦ୍ଧି -

ଖରାପ ଫଳ -

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଚିତ୍ର ସୂକ୍ଷମତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ ।

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖୁ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବା ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ଚିତ୍ର ଦେଖୁ ତାହା ସଂପର୍କରେ ଓ ଧାଡ଼ି ଲେଖିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଷମାଳାରେ ଥୁବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତିକୁ ଓ ଧୂନିକୁ ଚିହ୍ନିବ।

ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରକୁ ନେଇ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ଭଳି ଆଉ କେତେକ ଶବ୍ଦ ମନରୁ ଲେଖୁବା ।

ଙ୍ଗ-ବେଙ୍ଗ, _____ ଘ-ସଘ, _____

ତୁ-ଦାତା ମୁ-କାନ୍ଦ,

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ

୧. ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବା :-

ଶାମନର	କୁକଡ଼ା	ଧୀସ୍ତାନ
ଶ୍ରୀପୂପ		ସସାନ୍ତ୍ର୍ୟା
ରମନ୍ଦି	କ୍ରତଗଣ	ଚଞ୍ଚୁବି
ଡମପା	ବିସର୍ଗା	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନିକୁ ଚିହ୍ନବ ।

(କ) ଆସ ପଢ଼ିବା :-

ବିଦ୍ୟୁବ	ପୁରସ୍କାର	ପରିଶ୍ରମ	ଲଙ୍ଘନ	ଜନ୍ମ
ପ୍ରହ୍ଲାଦ	ବିସ୍ମୁଗ	ବକ୍ତବ୍ୟ	ନିଷ୍ଠିତ	ରତ୍ନାକର
ଉଲ୍ଲୁଷ୍ଟ	ନମସ୍କାର	ଆହ୍ଵାନ	ବାଲ୍ମୀକୀ	ବାର୍ଣ୍ଣିତା
ଦୁଇଗାମୀ	ସଂଗ୍ରାମୀ	ସାମାନ୍ୟ	ସତର୍କ	ସ୍ଵାଧୀନତା
ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ	ଦୁର୍ଗଣୀ	ଆଶ୍ରୟ	ପରିପକ୍ଷ	ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ

(ଖ) ସମାନ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କ ପ୍ରମାଣି ବାଛି ଲେଖିବା ।

ସେପରି	ସୁର,	ବିସ୍ମୁଗ	_____	_____	_____
	ତେଣ୍ଟା	_____	_____	_____	_____
	କହ୍ନା	_____	_____	_____	_____
	ପରିଷାର	_____	_____	_____	_____
	ବଳିଷ୍ଠ	_____	_____	_____	_____
	ସମଷ୍ଟି	_____	_____	_____	_____

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁପତ୍ରିକାଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବାସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସାହପାଠୀଙ୍କସହ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ ।

ତଳ ଲିଖୁତ ଗପଟି ପଡ଼ି ।

ନଦାବନ୍ଧ କଢ଼ରେ ଗଣ୍ଡମୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାମ । ଶକ୍ତିବାବୁଙ୍କ ପରିବାର ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଝିଅ ନାମ ପଲ୍ଲୁବୀ ଓ ପୁଅ ନାମ କମ୍ପୁପାଣି । ସେମାନେ ଦୁଃଖୀ ଓ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କ ସେବା କରିବାପାଇଁ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟଗ୍ର ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଆର୍ଥିକମୁକ୍ତି ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ନିଜ ଘରେ କଣ୍ଠେ ତିଆରି ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ତାଙ୍କର ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ ଓ ନିଷାପର କର୍ମ ହେତୁ ସବୁ ବାଧାବିଘ୍ନକୁ ସେମାନେ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରିଲେ । ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହେଲା । ପଲ୍ଲୁବୀ ପାଠ ପଡ଼ି ତାଙ୍କର ହେଲା । ସେ ଦୁଃଖୀ ଓ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାପାଇଁ ଚିକିତ୍ସାକମ୍ପିଟିଏ ଖୋଲିଲା । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଖୁସି ହୋଇ ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ପାଖରେ ତା'ର ମଙ୍ଗଳ ମନାସିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଆସ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ଓ ଲେଖୁବା ।

- (କ) ଶକ୍ତିବାବୁ କେଉଁଠି ବାସ କରନ୍ତି ? _____
- (ଖ) ସେ କ'ଣ ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟଗ୍ର ଥିଲେ ? _____
- (ଗ) ଶକ୍ତି ବାବୁଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କିପରି ପୂରଣ ହେଲା ? _____
- (ଘ) ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କାହିଁକି ପଲ୍ଲୁବୀର ମଙ୍ଗଳ ମନାସିଲେ ? _____

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

- (କ) ଗଣ୍ଡମୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାମ _____ କଢ଼ରେ ଅବସ୍ଥିତ ।
- (ଖ) ପଲ୍ଲୁବୀ _____ ବାବୁଙ୍କ ଝିଅ ଅଟେ ।
- (ଗ) ପଲ୍ଲୁବୀ ପାଠ ପଡ଼ି _____ ହେଲା ।

(ଘ) ପଲ୍ଲବୀ ଦୁଃଖୀ ଓ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାପାଇଁ _____ ଖୋଲିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ଉପର ଗପରୁ ଫଳା ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବାହି ତଳେ ଲେଖ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ ଉପର ଗପରୁ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବାହି ତଳେ ଲେଖ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ପଢ଼ିଥିବା ଗପଟିକୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖିବା ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳରେ, ଆବଶ୍ୟକପୂର୍ବେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ । କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ ସଂଶୋଧନ କରିବେ । ଦଳପତ୍ର ସହାୟତା ନେବେ ।
- ଫଳା, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦକାର୍ତ୍ତ ଦଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ଫଳା, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ବ୍ୟବହୃତ ଐ ଲେଖିବେ, ଅନୁଲେଖ ଲେଖିବେ, ଅନୁଲେଖରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ଗଛ ଲେଖିବେ । ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ ଯଥା- ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଯୋଡ଼ିଶବ୍ଦ, ପ୍ରତିଶବ୍ଦ, ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟପର୍ଦ୍ଦ ୧୪, ୧୫, ୧୬, ୧୭, ୧୮, ୧୯, ୨୦ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁକ୍ତ୍ୟ ।

କାୟପଦ୍ଧ - ୧୫

ଶିକ୍ଷଣ ପଂକ୍ତାପଂକ :-

ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁପତ୍ରିକାଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବାସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ସାହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲିଖିତ ଓ ମୌଖିକ ଭାବରେ ଦେବ।

(କ) ଆସ ପଡ଼ିବା :-

ଦୀନବନ୍ଧୁ ବଡ଼ ଯତ୍ନରେ ନେଉଳଟିଏ ପାଳିଥୁଲା । ବର୍ଷାଦିନେ ନେଉଳଟି ଡିନୋଟି ଛୁଆ ଜନ୍ମ କଲା । ନେଉଳଟି ସ୍ଵେହରେ ତା' ଛୁଆଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖେ । ଯେମିତି କେହି ବିପଦାପଦରେ ନ ପଡ଼ୁ, ସେଥୁପ୍ରତି ତା'ର ଭାରି ନଜର । ଦୀନବନ୍ଧୁ ନେଉଳର ମର୍ମ କଥା ବୁଝି ମାଆ ଛୁଆ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରେ । ନେଉଳପାଇଁ ଦୀନବନ୍ଧୁର ଘର ସତେ ଯେମିତି କି ସ୍ଵର୍ଗପୁର ।

(ଖ) ଆସ ଅନୁଛେଦରୁ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା :-

(ପ୍ର) ଦୀନବନ୍ଧୁ ନେଉଳଟିକୁ କିପରି ପାଳିଥୁଲା ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) କେବେ ନେଉଳଟି ଛୁଆ ଜନ୍ମ କଲା ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ନେଉଳ ଛୁଆଗୁଡ଼ିକୁ ନଜରରେ ରଖିଥୁଲା କାହିଁକି ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ନେଉଳର ମର୍ମ କଥା ବୁଝି ଦୀନବନ୍ଧୁ କ'ଣ କରେ ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ଦୀନବନ୍ଧୁର ଘର ନେଉଳପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗପୁର ଥିଲା କିପରି ?

ଉ- _____

(ଗ) ତଳେ ଗଦ୍ୟ ରୂପରେ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ପଦ୍ୟ ରୂପ ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

ଯତ୍ନ _____ ପ୍ରାଣ _____

ବର୍ଷା _____ ମର୍ମ _____

ଜନ୍ମ _____ ଶ୍ରଦ୍ଧା _____

ସ୍ଵେହ _____ ସ୍ଵର୍ଗ _____

କାୟର୍ପଦ୍ଧ - ୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଉତ୍ତରଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁପତ୍ରକାଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜମତଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ।

(କ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଡ଼ୁ ।

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶର ରାଜା ଦଶରଥ ଶାସନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ତିନିରାଣୀ ଓ ଚାରିପୁତ୍ର ଥିଲେ । ଜ୍ୟୋତିଷାରାଣୀ କୌଣସିଲ୍ୟାଙ୍କ ଠାରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ମଧ୍ୟମା କୌକେୟୀଙ୍କ ଠାରୁ ଭରତ ଓ କନିଷ୍ଠା ସୁମିତ୍ରାଙ୍କ ଠାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଶତ୍ରୁଗ୍ନ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଥିକାର ରାଜା ଜନନିକ କନ୍ୟା ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱୟମରେ ଶିବଧନ୍ତୁ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳର ବିବାହ କରିଥିଲେ । ଦଶରଥ ବାର୍ତ୍ତକ୍ୟ ହେତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ରାଜା ରୂପେ ଅଭିଷିଳ୍ପ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବେଳେ କୌକେୟୀ ଚକ୍ରାନ୍ତ କଲେ । ଭରତଙ୍କୁ ରାଜାକରି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଚଉଦ ବର୍ଷପାଇଁ ବନବାସରେ ପଠାଇବାକୁ ବାଧ କଲେ । ରାମଙ୍କୁ ଯିଏ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ମଧ୍ୟ ପିତୃସତ୍ୟ ପାଳନ ନିମନ୍ତେ ବନଗମନ କଲେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ସହଧର୍ମୀଣୀ ଜନକ ନଦିନୀ ସୀତା ଓ ଆଞ୍ଚାବହୁ ଅନୁଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମଧ୍ୟ ବନଗମନ କରିଥିଲେ ।

(ଘ) ଆସ ଅନୁଛେଦକୁ ଆଧାର କରି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା :-

(୧) ଦଶରଥ କେଉଁ ବଂଶର ରାଜା ?

ଉ-

(୨) ରାମଚନ୍ଦ୍ର କିପରି ସୀତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ?

ଉ-

(୩) ଦଶରଥ କାହିଁକି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ରାଜା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ?

ଉ-

(୪) ଏହି ଅନୁଛେଦରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର କେଉଁ ଗୁଣ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ?

ଉ-

(୫) ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କେଉଁ ଭଲ ଗୁଣ ଥିଲା ?

ଉ-

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ମନେ ପକାଇ ଗପଟିକୁ ନିଜ ଭାଷାରେ କୁହ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଶ୍ୱାସରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ତାହାର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବ । ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।

୧. (କ) କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ ୧୭ ର ଅନୁଲେଦଟିକୁ ପଡ଼ି ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ -

ମଧ୍ୟମ -

କନିଷ୍ଠ -

କନ୍ୟା -

ହେଉ -

ଚକ୍ରାନ୍ତ -

ସହଧର୍ମୀଣୀ -

ଅନୁଜ -

(ଖ) ଯେପରି ପଙ୍କଜ, ସେହିପରି ଶେଷରେ ‘ଜ’ ଲଗାଇ ପାଞ୍ଚଟି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

୨. ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା :-

କସଣ, କଶଣ, କଷଣ

ଜର୍ଣ୍ଣର, ଜର୍ଣ୍ଣର, ଜସ୍ତର

ଭୂଷଣ, ଭୁଷଣ, ଭୂସଣ

ସୁଶମା, ଶୁଶମା, ସୁଶମା

କିର୍ତ୍ତ, କାର୍ତ୍ତ, କିର୍ତ୍ତୀ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୧୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ିବୁଛିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ/ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ।
- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବ୍ୟାକରଣ ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥିପ୍ରତି ସତେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ।

ସାରୁ ବୁଦା ମୂଳରେ ବେଙ୍ଗଟିଏ ଖପଖପ କରି ଡେଉଁଥିଲା । ସେହି ବାଟରେ କାଉ ହାଟରୁ ଫେରୁଥିଲା ତାକୁ ଦେଖୁ ବେଙ୍ଗ ପଚାରିଲା, “ଭାଇ, ତମର ଭଲମନ ଖବର କ’ଣ ?” କାଉ କହିଲା, “ସବୁ ଠିକଠାକୁ ଚାଲିଛି । ଆଉ ଦୂମ ଖବର କ’ଣ ?” ବେଙ୍ଗ କହିଲା, “ମୁଁ ବର୍ଷା ଦିନପାଇଁ କିଛି ଖାଦ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖୁ ଦେଇଛି । ଘର ଛପର ମଧ୍ୟ ସାରି ଦେଇଛି । ଏବେ ଆଉ ଚିତ୍ତା ନାହିଁ ।” କାଉ କହିଲା, “ଯିଏ ଦୂମପରି ବେଳହୁଁ ସାବଧାନ ରହିବ, ସେ ବିପଦ ସମୟରେ ହଇରାଣ ହେବ ନାହିଁ । ସତରେ ଦୂମେ ଚାଲାଖ ।” ସେତିକି ବେଳକୁ ସାପଟି ସରସର ହୋଇ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ମନ ଦୁଃଖ କରି କହିଲା, “ମୋର ତ ଘରଦାର ନାହିଁ, ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ?” କାଉ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହୋଇ କହିଲା – “ତୁ ଅଳସୁଆ, ତେଣୁ ଦୁଃଖ ପାଇବୁ ।”

୧. ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଡ଼ି ଆସ ତଳ ଲିଖୁତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖିବା ।

- (କ) ବେଙ୍ଗଟି କେଉଁଠି ଡେଉଁଥିଲା ? _____
- (ଖ) କାଉ କେଉଁଠାରୁ ଫେରୁଥିଲା ? _____
- (ଗ) ବର୍ଷାଦିନ ପାଇଁ ବେଙ୍ଗ କ’ଣ କରିଥିଲା ? _____
- (ଘ) ବେଳହୁଁ ସାବଧାନ ରହିବା କାହିଁକି ? _____
- (ଡ) ସାପ ଦୁଃଖ ପାଇବା କଥା କାଉ କାହିଁକି କହିଲା ? _____

୨. ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ବାଟ	ଭଲ	ଠିକ୍
ଦିନ	ଖାଦ୍ୟ	ସଞ୍ଚୟ
ଚିତ୍ତା	ସାବଧାନ	ବିପଦ
ସତ	ଚାଲାକ	ମୂଳ

୩. ଗପଟିକୁ ପଡ଼ି ସେଥରେ ଥିବା ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବା ।

୪. ଗପଟିକୁ ପଡ଼ି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

୧. ସାରୁ ବୁଦା ମୂଳରେ _____ ଖପଖପ କରି ଡେଉଥିଲା ।

୨. ବେଙ୍ଗ କହିଲା, ମୁଁ ବର୍ଷାଦିନ ପାଇଁ କିଛି _____ କରି ରଖିଦେଇଛି ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

- ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଲାଇନ୍ ଚାଲିଗଲେ ତୁମେ କ'ଣ କର, ନିଜ କଥା ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଜାଗାରେ ଲେଖ ।
-
-
-
-
-
-
-
-

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୧୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପ୍ରୟୋଗ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ ।

ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥିପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।

- ଆସ ଅନୁଛେଦଟି ପଡ଼ିବା

ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗ୍ରାମ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ସନ୍ତୁ ଲୋକ ବାସ କରୁଥିଲେ । ଜିଶ୍ଵର ଭକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି ମିଳୁଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ସେହି ଗ୍ରାମରେ ବୃକ୍ଷ ନ ହେବାରୁ ଜମି ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ଦୁର୍ବିକ୍ଷ ପଡ଼ିଲା । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଘରଛାଡ଼ି ସକୁରୁମେ ଉଚ୍ଛଳ, ବଙ୍ଗ, ବିହାର ଆଦି ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଉପର ନାମକ ଏକ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଜ ପୁତ୍ର ଶାନ୍ତନୁକୁ ନେଇ ଦ୍ୱାରକାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ନଗରୀ ସୀମାରେ କୁଟୀର ନିର୍ମାଣ କରି ସେଠାରେ ସେ କୃଷିକୁ ବୃତ୍ତି କରି ଚଲୁଥାଏ ।

ଧୀରେଧୀରେ ପିତା ପୁତ୍ର ସେଠାକାର ସ୍ଥାଯୀ ବାସିଦା ହେବାରୁ ଲାଗିଲେ । ବାଳକ ଶାନ୍ତନୁ ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀର ବାଳକବାଳିକାଙ୍କ ସହିତ ହସଖୁସିରେ ମାତି ସମୟ ଅତିବାହିତ କରୁଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ - ଉପର ଅନୁଛେଦ ଆଧାରରେ ତଳେ ବିଆୟାଇଥିବା କୋଠରି ଦୁଇଟିର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଶବ୍ଦକୁ ଯୋଡ଼ି ତଳେ ଲେଖିବା ।

କୁଟୀର	ବାସିଦା
ସନ୍ତୁ	ଭକ୍ତି
ଜିଶ୍ଵର	ସୀମା
ଗ୍ରାମ	ଲୋକ
ସ୍ଥାଯୀ	ନିର୍ମାଣ
ଦ୍ୱାରକା	ନଗରୀ

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ - ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠାରେ ଗଡ଼ିଥିବା ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବା ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

କୋଠରି ଭିତରେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିଜ ଖାତାରେ ଗପଚିଏ ଲେଖିବା ।

ଷୟ, ବେଙ୍ଗ, ସାରୁଗଛ, ଛୁଆ, ଡରିଗଲେ, ପେଟ ଆହୁରି ବଡ଼, ଫୁଲାଇଲା, ଫାଟିଗଲା

୧. ତଳ ଲିଖୁତ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ରେଖାକିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଲେଖିବା ।

(କ) ମାତା ପିଲାମାନଙ୍କର ସର୍ବଦା ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରନ୍ତି ।

ଉତ୍ତର: _____

(ଖ) କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣମା ରାତିସାରା କୁମାରୀ ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଖେଳରେ ମାତିଆ'ଛି ।

ଉଦ୍ଦର: _____

(ଗ) ଆଶ୍ରମରେ ଶିଷ୍ଟ୍ୟଗଣ ଗୁରୁଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରନ୍ତି ।

ଉଦ୍ଦର: _____

(ଘ) ଜଙ୍ଗଳରେ ବାଘୁଣୀ ଜୀବଜହୁକୁ ମାରି ଖାଇଲା ।

ଉଦ୍ଦର: _____

(ଡ) ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିତାଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ ।

ଉଦ୍ଦର: _____

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଏବଂ ଶବ୍ଦକୁ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବା ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସତେତନ ହୋଇ ଲେଖିବା ।
- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ ।
- ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୧୫ ର ଅନୁଛେଦକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ଥୁବା ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

(କ) ନଗରୀର ନାମ _____ ଥିଲା ।

(ଖ) ସେଠାରେ _____ ଲୋକ ବାସ କରୁଥିଲେ ।

(ଗ) ଜିଶ୍ଵର ଭକ୍ତିଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ _____ ମିଳୁଥିଲା ।

(ଘ) ହଠାତ୍ _____ ନହେବାରୁ ଜମି ଶୁଷ୍କ ହୋଇଗଲା ।

(ଡ) ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଜ ପୁତ୍ର _____ କୁ ନେଇ ଦ୍ୱାରକାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ‘ଧୀରେଧୀରେ’ ପରି କେତୋଟି ଯୋଡ଼ିଶବ ଲେଖିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।

କ. ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀ ଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗ୍ରାମ ଥିଲା ।

ଘ. ସେହି ଗ୍ରାମରେ ବୃକ୍ଷ ନହେବାରୁ ଜମି ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଲା ।

ଗ. ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଘର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ।

ଘ. ଉପଳ ନାମକ ଏକ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଜ ପୁତ୍ର ଶାତନୂକୁ ନେଇ ଦାରକାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଡ. ନଗରୀ ସାମାରେ କୁଟୀର ନିର୍ମାଣ କରି ସେଠାରେ ସେ କୃଷିକୁ ବୃତ୍ତି କରି ଚଲୁଥାଏ ।

୧. ‘କ’ ପ୍ରମାଣର ଶବ୍ଦ ସହିତ ସମାନଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ‘ଖ’ ପ୍ରମାଣର ଶବ୍ଦକୁ ଗାରଚାଣି ଯୋଡ଼ିବା :-

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

‘କ’ ପ୍ରମାଣ	‘ଖ’ ପ୍ରମାଣ
ରଜନୀ	ବର୍ଷା
ଶୁଷ୍କ	ଆଖି
ବୃକ୍ଷି	ପକ୍ଷୀ
ନୟନ	ଆକାଶ
କୁଟୀର	ଶୁଖିଲା
ନଭ	ରାତି
ବିହଙ୍ଗମ	କୁଡ଼ିଆ
	ତାରା

ପ୍ରଥମ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ

ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା - ୨୦

(୪)

ପ୍ରଶ୍ନ ୧- ତଳ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଡ଼ି ଠିକ୍ ଉଭର ପାଖରେ ଠିକ୍ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

ଅଯୋଧାରେ ଦଶରଥ ନାମରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ଜ୍ୟୋତିଷପୁତ୍ର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଅଧିକ ସ୍ଵେଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ପିତାଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ବାଲ୍ୟକାଳରେ ସେ ବିଦ୍ୟାଅଧ୍ୟୟନପାଇଁ ଗୁରୁଆଶ୍ରମକୁ ଗମନ କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷ୍ୟଗଣଙ୍କୁ ସହ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କରିଥିଲେ ।

କ) ଦଶରଥ କେଉଁ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଥିଲେ ?

- (i) ଅଯୋଧା
- (ii) ମଗଧ
- (iii) ଭୁବନେଶ୍ୱର
- (iv) କଳିଙ୍ଗ

ଘ) ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁଆଶ୍ରମକୁ ଯାଇଥିଲେ କାହିଁକି ?

- (i) ଭୋଜନ କରିବାପାଇଁ
- (ii) ଜଙ୍ଗଲ ବୁଲିବାପାଇଁ
- (iii) ଅଧ୍ୟୟନ କରିପାଇଁ
- (iv) ଦର୍ଶନ କରିବାପାଇଁ

ପ୍ରଶ୍ନ - ୨- ଅସଜଡ଼ା ଅକ୍ଷରକୁ ସଜାତି ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ପାଖେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

(କ) ଶ୍ଵା/ନିଃ/ସ

- (i) ସନିଃଶ୍ଵା
- (ii) ନିଃଶ୍ଵାସ
- (iii) ସଶ୍ଵାନିଃ
- (iv) ନିଃସଶ୍ଵା

(ଘ) ର/ଙ୍ଗା/ଆ

- (i) ଙ୍ଗାଥର
- (ii) ଙ୍ଗାରଥ
- (iii) ରଅଙ୍ଗା
- (iv) ଅଙ୍ଗାର

ପ୍ରଶ୍ନ - ୩- ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ପାଖେ ✓ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

- (କ) ବିଳୁଆ, ବଲୁଆ, ବିଲୁଆ, ବୀଲୁଆ

(ଖ) ଭୂବନେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଭୂବନେଶ୍ୱର, ଭୂବନେଶ୍ୱର ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୪- ତଳ ଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ସହ ସଂପର୍କିତ ଶବ୍ଦ ପାଖରେ ✅ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

- (ক) পুঁজি
 (i) কর্ম
 (ii) পাল
 (iii) বাঙা
 (iv) লোক

(က) အဇူး

- (i) ଅନ୍ଧାର (ii) ପ୍ରାଣ (iii) ଆଲୋକ (iv) ବୃକ୍ଷ

ପ୍ରଶ୍ନ - ୫- ଠିକ୍ ଗଦ୍ୟ ବା ପଦ୍ୟ ରୂପ ପାଖରେ ✓ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ସେନେହ

(କ) ଯନ୍ତ୍ର--

- (i) ଜତନ (ii) ଯତେନ (iii) ଯେତେନ (iv) ଯତନ

ପ୍ରଶ୍ନ - ୭- ତଳଳିଖୁତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ି ଭିନ୍ନଶବ୍ଦ ପାଖରେ ✓ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

(କ) ପଞ୍ଜ, ଅଗ୍ରଜ, ଦେଶଜ, ଭାଉଜ

(ଖ) ପଠିତ, ରକତ, ପାଳିତ, ପୂଜିତ

ପ୍ରଶ୍ନ - ୩- କେଉଁଟି ସମାର୍ଥ ବୋଧକ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ?

(କ) ପକ୍ଷୀ-

- (i) ବିହାଳ୍
 (ii) ଖଗ
 (iii) ଖେଚର
 (iv) ଦ୍ଵିଜ

(ଖ) ରାତ୍ରି---

ପ୍ରଶ୍ନ ୮ - ବିପରୀତ ଅର୍ଥ ବୋଧକ ଶବ୍ଦ ପାଖରେ ✓ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

(୨)

(କ) ବାଟ-

(i) କବାଟ

(ii) ସୁବାଟ

(iii) ଅବାଟ

(iv) ନବାଟ

(ଘ) ରୋଗୀ-

(i) ନିରୋଗୀ

(ii) ଅରୋଗ

(iii) ନିରୋଗ

(iv) ବିରାଗ

ପ୍ରଶ୍ନ ୯ - ଯେପରି ‘ଚାକର’ରୁ ‘ଚାକରାଣୀ’ ।

(୨)

(କ) ଡାକ୍ତରରୁ -

(i) ନର୍ତ୍ତ

(ii) ନର୍ତ୍ତାଣୀ

(iii) ସେବିକା

(iv) ଡାକ୍ତରାଣୀ

(ଘ) ‘ଜନକ’ ରୁ-

(i) ଭଗିନୀ

(ii) ଗୃହିଣୀ

(iii) ଜନନୀ

(iv) ସଜନୀ

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ଗୁଣାଡ଼କତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସେତେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାଡ଼କତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜ ଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ।
- କମା, ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଚିହ୍ନ, ଉତ୍ସ୍ଵତ ଚିହ୍ନକୁ ଠିକଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ।

ଅଜା କହିଲେ, “ଶୁଣ ପିଲାଏ, ଆମ ଏ ନଈକୁଳିଆ ଗଁ’ର ମାଟି ଆଗେ ଉର୍ବର ଥିଲା । ମଞ୍ଜିଟାଏ କି ତାରାଟାଏ ପୋତିଦେଲେ ମନକୁ ମନ କାହିଁରେ କ’ଣ ବଢ଼ିଯାଉଥିଲା । କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଧରଣର ବାତ୍ୟା ହେଲା । ବାତ୍ୟାରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଘରଦ୍ୱାର ଯାହା ତ ଭାଙ୍ଗିଲା, ତା’ ସହିତ ଅଧାରୁ ଅଧୂକ ବଡ଼ବଡ଼ ଗଛସବୁ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ବାତ୍ୟା ପରେ କ୍ଷେତ୍ରବାତ୍ରିରେ ପୋକ ଭର୍ତ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ପୋକଙ୍କ ଦାଉରୁ ଫାସଲ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଚାଷୀମାନେ ମନଇଛା ପୋକମରା ବିଷ ପକାଇଲେ ।”

ବାପୁ କହିଲା, “ସେଗୁଡ଼ାକ ପୋକମରା ଓଷଧ, ତାକୁ ଆପଣ ବିଷ ବୋଲି କାହିଁକି କହୁଛୁନ୍ତି ?” ଅଜା ଟିକିଏ ହସିଲେ । କହିଲେ, “ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଓଷଧ ନୁହେଁ, ଖାଣ୍ଡ ବିଷ । କେବଳ ପୋକ କାହିଁକି ସେଥୁରେ କାଉ, ଚିଲ, ବଗ ଭଲି ପକ୍ଷୀଙ୍କ ସହିତ ଗୋରୁଗାଇ, ଛେଳିମେଘ ଏପରିକି ମଣିଷ ମଧ୍ୟ ମରିଯିବେ ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଯେପରି - ନଈକୁଳରୁ - ନଈକୁଳିଆ ହୋଇଛି, ସେହିପରି ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ହେବ ତଳେ ଲେଖିବା ।

ଜଣାଳ :—

ପାହାଡ଼ :—

ବଣା :—

ଘର :—

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁହ୍ଲେଦରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଯୋଡ଼ିଶବ ତଳେ ଦିଆଯାଇଛି । ତାକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବା ।

ଘରଦ୍ୱାର :— _____

ଷେତବାଡ଼ି :— _____

ଗୋରୁଗାଇ :— _____

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ଅନୁହ୍ଲେଦରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଚିହ୍ନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ତଳ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଚିହ୍ନ ଦେବା ।

କ. ଏ ବର୍ଷ ଅତ୍ୟଧିକ ଖରା ହେବାର ଆଶଙ୍କା କରାଯାଇଛି

ଖ. ଲିପି କହିଲା ମୁଁ ଆଜି ମାମ୍ବ ଘରକୁ ଯିବି ।

ଗ. ତୁମେ ଘରକୁ ଯିବ କି

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

- ନଈବଢ଼ି ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖିବା ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ଆଧାରରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଶ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ପ୍ରତି ପିଲାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ । ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ ।
- ଶୁତଳିଶନ ପାଇଁ ଅନୁହ୍ଲେଦ କାର୍ଡ୍ ଅଧାଲେଖା ଗପକାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ଶୁତଳିଶନ ଲେଖିବେ, ଅଧାଗପକୁ ପୂରା କରିବେ, ପଦ୍ୟ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । ପଦ୍ୟ ରୂପର ଗଦ୍ୟରୂପ ଲେଖିବେ, କ୍ରିୟା, ପ୍ରତ୍ୟେ ଯୋଗକରି ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ିବେ, ପଦପାତ ଶବ୍ଦ ଓ ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୨୭, ୨୮, ୨୯, ୨୪ ଓ ୨୭ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଗପ କବିତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ନିଜ ଭାଷାରେ କହିବା ସହିତ ସେଥୁରେ ନିଜ ଗପକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ିବେ ।
- ଗପ କଥଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବୁଝିବ ଓ ସେଥୁରେ ନିଜଗପ ଓ କଥାକୁ ଯୋଡ଼ିବ ।

(କ) ଗପଚିକୁ ପଡ଼ିବା

ମାଙ୍କଡ଼ିଏ ଗଛ ଉପରେ ବସିଥିଲା । ତା'ର ଲାଞ୍ଛ ବହୁତ ଲମ୍ବା ଥିଲା । ତାହା ଏତେ ଲମ୍ବା ଥିଲା ଯେ, ଭୂମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବି ଯାଇଥିଲା । ଏକ ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା ଭୂମି ଉପରେ ତିଆଁ ମାରୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ସେ ଲାଞ୍ଛଚିକୁ ଦେଖିଲା । ଗୁଣ୍ଡୁଚି ଭାବିଲା, “ଏ ଦୋଳି କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ? କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ତ ନଥିଲା ।” ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷାଟି ସେହି ଲାଞ୍ଛ ଧରି ଝୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମାଙ୍କଡ଼କୁ କୁତୁକୁତୁ ଲାଗିଲା, ସେ ତଳକୁ ଚାହିଁଲା । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ଗୁଣ୍ଡୁଚି ଭାଇ ! କ’ଣ କରୁଛୁ ଯେ, ମୋତେ କୁତୁକୁତୁ ଲାଗୁଛି ?” ଗୁଣ୍ଡୁଚି କହିଲା, “ମାଙ୍କଡ଼ ଭାଇ ! ମୁଁ ତ ତୋର ଲାଞ୍ଛକୁ ଦୋଳି ଭାବି ଝୁଲୁଥିଲି, ବହୁତ ମଜା ଲାଗୁଥିଲା ।” ଗୁଣ୍ଡୁଚି ଭାବିଲା ତାକୁ ସବୁଦିନେ ଏମିତିକା ଦୋଳି ମିଳନା କି ? ବହୁତ ମଜା ଲାଗନ୍ତା । ଏହା ଭାବି ସେ ହସିଦେଇ ଗଛର ତାଳକୁ ଚଢ଼ିଗଲା ।

(ଖ) ଗପଚିର ସାରାଂଶ ଲେଖିବା ।

(ଗ) ଶୁତଳିଖନ : ଶିକ୍ଷକ ମାତ୍ରା, ଫଳା ଓ ଯୁଦ୍ଧାକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ବାକ୍ୟ ଶୁତଳିଖନ ତାକିବେ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ଗପଚିକୁ ଆଗେଇ ନେବା ।

ଦିନେ କୁକୁରଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଯାଉଯାଉ ମାଂସ ଖଣ୍ଡେ ପାଇଲା । ତାକୁ ଧରି ନଈକୂଳ ପୋଲ ଉପରେ
ଧାଇଁଲା । ପୋଲ ଉପରୁ ।

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥୁବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନିକୁ ଚିହ୍ନିବ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ ଦେବ)।
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସତେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।

ଗପଟିକୁ ପଡ଼ିବା

ଦିନେ ବାପା ବଜାରରୁ ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷାଟିଏ ଘରକୁ କିଣି ଆଣିଲେ । ତାକୁ ଦେଖୁ ଅଞ୍ଜଳି ଭାରି ଖୁସି ହେଲା । ତା'ର ଯତ୍ନ ନେଲା । କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷାଟି ସବୁବେଳେ ମୁକ୍ତି ଚାହୁଁଥିଲା । ଥରେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଖାଉଥିବା ସମୟରେ ସୁଯୋଗ ଉଣ୍ଟି ସେ ନିଜ ମନ କଥା ଖୋଲି କହିଲା । ମାତ୍ର ତାକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ କେହି ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ପକ୍ଷାଟି ସେହି ଦିନଠାରୁ ମନ ଦୁଃଖରେ ରହିଲା । ଅଞ୍ଜଳି ଏ କଥା ବୁଝିପାରିଲା । ଦିନେ ବାପା ନଥିବା ସମୟରେ ସେ ପକ୍ଷାଟିକୁ ପଞ୍ଚୁରି ବାହାରକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ବାପା ଘରକୁ ଫେରି ଝିଅର କାମରେ ବିରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତା'ପର ଦିନ ବାପା ଦେଖିଲେ, ପକ୍ଷାଟି ଆସି ଝିଅ ଶୋଇଥିବା ଝରକା ପାଖରେ ବସିଛି ଏବଂ କହୁଛି, “ମୋତେ ଆଉ ପଞ୍ଚୁରିରେ ରଖନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ଝିଅ ସହିତ ମୋର ଯେଉଁ ସ୍ନେହର ବନ୍ଦନ ହୋଇଯାଇଛି, ତାକୁ ମୁଁ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରତିଦିନ ତାକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଏଠାକୁ ଆସିବି ।” ବାପା ଓ ଅଞ୍ଜଳି ଖୁସି ହୋଇ ପକ୍ଷାଟିକୁ ଆଉଁସି ଦେଲେ ।

ତଳ ଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ‘ଅଞ୍ଜଳି’, ‘ପଞ୍ଚୁରି’, ପରି ଆଉ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

—————, —————, —————, —————

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଗପଟିକୁ ପଡ଼ି ଉଭର ଲେଖିବା ।

କ. ଅଞ୍ଜଳି କାହାକୁ ଦେଖୁ ଖୁସି ହେଲା ?

ଖ. ପକ୍ଷୀଟି କ'ଣ ଚାହୁଁଥିଲା ?

ଘ. ଝରକା ପାଖରେ ବସି ପକ୍ଷୀଟି କ'ଣ କହିଲା ?

ଘ. ପକ୍ଷୀଟି ମନ ଦୂଃଖରେ କାହିଁକି ଥିଲା ?

ଲିଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

୩. ତଳ ଲିଖ୍ୟତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା :-

ଦିବା - _____ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ - _____

ଲାଭ - _____ ଜୟ - _____

ହିତ - _____ ପ୍ରାଚୀନ - _____

କ୍ଷୁଦ୍ର - _____ ଜ୍ୟୋତିଷ - _____

ଉନ୍ନତି - _____ ସମ୍ପତ୍ତି - _____

ସୁଯୋଗ - _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୫

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଷମାଳାରେ ଥୁବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନୀକୁ ଚିହ୍ନିବ।
 - ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ, ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।

ଗୀତଟିକା ପଢ଼ିବା ।

ହନ୍ତମାଙ୍କଡ଼ ହଲାଇ ଲାଞ୍ଜି

ତାଳର ତାଳ ବିଏଁ

પિંજલી ખાલ અને શરૂઆત

ମନ ଖୁସିରେ ଗାଏ ।

ଭାଲୁ ସଞ୍ଜିବତି

ଗଧୁଆ ଭାଇ ବଜାଏ ବେଞ୍ଚୁ

ହନ୍ତି ଗୀତରେ ମାତି ।

ଆଇଲା ହନ୍ତି ଖସିରେ ଦିନେ

ଭାରତ ଘରେ

କଦଳୀ ପୁଞ୍ଜୀ ଧରିଲା ଖଞ୍ଜୀ

ପକାଇଦେଲା ଦରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ତଳ ଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ।

ଇଞ୍ଜିନୀ, ଖଣ୍ଡାଣି, ପଞ୍ଚୁରି, ସିମାଞ୍ଜି, ସଞ୍ଚୀବନୀ

_____ , _____ , _____ , _____ , _____ ,

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଅସଜତା ଶବ୍ଦକୁ ସଜାଇ ଲେଖିବା ।

ଲାଞ୍ଜୁଆ, ରନଞ୍ଜି, ଝାନଭ, ଅନଞ୍ଜି

_____ , _____ , _____ , _____ , _____ ,

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ଉଭର କହିବା ଓ ଲେଖିବା ।

(କ) କବିତାରେ କିଏ ଡିଆଁଡେଇଁ କରି ଖେଳୁଛି ?

ଉଭର: _____

(ଖ) ହନୁର ଗୀତ ସୁରରେ କିଏ ବେଞ୍ଚୁ ବଜାଉଛି ?

ଉଭର: _____

(ଗ) ଭଞ୍ଜଙ୍କ ଝିଅ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କ'ଣ କରେ ?

ଉଭର: _____

(ଘ) ଶେଷ ପଦରେ ହନୁର କାମ ତମକୁ କେମିତି ଲାଗିଲା ?

ଉଭର: _____

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ ପଦ ପଡୁଥିବା ଶବ୍ଦ କବିତାରୁ ବାହାର କରିବା ।

ଯେମିତି କି = ଡିଏଁ - ଗାଏ

ସେମିତି - ବତି -

ଘର -

ପୁଣୋ -

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

- କବି ସମ୍ବାଦ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ସ୍ଵନାମଧନ୍ୟ କବି । ସେ ବୈଦେହୀଶ ବିଳାସ ଓ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ କାବ୍ୟ ରଚନା କରି କାଳଜୟୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ଏକାଉଳି ଶୁଭୁଥିବା ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ଯେପରି - ଦେଶ ତାଳି ବସା ଛତା ଖଞ୍ଜି

ବେଶ _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୭

ଶିକ୍ଷଣ ପାଳାପାଳ :-

- ଭାଷାରେ ନିହିତ ଶବ୍ଦ ଓ ଧୂମି ସହିତ ଖେଳି ମଜାନେବ ଯେପରି ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ,
ମାମୁଁଘର ଚଉଁରୀ.....
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ
ହୋଇ ଲେଖିବ ।

ଗୀତଟିକୁ ଗାଇବା ।

ମାଙ୍କଡ ଡେଉଁଛି ତାଳରୁ ତାଳ
ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇ ଯେ ମୂଷାଙ୍କୁ କାଳ ।

କେତେ ଫୁଲ ନେଇ ହୋଇଛି ଗୁର୍ବା
ମହୁଲ ଫୁଲ ସେ ପେନ୍ଦ୍ରାକୁ ପେନ୍ଦ୍ରା ।

ବନରେ ଚାଲିଛି ରାଜନ ଖୋଜା
ଲଙ୍ଘ ଦେଇ ଧାଏଁ ବାନର ରାଜା ।

କୋଇଲି କଣୁରେ କୁହୁ...କୁ ସ୍ଵର
ଶୁଆ ମୁହଁଁ ନାଲି ଥଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦର ।

ବଣ ହସେ ଜୀବଜନ୍ମୁଙ୍କୁ ନେଇ
ଗଛ ବଢୁଥାଏ ଆକାଶ ଛୁଇଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ପାଦ ପୂରଣ କରିବା ।

ମାଙ୍କଡ ଡେଉଁଛି ତାଳରୁ ତାଳ _____ |

କେତେ ଫୁଲ ନେଇ ହୋଇଛି ଗୁର୍ବା _____ |

ବଣ ହସେ ଜୀବଜନ୍ମୁଙ୍କୁ ନେଇ _____ |

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ‘ରାଜା’ ସହ ‘ଖୋଜା’ ଶବ୍ଦର ଶେଷ ଅକ୍ଷର ମିଳିଗଲା ପରି ତଳ ଲିଖିବ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ ନୂଆ
ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ଗୁର୍ବା - _____

ତାଳ - _____

ନେଇ - _____

ତଳ ଲିଖ୍ତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଗଦ୍ୟ ରୂପ ଲେଖିବା :-

କୀରତି -

ପୂରୁଷ -

ହରଷ -

ବରଷା -

କଉତୁକ -

ମୁକତି -

ସୂର୍ଯ୍ୟ -

ଗଉରବ

ଜନମ -

ଭକ୍ତି -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୨୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ, ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।

ଅନୁଛେଦଟି ପଡ଼ିବା ଓ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖିବା ।

ଶାଳଗଛଟି ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ଵାସ ଛାଡ଼ି କହିଲା- “ମୋ’ କଥା ଏବେ ଶୁଣ । ମୋର ଭାଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ନେଇ ବଣ ଜଙ୍ଗଳ । ବନଭୂରୁଁ ହେଉଛି ଜୀବଜନ୍ମୁଙ୍କ ଆବାସ ସ୍ଥଳ । ମଣିଷ ଏବେ ତା’ର ଘରଦ୍ୱାର ଓ ଆସବାବପ୍ରତ୍ୱାରୁଁ ଅବାଧରେ ଗଛ କାଟି ଜଙ୍ଗଳ ସପା କରି ଚାଲିଛି । ଅନ୍ୟର ଘର ଉଜାଡ଼ି ନିଜ ଘର ସଜାତୁଛି । ହେଲେ ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ତା’ର ଧୂମକୁ ଆମନ୍ତରଣ କରିବା କଥା ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ।”

ଉଭର ଲେଖିବା:-

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଶାଳଗଛଟି କ’ଣ କହିଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ମଣିଷ କାହିଁକି ଗଛ କାଟି ଦେଉଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ମଣିଷ କିପରି ଧୂମକୁ ଆମନ୍ତରଣ କରୁଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ ‘ଅନ୍ୟର ଘର ଉଜାଡ଼ି ନିଜ ଘର ସଜାତୁଛି ।’ - ଏଠାରେ ‘ଅନ୍ୟ’ କହିଲେ କାହାକୁ ବୁଝାଉଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୫ ଘରଦ୍ୱାର, ଜୀବଜନ୍ମୁ ପରି କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳରେ, ଆବଶ୍ୟକମୁଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ମୌଖିକ ଉଭର ଆଦାୟ କରିବେ । ଦଳପତ୍ରର ସହାୟତା ନେବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ଫ୍ଲ୍ର୍‌ଆର୍ଡ, କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନପଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ଅନୁଛ୍ଳେଦରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖିବେ । ରୁହୁର ଅର୍ଥ ବୁଝାଇ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ । ପହେଲିର ଉଭର ଲେଖିବେ । ଗଦ୍ୟରୂପର ପଦ୍ୟରୂପ ଲେଖିବେ । ବିଶେଷଣ, ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ, ଯୋଡ଼ିଶବ୍ଦ ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା ପାଠ ୨୭, ୨୮, ୨୯, ୩୦, ୩୧, ୩୨ ଓ ୩୩ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ, ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।
 - ଭାଷାର ଗୁଣାମୂଳକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜ ଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

ଆସ ପଢିବା ଏବଂ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଶୁ ଗଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

ଆମ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ “ପରବ” ପାଳିତ ହୁଏ । ପ୍ରତିଭାର ଅନେକଣପ୍ରତି ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଏହାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ଏଥିପାଇଁ ଗ୍ରାମରୁ ବ୍ଲକ୍ ଓ ବ୍ଲକ୍ରୁ ଜିଲ୍ଲା ଯାଏଁ ତେମସା ନୃତ୍ୟ, ଲୋକ ନୃତ୍ୟ, ବାଦ୍ୟ, ମହୁରା, ବଂଶୀ ବାଦନ, ପର୍ବତ ଆରୋହଣ, ମୌକା ଚାଲନା, ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୋଇଥାଏ । ବିଦ୍ୟାଲୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ତର୍କ, ଦେଶା�୍ଵାଦକ ସଂଗୀତ ଗାନ ଆଦି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୋଇଥାଏ । ଆଦିବାସୀମାନେ ଦୀଘ୍ୟ କୋଡ଼ିଏ ଦିନ ଧରି ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଗୁଡ଼ିକରେ ଭାଗ ନେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ କ୍ଲେଶ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପରବର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁମ ଜିଲ୍ଲା ମହକୁମାରେ ତିନି ଦିନ ବ୍ୟାପି ପାଳିତ ହୁଏ । ଏଥିରେ ସଫଳ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କ ମାନପତ୍ର ଦିଆଯାଏ । ତେଣ ପରବ ଆମ ଗୌରବ ଅଟେ ।

୧. ‘ପରବ’ର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ’ଣ ?

9. ପରବରେ କେଉଁ ସବୁ ନଡ଼୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ?

၆. ပရပရ မဏ္ဍာ ကျော်ကြမ ကော်စွဲရ ကေတ ပါန ထရ ဘာလေ ?

୪. ପରବରେ କେଉଁମାନଙ୍କୁ ମାନପତ୍ର ଦିଆଯାଏ ?

୫. ତୁମେ କେବେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନେଇଛ କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେଉଁ ବିଭାଗରେ ?

ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭାଗରେ କ୍ଷ, ମମତା ଭାଗରେ ଲ ଓ କବିତା ଭାଗରେ ପ ବର୍ଣ୍ଣ ପଡ଼ିଲା । ସେମାନେ ଏହିପରି ଲେଖିଲେ :- ସେହିପରି ଆଉ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ଶବ୍ଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଲେଖିବା ।

କ୍ଷ

ଲ

ପ

କ୍ଷମା	ଲତା	ପବନ
କ୍ଷତ	ଲଳିତା	ପଇତ୍ର

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଉତ୍ସବର ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ, ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।
- ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପଢ଼ି ଓ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖ ।

ଧରମା କାରିଗର କୁଳର ପିଲା । ତାକୁ ମଧ୍ୟ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟା ଜଣାଥିଲା । ଦଧନଉତି ବସାଇ ମନ୍ଦିରର ମୁଣ୍ଡ ମାରିପାରିବ ବୋଲି ଧରମାର ସାହସ ହେଲା । ସେ ବାପା ବିଶୁ ମହାରଣାଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ମନ୍ଦିର ଚାଲିବା ଉଠିଲା । ରାତାରାତି ମାପବୁପ କରି ଦଧନଉତି ବସାଇଦେଲା । ସକାଳ ହେବା ଆଗରୁ ଦେଖାଗଲା ମନ୍ଦିର କାମ ଶେଷ ।

ଉଭର ଲେଖ :-

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ କାହାକୁ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟା ଜଣା ଥିଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ କେଉଁ କାମ ପାଇଁ ଧରମାର ସାହସ ହେଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ମନ୍ଦିର କାମ କେତେବେଳେ ଶେଷ ହେଲା ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ ଧରମାର ବାପା କିଏ ?

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ଦଳ ଲିଖିତ ବାକ୍ୟ (ରଡ଼ି) ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

ଆଜି ଲେମ୍ବୁ ଚିପୁଡ଼ିଲେ ପିତା -

ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଚେ -

ତୁଳସୀ ଦୂଇ ପଡ଼ରୁ ବାସେ -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଉନ୍ନି ଉନ୍ନି ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ, ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।
- କୌଣସି ପାଠ୍ୟ ବିଷୟକୁ ତନ୍ତ୍ରତନ୍ତ୍ର କରିଖୋଜି ସେଥୁରେ ଥିବା ବିଶେଷ ଧାରଣାକୁ ବୁଝିବ ।

ପୁରାଣ ଯୁଗର କଥା । କର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ସେ ମହାଦାନୀ ଥିଲେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ସହ ଧନରତ୍ନ ଦାନ କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ମୁଖ ବିଷୟ ଥିବା ଦେଖି ମନ୍ତ୍ରୀ ଏହାର କାରଣ ପଚାରିଲେ । ରାଜା କହିଲେ, “ଆଜି ମୋ ପାଖକୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ସଙ୍ଗୀତଙ୍ଗ । ସେ ରାଜସଭାରେ ସଙ୍ଗୀତ ପରିବେଶଣ କରିବେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ମୁଁ ଚାହୁଁଛି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ପବିତ୍ର କରିବି ।” ମନ୍ତ୍ରୀ ଏହା ଶୁଣି ଭାରି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଉପର ଅନୁଲେଦକୁ ପଡ଼ି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

(କ) ଅନୁଲେଦରେ କେଉଁ ରାଜାଙ୍କ କଥା କୁହାଯାଇଛି ?

(ଖ) ସେ ପ୍ରଜାଙ୍କ କ'ଣ ଦାନ କରୁଥିଲେ ?

(ଗ) କିଏ ରାଜସଭାରେ ସଙ୍ଗୀତ ପରିବେଶଣ କରିବା କଥା ରାଜା ଚାହୁଁଥିଲେ ?

(ଘ) ରାଜାଙ୍କ ମୁଖର ଅବସ୍ଥା କିପରି ଥିଲା ?

(୭) ମନୁଷ୍ୟର ମୁଖ କେତେବେଳେ ବିଷ୍ଣୁ ହୁଏ ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୭ ‘କ’ ପ୍ରମାଣରେ ଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ସହ ‘ଖ’ ପ୍ରମାଣର ସଂପର୍କିତ ଶବ୍ଦକୁ ଗାରଗାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ସର୍ବ	ପଦିତ
ବିଷୟ	ମୁଦ୍ରା
କର୍ତ୍ତା	ମୂଲ୍ୟ
	ସଙ୍ଗାତ

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ଉତ୍ତର ଖୋଜିବା

(କ) ପବନ ତାହାର ଆହାର

(ଖ) ଆସିଲା ବଡ଼ ଚଢ଼େଇ, ବସିଲା ତେଣା ମୋଳାଇ,
ଧଇଲା ମାଛ ଖାଇଲା ନାହିଁ ।

ଓঃ

(ଗ) ମାମ ଘରେ ଗୋଟି ଗାଇ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୩୧

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହ ପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାମୂଳକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖୁବ।
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖୁବ।

କବିତାଟିକୁ ପଡ଼ିବା :-

(କ) ଚିକିଚିକି ଫୁଲ ଆମେ

ଦେଇଥାଉ ବାସନା

ସତିଙ୍କର ମନ ମୋହୁ

କରି ଘୋର ସାଧନା..... ୧।

ଚିକିଚିକି ନଈ ଆମେ

ବହିଥାଉ ଧରାରେ

ସୁଶୀତଳ ଜଳ ଦେଇ

ପୁଣ୍ୟ କାମ କରୁରେ..... ୨।

ଚିକିଚିକି ତାରା ଆମେ

ଆକାଶରେ ଥାଉରେ,

ଘୋର ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ

ସାହା ପରା ହେଉରେ..... ୩।

ଟିକିଟିକି ପକ୍ଷୀ ଆମେ

କି ସୁନ୍ଦର ତେଣାରେ

ଲଘିଥାଉ ଆକାଶକୁ

ନୋହି ବାଟ ବଣାରେ..... ।୪।

ଆମେ ସବୁ ଟିକିଟିକି

ବାଲକ ଓ ବାଲିକା

ପଡ଼ି, ବଡ଼ି, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବୁ

ଏହି ଆମ ଆକାଶକ୍ଷା..... ।୫।

୧. ଉତ୍ତର ଲୋଖ୍ଯବା -

(ପ୍ର) ଟିକିଟିକି ଫୁଲ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଦିଅନ୍ତି ?

ଉ-

(ପ୍ର) ଟିକିଟିକି ନଈ କ'ଣ ଦେଇ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି ?

ଉ-

(ପ୍ର) ଘୋର ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ କିଏ ଆମର ସାହା ହୋଇଥାଏ ?

ଉ-

(ପ୍ର) କିଏ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଆକାଶକୁ ଲଘିଥାଏ ?

ଉ-

(ପ୍ର) ଟିକିଟିକି ବାଲକ ବାଲିକା କ'ଣ ହେବାକୁ ଆକାଶକ୍ଷା ଚଖିଛନ୍ତି ?

ଉ-

(ପ୍ର) ଟିକିଟିକି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଫୁଲ ସହିତ ବୁଲନା କରାଯାଇଛି କାହିଁକି ?

ଉ-

୨. ଟିକିଟିକି ପରି ଆଉ କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ଶଙ୍ଖ ଲେଖିବା ।

୩. ଆସ ପଦ ପୂରଣ କରି ଲେଖିବା ଏବଂ ପଡ଼ିବା ।

(କ) ଟିକିଟିକି ନଈ ଆମେ

ବହିଆଉ ଧରାରେ

(ଖ) ଆମେ ସବୁ ଟିକିଟିକି ବାଲକ ଓ ବାଲିକା

୪. କବିତାର କେଉଁ ପଦଟି ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି ଓ କାହିଁକି ?

ଉ -

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ତଳ ଲିଖୁତ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗୁଣ, ଅବସ୍ଥା ଓ ପରିମାଣକୁ ସୂଚାଭିଧିବା (ବିଶେଷଣ) ପଦ ତଳେ ଗାର ଟାଣିବା ।

- (କ) ପୋଖରୀରେ ନୀଳକଇଁ ଫୁଲିଅଛି ।
- (ଖ) ଦରିଦ୍ର ଲୋକଟି ଭିକ ମାରୁଛି ।
- (ଗ) ହାତୀ ଧୀରେ ଚାଲୁଛି ।
- (ଘ) ମଧୁ ଗୋଟିଏ ଦୂଷ୍ଟ ପିଲା ।
- (ଡ) ସେ ପଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼େ ।
- (ଚ) ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଧୁର ବଚନ କହିବା ଉଚିତ ।
- (ଛ) ତାଙ୍କ ଘର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଠାରୁ ଦୂରବାଟ ନୁହେଁ ।
- (ଜ) ଗୋପାଳ ସେପରି ପିଲା ନୁହେଁ, ଯିଏ ସର୍ବଦା ଗଣ୍ଗାଳ କରେ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ସେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବା ।

(କ) ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦନାରୁ ବାଛି ଲେଖିବା ।

(ପୂଣ୍ୟ, ନିରାନନ୍ଦ, ଅନ୍ଧାର, ନବୀନ, ଅସ୍ତ୍ର, କନିଷ୍ଠ)

ଆଲୋକ _____

ଉଦୟ _____

ପ୍ରାଚୀନ _____

ଆନନ୍ଦ _____

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ _____

ପାପ _____

(ଖ) କରମ ଶବ୍ଦର ଗଦ୍ୟ ରୂପ ସେପରି ‘କର୍ମ’, ସେହିପରି ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଗଦ୍ୟ ରୂପ ଲେଖିବା

କୀରତି _____

ହରଷ _____

କର୍ତ୍ତୁକ _____

ନିରିମଳ _____

(ଗ) ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଲେଖିବା

ସେପରି - ପୁଅ - ଝିଆ

ରାଜା _____

ଭାଇ _____

ପୁତ୍ର _____

ବୃଦ୍ଧ _____

କୁମାର _____

ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

ଲୋଡ଼1 - ନିଲୋଡ

ରୋଗୀ1 - _____

ଝାନୀ1 - _____

ସୁନାମ - _____

ପୂଣ୍ୟ - _____

ଜନ୍ମ - _____

ଦୂଷଣ - _____

କୃପଣ - _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହ ପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଓ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଷୟ ବସ୍ତୁରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ତାହାର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବ।
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।

(କ) ମଣ୍ଡୁ ଓ ଚିଶ୍ଚୁ ଦୂଇସାଙ୍ଗ । ଦିନେ ସ୍କୁଲ୍ ଗଲାବେଳେ ଚିଶ୍ଚୁ ଦେଖିଲା, ଗୋଟିଏ ଗଛ ଡାଳରେ ଏଣ୍ଣୁଆଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡାରୁଛି । ଚିଶ୍ଚୁ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଡଳୁ ଚେକାଟିଏ ଉଠାଇ ଏଣ୍ଣୁଆ ଉପରକୁ ଫୋପାଡ଼ିଲା । ମାତ୍ର ଚେକାଟି ଏଣ୍ଣୁଆ ଦେହରେ ନବାଜି ସେ ଦିଗରୁ ଆସୁଥିବା ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଲା । ଗୁରୁଜୀ ଦୁହିଁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଲେ । ଉଭୟେ ଗୁରୁଜୀ ଚାହାଣି ଦେଖି ଭୟରେ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଚିଶ୍ଚୁ , ଜୀବନରେ ଏପରି ଭୁଲ୍ କେବେ କରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କାରିକାନ୍ତି କହିଲା । ଗୁରୁଜୀ ଚିଶ୍ଚୁର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି ତା' ମୁଣ୍ଡ ଆଉସିଦେଲେ । ସେ ତା'ର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରିଛି ଜାଣି ଗୁରୁଜୀ ଖୁସି ହେଲେ । ଏହାପରେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ସ୍କୁଲ୍ ଗଲେ ।

(ଘ) ଆସ ଅନୁଛେଦ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଭର ଗୁଡ଼ିକପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା -
ଉ- ଚିଶ୍ଚୁ ଓ ମଣ୍ଡୁ ଦୂଇସାଙ୍ଗ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- _____

ଉ- ଗଛ ଡାଳରେ ଏଣ୍ଣୁଆଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡାରୁଥିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ- _____

ଉ- ଚେକାଟି ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ- _____

ଓ- গুরুজী চিশুর মুণ্ড আଉঁসি দেলে ।

ପ୍ରଶ୍ନ- _____

ଉ- ଚିଷ୍ଟୁ ତା'ର ଭୂଲ ବୁଝି ପାରିଛି ଜାଣି ଗୁରୁଜା ଖୁସି ହେଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- _____

(ଗ) ଆସ ବାକ୍ୟ ଗଡ଼ିବା ।

ବିଳମ୍ବ

ମିଳିମଣି

ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗୋଟିଏ ମାତ୍ରାକୁ ପାଇଁ ଆମେ ଯାଏନ୍ତିରେ ଆମେ ଯାଏନ୍ତିରେ

ଚାହଣି _____

(ଘ) ଆସ ଦୁଇ ଶ୍ରମରେ ଥିବା ସଂପର୍କିତ ଶବକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ଯୋଡ଼ିଥାରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା (ସମାନ ଅର୍ଥ) -

‘କ’ ସ୍ତମ୍ବ	‘ଖ’ ସ୍ତମ୍ବ
ବିଳମ୍ବ	ଯାଆଁଳା
ସମଜ	ବସ୍ତ୍ର
ବସନ୍ତ	ମୃତ୍ୟୁ
ଚିରୋଧାନ	ଯଥେଷ୍ଟ
ପର୍ଯ୍ୟାୟ	ଡେରି

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

(ଡ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚ ଶବ୍ଦଟିକୁ ବାହି ଲେଖିବା ।

(ବିହଙ୍ଗ, ପକ୍ଷ, ବିହଙ୍ଗମ, ତରୁ) - _____

(ସୂର୍ଯ୍ୟ, ତପନ, ଭାସ୍କର, ଚନ୍ଦ୍ର) - _____

(ନଦୀ, ତଚିନୀ, ତରଣୀଶୀ, ସାଗର) - _____

(ନୌକା, ନାବ, ନାଆ, ଜାହାଜ) - _____

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ବିଶେଷ୍ୟ (ନାମ ସୂଚାଉଥିବା) ପଦକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।
ଯେପରି ନିକିତା

ନିକିତାକୁ ଫେନସିଲ ଦିଆଗଲା ।

ମୋହନ ତାଳା ନେଇ କରି ଆସିଲା ।

କମଳା ପାଚିଅଛି ।

ଜମିରେ ଧାନ ପାଚିଅଛି ।

ଆଜି କୁଆପଥର ପଡ଼ିଲା ।

ଛେଳି ଘାସ ଖାଉଅଛି ।

ଜମିରେ ଗଛ ଲଗାଅ ।

ମୁଁ କାନପୂରରୁ ପାଟଣା ଗଲି ।

କାୟପଦ୍ଧ - ୩୪

ଶିକ୍ଷଣ ପଂକ୍ତାପଂକ : -

- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ସେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

(କ) ଆସ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ବନାନ ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ବାଛି ଲେଖିବା ।

(କ) ଯାନକି, ଜାନକୀ, ଜାନକି, (_____)

(ଖ) ସମୁଖ, ସମ୍ମୁଖ, ସମୁଖ (_____)

(ଗ) ସଂକିର୍ତ୍ତ, ଶକୀର୍ତ୍ତ, ସଂକାର୍ତ୍ତ (_____)

(ଘ) ଭିକାରିଣୀ, ଭିକାରୁଣୀ, ଭିକାରୁଣୀ (_____)

(ଙ୍ଗ) ‘ଚାକରାଣୀ’ ଶବର ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲେ ହେବ ‘ଚାକର’ । ସେହିପରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

ଠାକୁରାଣୀ _____

ମାଲିକାଣୀ _____

ସମୁଦ୍ରାଣୀ _____

ମାଲୁଣୀ _____

ବାଘୁଣୀ _____

ସଙ୍ଗାତୁଣୀ _____

- (ଗ) ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦର ଅର୍ଥ ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିବା ।
- (କ) ସେ ଦୂର ଯାତ୍ରାରେ ବାହାରିଲେ । []
- ଫଗୁଣ ମାସରେ ଦୋଳଯାତ୍ରା ହୁଏ । []
- (ଖ) ତାଙ୍କ ରାଗ ଦେଖି ମୁଁ ଉଚିତ । []
- ସେ ଖାଦ୍ୟରେ ବେଶୀ ରାଗ ଖାଆନ୍ତି । []

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ତଳ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଲେଖିବା :-

ସିତ - ଧଳା	କୂଳ - _____	ଦିନ _____
ଶୀତ - ରତ୍ନ	କୂଳ - _____	ଦାନ _____
ଛିଣି - _____	ସର - _____	ଲକ୍ଷ _____
ଛିଷ୍ଟ - _____	ଶର - _____	ଲକ୍ଷ୍ୟ _____

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା :

- ଶିକ୍ଷକ ଦଳଗତ ଓ ଆବଶ୍ୟକମୁଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକ ମୂତ୍ରାବକ ସାମଗ୍ରୀ ନେବେ । ଦଳପତ୍ରର ସହାୟତା ନେବେ । ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶ୍ନକାର୍ଡ, ଉତ୍ତର କାର୍ଡ, କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଚାହିଦା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନକାର୍ଡ ସାମଗ୍ରୀ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ଛୋଟଛୋଟ ରଚନା, ଗପ, ଘରୋଇ ଚିଠି ଲେଖିବେ । ଅଧାବାକ୍ୟକୁ ପୂରା କରିବେ, ଅର୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ । ଅଭିଧାନର ବ୍ୟବହାର କରିବେ । ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଶର ଗଡ଼ିବେ, ସମୋଜାରିତ ଶବ୍ଦ ଓ ଯୋଡ଼ିଶବ ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୩୪, ୩୫, ୩୭, ୩୯, ୩୮, ୩୯, ୪୦ ଓ ୪୧ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ।

କାୟପଦ୍ଧ - ୩୫

ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ :-

ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ
ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା
କରିବ, ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ ।

(କ) ଆସ ଆବୃତ୍ତି କରିବା :-

ଲିଲା, ମିଲା, ଲିଜା, ଲିମା
ଶ୍ରେଣୀରେ କଲେ ବିଚାର,
ଆସନ୍ତା କାଲିତୁ ସ୍କୁଲ ଭିତରଟା
ରଖିବେ ସଫା ସୁତର ।୧।

‘ଲିଜା’ କହିଲା ଭଉଣୀମାନେ
ଶୁଣ ମୋ କଥା ଆଗ
ନିଜେ ରହିବା ପ୍ରଥମେ ସଫା
ତା’ପରେ ଅନ୍ୟ ଭାଗ ।୨।

ତା’ପର ଦିନ ଚାରି ସଙ୍ଗାତ
ଆସି ହୋଇଲେ ମେଲ,
ମିଳିମିଶି ସେ କରିଲେ ସଫା
ଶ୍ରେଣୀ ଓ ରୋଷେଇଶାଳ ।୩।

ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ଆରମ୍ଭ ହେଲା,
ପରିବେଶ ଥିଲା ସଫା,
ଧନ୍ୟଧନ୍ୟ କଲେ ଗୁରୁଜୀ ଗୁରୁମା’
ଦେଖି ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଵଳ୍ପତା ।୪।

କୁଣ୍ଡମୋଟ ହେଲା ଛାତି ତାଙ୍କର
କରିଲେ ଦୃଢ଼ ପଣ
ଆଗେଇ ନେବେ ସଭିଏଁ ମିଶି
ସ୍ଵଳ୍ପତା ଅଭିଯାନ ।୫।

(ଖ) ଆସ କବିତା ପଡ଼ି ଉଭର ଲେଖିବା :-

(ପ୍ର) ଚାରି ସାଙ୍ଗ ମିଶି କ'ଣ ବିଚାର କଲେ ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ପ୍ରଥମେ ଲିଜା କ'ଣ କରିବାକୁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ କହିଲା ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ତା' ପରଦିନ ଚାରି ସଙ୍ଗାତ କେଉଁକେଉଁ ଜାଗା ସଫା କଲେ ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ଗୁରୁଜୀ, ଗୁରୁମା' ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ ଖୁସି ହେଲେ କାହିଁକି ?

ଉ- _____

(ପ୍ର) ସ୍ଵଳ୍ପତା ଦ୍ୱାରା ଆମର କ'ଣ ଉପକାର ହେବ ?

ଉ- _____

(ଗ) ଦିଆଯାଇଥୁବା ବାକ୍ୟ ତଳେ କବିତାର ସମାନ ଅର୍ଥ ଥିବା ପଦ ପୂରଣ କରି ଲେଖିବା ।

(ପ୍ର) ତା' ପରଦିନ ଚାରି ସଙ୍ଗାତ ମେଲି ହୋଇ ଆସିଲେ ।

(ପ୍ର) ଚାରି ସାଙ୍ଗ ଛାତି କୁଣ୍ଡମୋଟ କରି ଦୃଢ଼ ପଣ କଲେ ।

କାୟପଦ୍ଧ - ୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଓ ଶବ୍ଦକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶୋଳୀରେ ଲେଖିବ।

ଆସ ପଡ଼ିବା :-

ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର । ଏହାକୁ ମନ୍ଦିରମାଳିନୀ ନଗରୀ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏଠାରେ ବିଧାନସଭା, ରାଜଭବନ, କୃଷ୍ଣ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଇନ୍ଦ୍ରାଗାନ୍ଧୀ ପାର୍କ, ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ବିମାନବନ୍ଦର, ରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ, ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟଦ୍ୱାର, ବଡ଼ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନା, ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ପ୍ଲାନେଟୋରିୟମ ଓ ରେଲସ୍ଟେସନ ରହିଛି ।

ପ୍ରତିଦିନ ଜିଲ୍ଲାର ସଦର ମହକୁମାମାନଙ୍କରୁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ବସ ବରମୁଣ୍ଡା ବସଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଆସେ । ଆମ ରାଜଧାନୀର ରାତ୍ରକାଳୀନ ଦୃଶ୍ୟ ମନୋମୂଳକର । ସ୍ଵାକ୍ଷର ସହର ହିସାବରେ ଆମ ରାଜଧାନୀର ନାଁ ରହିଛି । ସ୍ଥାର୍ଥସିଟି ହେତୁ ଏଠାରେ ଅନେକ ଭନ୍ନାଟି ମୂଲକ କାମ ଚାଲିଛି ।

(କ) ଆସ କଥା ହେବା ଓ ଲେଖିବା :-

(କ) ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀର ନାମ କ'ଣ ?

ଉ- _____

(ଖ) ତୁମେ ରାଜଧାନୀ ଆସି କ'ଣ ସବୁ ଦେଖୁ ପାରିବ ?

ଉ- _____

(ଗ) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଥିବା ବସଷ୍ଟାଣ୍ଡର ନାମ କ'ଣ ?

ଉ- _____

(ঘ) কেতেবেলে রাজধানীর দৃশ্য মনোমুগ্ধকর ?

ଉ- _____

(ঙ) কেৱল কাৰণ হেতু রাজধানীৰে উন্নতি মূলক কাৰ্যমান চালু আছি ?

উ- _____

(খ) আঘ তল শবকু লগাই বাক্য গতিৰা :-

দৃশ্য _____

যুক্তি _____

উন্নতি _____

লক্ষ্য প্রশ্ন

স্লার্ট এটি ভূবনেশ্বর বিশ্ববিদ্যালয়ৰে লেখ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଜଭାଷା ତିଆରି କରିବ ଓ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ନିଜ ଶେଳୀରେ ଲେଖିବ।

ଆସ ଗପ ପଡ଼ିବା,

ଆଗ କାଳରେ ବାଘ ଓ ବିଲେଇ ବଣରେ ରହୁଥିଲେ । ବଣରେ ପଶୁମାନେ ବାଘକୁ ମାମୁ ଓ ବିଲେଇକୁ ମାଉସୀ ବୋଲି ଡାକୁଥିଲେ । ଦିନେ ବାଘ ମାମୁ ବଣର ସବୁ ଜୀବଙ୍କୁ ତା' ପୁଆ ବାହାଘରକୁ ନିମନ୍ତଣ କଲା । ଭୋଜି ଦିନ ବାଘମାମୁ ଭାଲୁକୁ ମାଂସ, ବିଲେଇକୁ ମାଛ, ହରିଣକୁ ଶାଗ ତିଆରି କରିବା ଦାୟିତ୍ବ ଦେଲା । ୧୦କୁଆକୁ ତାକି ତଦାରଖ କରିବାକୁ କହିଲା । ୧୦କୁଆ ବୁଲିବୁଳି ତଦାରଖ କରୁଥିବାବେଳେ ଦେଖିଲା, ବିଲେଇ ପାଖରେ କିଛି ମାଛ ନାହିଁ । ସେ ଏହାର କାରଣ ପଚାରିଲା । ବିଲେଇ କହିଲା, “ମାଛ ଦେଖି ମୋ ଲୋଭ ବଢ଼ିଗଲା, ମୁଁ ଗୋଟିଗୋଟି କରି ମାଛ ଚାଖୁଚାଖୁ ସବୁ ମାଛ ଖାଇ ଦେଇଛି । ୧୦କୁଆ ସବୁ ଶୁଣି କହିଲା “ତୁ ଶୀଘ୍ର ଏ ଜାଗା ଛାଡ଼ି ପଳା, ନହେଲେ ବାଘ ମାମୁ ଜାଣିଲେ ତୋତେ ଜୀବନରେ ମାରିଦେବ ।” ବିଲେଇ, ବାଘ ଭୟରେ ଜଙ୍ଗଳ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲା । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ଯାଇ ଗାଁରେ ରହିଲା, ବଣର ସାମା ମାଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

(କ) ଆସ, କଥା ହେବା ଓ ଲେଖିବା ।

(କ) ଆଗ କାଳରେ ବାଘ ଓ ବିଲେଇ କେଉଁଠାରେ ରହୁଥିଲେ ?

ଉ- _____

(ଖ) ବାଘ ଓ ବିଲେଇକୁ ଜଙ୍ଗଳରେ କ'ଣ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା ?

ଉ- _____

(ଗ) ଭୋଜି ତଦାରଖ କାମ କିଏ କରୁଥିଲା ?

ଉ- _____

(୯) ମାଛ ନଥିବା ଦେଖୁ ଠେକୁଆ ବିଲେଇକୁ କ'ଣ କହିଲା ?

ଉ- _____

(୧୦) ବିଲେଇ ବଣର ସୀମା ମାଡ଼େ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଉ- _____

ଆସ “ଚାଖୁଚାଖୁ” ଭଳି ଆଉ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା,

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

କାଉ ଓ କୋଇଲିକୁ ମେଇ ଗପଟିଏ ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- କୌଣସି ବିଷୟରେ ଲେଖାହେଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ଓ ଶବ୍ଦକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବ।
- ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରର ଆକୃତି ଓ ଧୂନୀକୁ ଚିହ୍ନିବ।

ଆସ ପଡ଼ିବା,

- (କ) ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବାବୁଙ୍କ ଘର । ତାଙ୍କ ବଡ଼ପୁଅ ବ୍ୟବସାୟ ବଡ଼ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର । ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଡ଼େ । ଗୁରୁଜନମାନେ ତାକୁ ଦେଖୁ କୁହାକୁହି ହୁଅନ୍ତି - ବ୍ୟବସାୟ ଦିନେ ବଡ଼ ମଣିଷ ହେବ । ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ, ନିଷ୍ଠା, ପରିଶ୍ରମ ବଳରେ ସେ ସତକୁ ସତ ଡାକ୍ତର ହେଲା । ଚାକିରୀ କଲା ସୁଦୂର ମାଲକାନ୍ତରି ଜିଲ୍ଲାରେ । ଗରୀବ ଦୁଃଖରଙ୍କି ଆଦିବାସୀଙ୍କ ସେବାରେ ସେ ଦିନରାତି କାମ କଲା । ରୋଗୀସେବା ତା' ଜୀବନର ବ୍ୟବସାୟ ହେଲା । ଲୋକେ ତାକୁ ଆପଣାର ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
- (ଖ) ଆସ ଉପର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଧାରରେ କିଏ, କାହିଁକି, କିପରି ଶର ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରିବା ।

(କ) _____

(ଖ) _____

(ଗ) _____

(ଘ) _____

(ଡ) _____

(ଗ) ଆସ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

(କ) ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଜଣେ _____ ଛାତ୍ର ।

(ଖ) ରୋଗୀ ସେବା ତା' ଜୀବନର _____ ଥିଲା ।

(ଗ) ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ _____ ର ଘର ।

(ଘ) ସତକୁ ସତ ସେ ଜଣେ _____ ହେଲା ।

(ଘ) ଆସ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଜି ଲେଖିବା ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ତୁମେ ଖୋଜି ଲେଖିଥିବା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ ।

କାୟପଦ୍ଧ - ୩୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।

ଆସ, ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଡ଼ିବା ।

- (କ) ପୁଅମାନେ କାର, ବସ, ଟ୍ରକ୍ ଚଳାନ୍ତି । ହେଲେ ଆଜିକାଲି ଝିଅମାନେ ମଧ୍ୟ କାର, ବସ, ଟ୍ରକ୍ ସହିତ ଅଟେରିବୁ, ରେଲ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆଦି ଚଳାଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ପୁଅ, ଝିଅ ମଧ୍ୟରେ ଆଜିକାଲି ସେଭଳି କିଛି ପରକ ନାହିଁ । ଝିଅମାନେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ, ଲଜ୍ଜାଶକ୍ତି ଓ ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ସହିତ ଭଲ ପାଠ ପଡ଼ି ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅର୍ଜନ କଲେଣି । ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଝିଅମାନେ ପୁଅମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ହୋଇ ଚାକିରୀ, ବ୍ୟବସାୟ, ସମାଜସେବା, ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କଲେଣି । ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଠାରୁ କମ ନୁହେଁ ।
- (ଘ) ଉପର ଅନୁଛେଦ ଆଧାରରେ ଆସ ବାକ୍ୟର ଅଧା ଅଂଶକୁ ପୂରଣ କରିବା ।

ଆଜିକାଲି ଝିଅମାନେ କାର, ବସ, ଟ୍ରକ୍, ସହିତ _____

ପୁଅ, ଝିଅ ମଧ୍ୟରେ ଆଜିକାଲି ସେଭଳି _____

ଝିଅମାନେ _____

ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅର୍ଜନ କଲେଣି ।

ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଝିଅମାନେ _____

(ଗ) ଆସ ଉଭର କହିବା :-

ଆଜିକାଲି ଝିଅମାନେ କେଉଁକେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଦେଖାଇ ପାରୁଛନ୍ତି ?

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ଝିଅ ମାନେ ପାଠ ପଡ଼ିବା କାହିଁକି ଜରୁରୀ ଅଟେ, ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୪୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଉନ୍ନ ଉନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱାସ ବନ୍ଧୁରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବ ।

(କ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାକ୍ୟ ତଳେ ତିନୋଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉଭର ଦିଆଯାଇଛି । ସେଥୁ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉଭରକୁ ବାଛି ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧. ପରତରୁ _____ ବାହାରିଥାଏ ।

(କ) କୁସୁମ

(ଖ) ନେତ୍ର

(ଗ) ଡଚିନୀ

୨. ଦୁଃଖରେ ଲୋକଟିର _____ ରୁ ଲୁହ ହେବି ପଡ଼ିଲା ।

(କ) ନାୟା

(ଖ) ଚକ୍ଷୁ

(ଗ) କର୍ଣ୍ଣ

୩. ଠାକୁରଙ୍କୁ _____ ରେ ସଜା ଯାଇଛି ।

(କ) ବାତ

(ଖ) ପୁଷ୍ପ

(ଗ) ନୀର

୪. ବୃକ୍ଷଟି _____ ମାନଙ୍କ କଳକଳ ରାବରେ ମୁଖରିତ ।

(କ) ସୁମନ

(ଖ) ବିହଗ

(ଗ) ସମୀର

୪. ପୂର୍ବ ଦିଗରେ _____ ଉଦୟ ହୁଅଛି ।
- (କ) ରବି
 (ଖ) ଗିରି
 (ଘ) ବାରି

(ଘ) ଆସ ଦୁଇଟି ଶ୍ରମରୁ ସମାନ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

‘କ’ ଶ୍ରମ ‘ଖ’ ଶ୍ରମ

ସମୁଦ୍ର	ମୃତ୍ତିକା
ମାଟି	ବିହଗ
ଫୁଲ	ସାଗର
ଆକାଶ	ଡଚିନୀ
ପକ୍ଷୀ	ନଡ଼
ନଦୀ	କୁସୁମ

ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

ବାସ -

ବାସ -

କର -

କର -

ସର -

ସର -

ପାଣି -

ପାଣି -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୪୧

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଶବ୍ଦବିଦ୍ୟା, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେଖା ପାଇଁ (ସେପରି ସାଙ୍ଗକୁ ଚିଠି ଲେଖିବା, ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକକୁ ପଡ଼ି ଲେଖିବା) ନିଜେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

ଆସ, ପଡ଼ିବିକୁ ପଡ଼ିବା ।

ପଞ୍ଚସଖା ନଗର

ତା: ୧୨୦୭.୭୦୧୮

ପ୍ରିୟ ସାଙ୍ଗ କଲ୍ୟାଣୀ,

ମୋର ଶୁଭେଛା ନେବ । ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ ଓ ସାନମାନଙ୍କୁ ମୋର ସ୍ଵେଚ୍ଛା ଜଣାଇଦେବ । କାଳି ତୁମ ଚିଠି ପାଇଲି । ଗତ ଗ୍ରୀଷ୍ମହୁତି ମୁଁ କିପରି କଟାଇଲି, ତୁମେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଛ । ମୁଁ ସେ ବିଷୟରେ ତଳେ ଲେଖୁଛି ।

ଏଥର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଛୁଟିରେ ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇଥିଲି । ସେଠାରେ ମୋ ମାମୁ ଚାକିରୀ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରେ ରହି ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଅନେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲି । ଏହା ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ । ଏହାର ରାଷ୍ଟ୍ରାୟାଟ ଭାରି ପରିଷାର । ପ୍ରଥମ ଦିନ ମୁଁ ମୋ ଭାଇଙ୍କ ସହ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ରାଜାରାଣୀ ମନ୍ଦିର, କେଦାରଗୌରୀ ଆଦି ଅନେକ ସୁନ୍ଦରସୁନ୍ଦର ମନ୍ଦିର ଦେଖିଲି । ତା'ପରେ ତିନିଦିନ ଧରି ମୁଁ ଖଣ୍ଡଗିରି, ଉଦୟଗିରି, ଧଉଳି, ବିମାନ ବନ୍ଦର, ରବାନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡପ, ଲଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ପାର୍କ, ରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ, ପ୍ଲାନେଟୋରିୟମ, ନିକୋ ପାର୍କ ଆଦି ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲି । ଏହାର ପରିବେଶ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା ।

ତୁମ ଦେହ କେମିତି ଅଛି ? ମୋର ପାଠ ପଡ଼ା ଠିକ୍ ଚାଲିଅଛି । ଚିଠି ପାଇ ଚିଠି ଦେବ ।

(ରତ୍ନ)

ଠିକଣା

ତୁମର ସାଙ୍ଗ ସମ୍ବିତା

ପ୍ରେରକ,

ସମ୍ବିତା ସାହୁ

ସ୍ଥାନ - ପଞ୍ଚସଖା ନଗର

ଫୋ.- ରଘୁନାଥ ନଗର

ଜିଲ୍ଲା - ମୟୂରଭାଣୀ

ପ୍ରାପକ,

କଲ୍ୟାଣୀ ଦାଶ

ସ୍ଥାନ - ବାରୁଣୀ

ଫୋ.- ତଳକୁସୁମା

ଜିଲ୍ଲା - କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଡାକ
ଟିକଟ

ଆସ ଲେଖିବା

ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗଣେଶ ପୂଜା କିପରି ପାଲନ କଲ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ପଡ଼ୁ ଲେଖ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ

ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା - ୨୦

୧. ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପଢ଼ି ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଠିକ ଉତ୍ତର ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ। (୪)

ବୁଦ୍ଧଦେବ ଓ ହରିଶ୍ଚଦ୍ଵାରା ଦୂଲ ବନ୍ଧୁ । ଥରେ ସେମାନେ ରତ୍ନଗିରି ପର୍ବତ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ । ପାଦଦେଶରେ ଖମେଶ୍ଵରୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର । ଖମେଶ୍ଵରୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ଏବଂ ଭ୍ରମଣସାରି ଦୂହଁ ଭଲ୍ଲାସମନରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ (କ) ବୁଦ୍ଧଦେବ ଓ ହରିଶ୍ଚଦ୍ଵାରା କେଉଁଠାକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

(କ) ଧଉଳି ଗିରି

(ଖ) ରତ୍ନଗିରି

(ଗ) ଲକିତ ଗିରି

(ଘ) ଉଦୟ ଗିରି

(ଙ) ସେମାନେ ଖମେଶ୍ଵରୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇଥିଲେ କାହିଁକି ?

(କ) ପୂଜା କରିବାପାଇଁ

(ଖ) ବଣଭୋକି କରିବା ପାଇଁ

(ଗ) ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ

(ଘ) ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଦେବାପାଇଁ

(୨) କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି “ପାହାଡ଼ିଆ” ଶବ୍ଦକି ଅଟେ ? (୨)

(କ) ବୁଦ୍ଧିଆ

(ଖ) ନଡ଼ିଆ

(ଗ) ହାଡୁଆ

(ଘ) ଗହଳିଆ

୩. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ‘ଜୟ’ ର ବିପରୀତ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉଛି ? (୨)

- (କ) ପରାଜୟ
- (ଖ) ବିଜୟ
- (ଗ) ଅଜୟ
- (ଘ) ସଞ୍ଚୟ

୪. ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟ ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୨)

- (କ) ଶିକ୍ଷକ ଅରମାନକୁ ପଚାରିଲେ, “ତୁମର ଆଜି କାହିଁକି ଡେରି ହେଲା” ?
- (ଖ) ଶିକ୍ଷକ ଅରମାନକୁ ପଚାରିଲେ, ତୁମର ଆଜି କାହିଁକି ଡେରି ହେଲା !
- (ଗ) ଶିକ୍ଷକ ଅରମାନକୁ ପଚାରିଲେ, “ତୁମର ଆଜି କାହିଁକି ଡେରି ହେଲା”
- (ଘ) ଶିକ୍ଷକ ଅରମାନକୁ ପଚାରିଲେ ତୁମର ଆଜି କାହିଁକି ଡେରି ହେଲା,

୫. “ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ” ଶବ୍ଦ ସହିତ ସଂପର୍କିତ ଶବ୍ଦ ପାଖରେକ ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୨)

- (କ) ବୃକ୍ଷ
- (ଖ) ମୃଦ୍ରା
- (ଗ) ଗୃହ
- (ଘ) ଜଳ

୬. ଟିକି ଚଡ଼େଇ, ଟିକିଏ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମରଇ- ଏହି ଉକ୍ତ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଉଭରଟି ଠିକ୍ ତା’ ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୨)

- (କ) ଘରଚଟିଆ
- (ଖ) ଜାଲ
- (ଗ) ଲୁଣ
- (ଘ) କାଠ

୭. “ପିତା” ଶବ୍ଦର ସ୍ଥାଲିଙ୍ଗ ରୂପଟି । (୨)

- (କ) ପଡ଼ୀ
- (ଖ) ନାରୀ

(ଗ) ଭଣ୍ଡ

(ଘ) ମାତା

୮. ଅଳଗା ଶବ୍ଦଟିକୁ ଚିହ୍ନାଥ । (୨)

(କ) ପୋଷାକ

(ଖ) ଘର

(ଗ) ବାସ

(ଘ) ଗୃହ

୯. ବାକ୍ୟରେ ରେଖାଙ୍କିତ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ‘କାମ’ କୁ ବୁଝାଉଛି, ତା’ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୨)

(କ) ରାଷ୍ଟ୍ରା ଉପରେ ଗଛଟିଏ ପଡ଼ିଛି ।

(ଖ) ରାଷ୍ଟ୍ରା ଉପରେ ଗଛଟିଏ ପଡ଼ିଛି ।

(ଗ) ରାଷ୍ଟ୍ରା ଉପରେ ଗଛଟିଏ ପଡ଼ିଛି ।

(ଘ) ରାଷ୍ଟ୍ରା ଉପରେ ଗଛଟିଏ ପଡ଼ିଛି ।

ବର୍ଷର ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୧

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାରେ ନିହିତ ଶବ୍ଦ ଓ ଧୂମି ସହିତ ଖେଳି ମଜା ନେବ ଯେପରି ଚକାଚକା ଭଉଁରା.....
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖୁବ।
- ଆସ, ଅନୁଛେଦଟି ପଡ଼ିବା ।

ପ୍ରଭାତ ସମୟ । ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ଉଦୟ ହୋଇ ଆସୁଥା'ନ୍ତି । ଅମ୍ବାନ ଶେଯରୁ ଉଠିଲା । ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ନିଜର ବହିପତ୍ର ସଜାଡ଼ିଲା । ମାଆ ଖାଇବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାକୁ ଡାକିଲେ । ସେ ତା' ସାଙ୍ଗ କହେଇ ସହିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗଲା । ସେଠାରେ ସଫେଇ, ପ୍ରାର୍ଥନା, ପାଠପଢ଼ା ପରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ଖାଇଲା । ତା' ଶ୍ରେଣୀର ପଦ୍ଧିନୀ ତାର ପ୍ରତିଯୋଗୀ । ପାଠପଢ଼ାରେ ସବୁବେଳେ ଦୁହିଁଙ୍କର ଯୁକ୍ତିତର୍କ ହୋଇଥାଏ । ଅମ୍ବାନ ପଦ୍ଧିନୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାତମିଶ୍ରନ୍ତ ଖେଳିବାକୁ ଡାକିଲା । ଖେଳ ଶେଷରେ କ୍ଲାନ୍ଟ ହୋଇ ଦୁହେଁ ଗଛମୂଳେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ପରଦିନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଥିବାରୁ ଖେଳସାରି ପ୍ରାରେଉଁ ପାଇଁ ଗଲେ । ଅମ୍ବାନ ସହ ତା'ର ସାଙ୍ଗ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ବକ୍ତ୍ଵ ସ୍ନେଗାନ୍ ଦେବାପାଇଁ ବଛାହେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମନ ଭାରି ଖୁସି । କହେଇ କ୍ୟାପଟେନ୍ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଅଭ୍ୟାସ କରି ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଉପର ଲିଖିତ ଅନୁଛେଦରେ ମାତ୍ରା, ଫଳା ଓ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଖୋଜି ତଳେ ଲେଖିବା ।

ଫଳା ଓ ମାତ୍ରା ଥିବା ଶବ୍ଦ	ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ତଳେ ଲେଖାଯାଇଥୁବା ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ଉଦୟ : _____

ଉଠିଲା : _____

ଗଲା : _____

ଦିବସ : _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ସୁରର ଉତ୍ଥାନପତନ, ଗତି, ଲକ୍ଷ, ଠିକ ଉଚ୍ଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୂନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।

- ଆସ, ପଦଟି ଆବୃତ୍ତି କରିବା,

ମାଟି ମାଆର ପେଟ ଭିତର
ଅନ୍ଧାର କିଟିକିଟି,
ସେଇଠି ଥୁଲି ଜନମ ହେଲି
ଗୋଡ଼କୁ ଆଗ ଛାଟି ।

କୋଳେଇ ନେଲା ମାଟି
କେତେ ସୁନ୍ଦର ନୀଳ ଆକାଶ
ଚାହିଁଲି ମିଟିମିଟି ।

ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଲି ପାଣି ପିଇଲି
ଖରାକୁ କାଡ଼ି ମୁହଁ,
ଧୀରେ ବଢ଼ିଲି ବଡ଼ ମୁଁ ହେଲି
ଶାଗୁଆ ହେଲା ଦେହ ।

ନାଆଁଟି ମୋର କୁହ ?
ଗଛଚିଖ ମୁଁ ଉପକାରୀ ମୁଁ
ଯତନ ମୋର ନିଅ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ପଦ୍ୟଟି ପଡ଼ି କେଉଁ ପଦଟି ତଳ ଧାଡ଼ି ସହ ମେଳ ଖାଉଛି ଲେଖିବା ।

(କ) ସୁନ୍ଦର ନୀଳ ଆକାଶକୁ ମୁଁ ମିଟିମିଟି କରି ଚାହିଁଲି ।

(ଖ) ଖରାରେ ମୁହଁ ଦେଖାଇ ମୁଁ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଲି ଏବଂ ପାଣି ପିଇଲି ।

(ଗ) ଧୀରେଧୀରେ ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲି ଏବଂ ମୋ ଦେହ ସବୁଜ ହେଲା ।

(ଘ) ମୁଁ ଗଛ, ମୁଁ ଉପକାରୀ, ମୋର ଯତ୍ନ ନିଆ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଯେପରି ଉପକାରୀ - ଗଛ ସେପରି ତଳ ଶବରେ କ'ଣ ଲାଗିବ କହିବା ।

ନୀଳ -

ଶାରୁଆ -

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ଯେପରି, ଯେ ଉପକାର କରେ - ଉପକାରୀ

ସେପରି, ଯେ ସହଯୋଗ କରେ -

ଯେ ଉଦ୍‌ଯୋଗ କରେ -

ଯେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରେ -

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ ଗଦ୍ୟ ରୂପ କରିବା ।

ଜନମ -

ଯତନ -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ସୁରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଜହିବ ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢି ବୁଝିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ / ଲିଖିତଭାବରେ ଦେବ ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାଭୂକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।
- ତଳ କବିତାଟି ଆବୃତ୍ତି କରିବା ।

ମନକଥା ବୁଝି ଥାମଙ୍ଗା କରି
 ମନକୁ ଦିଏ ମଜାଇ,
 ବିପଦ ଆପଦେ ପାଶେ ଠିଆ ହୁଏ,
 ଭଲ ସାଙ୍ଗ ସିନା ସେହି ।

ଅପେକ୍ଷା କରଇ ସୁଲ୍ଲ ଯିବା ପାଇଁ
 ହେଲେ ବି ଯେତେ ଉଛୁର,
 ଯିଏ ଯେତେ ଗାଲି ଦେଲେ ପଛେ ଦେଉ,
 ନଥାଏ ତା'ର ଖାତର ।

୧. ଆସ, କଥା ହେବା ଓ ଲେଖିବା ।

(କ) ଆମ ମନକଥା କିଏ ବୁଝିଥାଏ ?

ଉତ୍ତର: _____

(ଖ) ମନକୁ ମଜାଇବା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗ କ'ଣ କରେ ?

ଉତ୍ତର: _____

(ଗ) ସାଙ୍ଗ କାହିଁକି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ?

ଉତ୍ତର: _____

(ଘ) ଭଲ ସାଙ୍ଗ କିଏ ?

ଉତ୍ତର: _____

୨. ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

(କ) ବିପଦ ଆପଦେ ପାଶେ ଠିଆ ହୁଏ ।

(ଖ) _____

ନଥାଏ ତା'ର ଖାତିର ।

୩. ‘ଥଜାମଜା’ ପରି ଆଉ କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

_____, _____, _____

_____, _____, _____

_____, _____, _____

_____, _____, _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ପରିଚିତ / ଅପରିଚିତ, ଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀର ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବ ଏବଂ ଅର୍ଥ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କୌଣ୍ଟଲକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କହିବ, ଯେପରି ଚିତ୍ର ବା ପ୍ରିଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁମାନ କରିବ । ଶବ୍ଦକୁ ଚିହ୍ନିବ, ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରରେ ଅନୁମାନ କରିବ ।
- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ / ଲିଖିତଭାବରେ ଦେବ ।

ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାହାଣୀଟି ପଡ଼ିବା

ଗାଆଁ ନାଁ କହେଇପୁର । ପୁରଦର ସେହି ଗାଆଁର ବାସିଦା । ନଦୀବନ୍ଧ କଢ଼ିରେ ତାଙ୍କ ଘର । ତାଙ୍କର ସମ୍ପରି ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ପାଖଢ଼ ବିକି ସେ କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷନ୍ତି । ପୁଅ ରତ୍ନାକର ଗାଁ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼େ । ପାଠ ପଡ଼ି ଭଲ ମଣିଷଟିଏ ହେବାକୁ ସେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖେ । ବାପାଙ୍କର ଅର୍ଥବଳ ନାହିଁ ସିନା, ମାତ୍ର ସେ ବୁଝିଛି, ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ ଓ କର୍ମରେ ନିଷ୍ଠା ରହିଲେ ଜୀବନରେ ସବୁ ବାଧାବିଘ୍ନକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ ହେବ । ତା’ର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବଡ଼ ହେଲେ ତାଙ୍କୁରଟିଏ ହେବ । ଦୁଃଖୀ ଓ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଯୋଗାଇଦେବ । ଗାଁ ଲୋକେ ତା’ର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଗ୍ରାମଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ।

ଦିନ ଆସିଲା, ରତ୍ନାକର ଜଣେ ଭଲ ତାଙ୍କୁ ହେଲା । ଗାଁ ପାଇଁ ରତ୍ନ ପାଲଟିଗଲା । ଲୋକେ କହିଲେ - ଆମ ଗାଁର ରତ୍ନ ‘ରତ୍ନାକର’ ।

ଉଭର ଲେଖିବା :-

ପ୍ରଶ୍ନ-୧

(କ) ପୁରଦରଙ୍କର ଗାଆଁର ନାମ କ’ଣ ଥିଲା ?

(ଖ) ରତ୍ନାକରର କ’ଣ ସ୍ଵପ୍ନ ଥିଲା ?

(ଗ) ସେ ଡାକ୍ତର ହୋଇ କ'ଣ କରିବ ବୋଲି ଭାବୁଥାଏ ?

(ଘ) ତା'ର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଗାଁ ଲୋକେ କ'ଣ କଲେ ?

(ଡ) ଆମେ ଜୀବନରେ ସବୁ ବାଧାବିଦ୍ୱାକୁ କିପରି ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରିବା ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଠିକ୍ ଶବ୍ଦଟି ଲେଖିବା ।

(କ) ଗାଆଁର ନାଁ _____ ।

(ଖ) ପୁରୁଷର _____ ବିକି କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷନ୍ତି ।

(ଗ) ରତ୍ନାକର _____ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼େ ।

(ଘ) ତା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବଡ଼ ହେଲେ ଜଣେ _____ ହେବ ।

କାହାଣୀରୁ ଯୁଦ୍ଧାକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଜି ଲେଖିବା ।

_____, _____, _____

_____, _____, _____

_____, _____, _____

_____, _____, _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୫

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମୌଖିକ / ଲିଖିତଭାବରେ ଦେବ ।

ଆସ, ଅନୁଷ୍ଠାନିକିକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖିବା ।

ଜଙ୍ଗଲିଆ ସ୍ଥାନ । ପାଖରେ ବହି ଯାଉଥାଏ ନଈଟିଏ । ନଈକୂଳର ଜମିରେ ଲୋକମାନେ ପନିପରିବା ଚାଷ କରିଥା'ନ୍ତି । ଦିନକର କଥା । ବୁଢ଼ୀଟିଏ ନିଜ ପରିବା କ୍ଷେତ୍ରର ପରିବାପତ୍ର ତୋଳି ଅଖାରେ ଭର୍ତ୍ତ କଲା । ପାଖ ଗାଁରେ ବୁଢ଼ୀର ଘର । ସଞ୍ଚ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଘରକୁ ଫେରିବା ଲାଗି ବୁଢ଼ୀଟି ତରତର ହେଉଥାଏ । ପରିବାବସ୍ଥାଟି ଓଜନିଆ ହୋଇଥୁବାରୁ ସେ ଏକାଏକା ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ପାରୁନଥାଏ । ଭାବୁଥାଏ କେହି ଜଣେ ଆସିଲେ ବସ୍ତାଟିକୁ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକି ଦିଅନ୍ତା କି ସେ ଆରାମରେ ଯାଇପାରନ୍ତା ଘରକୁ । ସେହି ବାଟ ଦେଇ ବହୁତ ଲୋକ ସାଇକେଳ ଓ ମର ସାଇକେଳରେ ଯାଉଥା'ନ୍ତି । ଅଟକିବାପାଇଁ ବୁଢ଼ୀ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥାଏ, କିନ୍ତୁ କେହି ବୁଢ଼ୀ ଆଡ଼େ ଚିକିଏ ବି ଅନାହି ନଥା'ନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟ ପରେ ମର ସାଇକେଳରେ ଜଣେ ବାବୁ ଆସିଲେ । ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇଲେ । ସେତେବେଳକୁ ବୁଢ଼ୀର କାନ୍ଦକାନ୍ଦ ଅବସ୍ଥା । ବାବୁ ସବୁ ବୁଝିଲେ । ବସ୍ତାଟିକୁ ବୁଢ଼ୀର ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକିଦେଲେ । ମୁହଁରେ ତା'ର ହସ ଫୁଟି ଉଠିଲା । ବାବୁଙ୍କୁ ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ କରି ବୁଢ଼ୀଟି ଧାରେଧାରେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

୧. ‘ଧାରେଧାରେ’, ‘କାନ୍ଦକାନ୍ଦ’ ପରି ଆଉ କେତେକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

_____ , _____ , _____ , _____

୨. ଆସ, କଥା ହେବା ଓ ଲେଖିବା ।

(କ) ଲୋକମାନେ କେଉଁଠାରେ ପନିପରିବା ଚାଷ କରିଥା'ନ୍ତି ?

ଉଭର: _____

(ଖ) ବୁଢ଼ୀ ପରିବାବସ୍ଥାଟି କାହିଁକି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ପାରୁନଥାଏ ?

ଉତ୍ତର: _____

(ଗ) ବୁଢ଼ୀ ମୁହଁରେ କେତେବେଳେ ହସ ଫୁଟି ଉଠିଲା ?

ଉତ୍ତର: _____

୩. ଯେପରି - ଘର - ବାହାର

ସେହିପରି କ'ଣ ହେବ ଲେଖିବା ।

ବହୁତ -

ବାଟ -

ସଞ୍ଜ -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗଡ଼ି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ଆସୁଥିବା ନୂଆ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବା ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।
- ଆସ, ଗୀତଟି ପଡ଼ିବା,
ବଣ ପରବତ ଘେରା ଇଞ୍ଚୁଲର ଗଲା
ବାର୍ଷିକ ଉଷ୍ଣବ କାଲି,
ବିବରଣୀ ଘେନ ଆହେ ଟି.ଡି. ବାଲା
ସମାଚାରେ ଦେବ ବୋଲି ।

ଉଷ୍ଣବଟି ହେଲା ସଫଳତା ଭରା
ସତିଙ୍କର ସହଯୋଗେ,
ଅତି ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖା ଏ ଚିତ୍ରଣୀ
ନିଶ୍ଚଯ ପଡ଼ିବେ ଆଗେ ।

ବୈଶାଖ ପୁନେଇଁ ଜହୁ ଆଲୁଅରେ
ଶାଗୁଆନ ବାଗନାରେ,
ପୁରସ୍କାର ଦିଆ ଭୋଜିଭାତ ଖିଆ
ସବୁ ଏଇ ଅବସରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରକୁ ନେଇ ଆଉ କିଛି ଶବ୍ଦ ମନରୁ ଲେଖିବା ।

ସ୍ଵ - ଉଷ୍ଣବ - _____, _____, _____,

ସ୍ଵ - ପୁରସ୍କାର - _____, _____, _____,

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଯେପରି, ସହଯୋଗେ - ସହଯୋଗରେ

ସେହିପରି, ଲେଖ - ସମାଚାରେ -

ଆଦରେ -

ଯତନେ -

ମୋଳେ -

କୋଳେ -

କାୟପ୍ରଦ୍ର - ୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗଡ଼ି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।

ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥୁବା କବିତାଟି ପଡ଼ିବା ।

ମୁନି କହୁଥୁଲା ମୁନା ଆଗେ ଦିନେ
ଦୂନିଆରେ ବଡ଼ କିଏ ?

ବୁଝାଇ କହଇ ମୁନି ଆଗେ ମୁନା
ଜାଣିନ୍ତୁ କି ବୋକୀଟାଏ ।

ଆଜି ଯାଏ ଯେତେ ଦେଖିଲେଣି ଆମେ
ମାଆପରି କିଏ ହେବ ?

ଅଳି ଅରଦଳି ରାଗରୋଷ ସବୁ
ତା'ପରି କିଏ ସହିବ ?

ନାହିଁ ତା' ମନରେ ହିଂସା, ରାଗ, ସ୍ଵାର୍ଥ
ନାହିଁ ପାତରଅନ୍ତର,
ତ୍ୟାଗ ବଦଳରେ କିଛି ଚାହେଁ ନାହିଁ
ତା' ମନ ଅତି ସରଳ ।

୧. ‘ଅଳି ଅରଦଳି’ ପରି କବିତାରେ ଆଉ କି କି ଶବ ଅଛି, ବାଛି ଲେଖିବା ।

৯. আঘ, কথা হেবা ও লেখিবা।

(ক) মাআ ক'শ এবু এহিথাএ ?

ଉত্তর: _____

(খ) মাআ মনরে কেଉ ভাব এবু স্নান পাইনথাএ ?

উত্তর: _____

(গ) দুনিআরে মাআ এবুতাৰু বଡ় কাহীকি ?

উত্তর: _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖୁଥିବା ନିଜ ଲେଖା ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଯେପରି ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ବରେ, ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଚିହ୍ନ, ଉତ୍ତ୍ଵତ ଚିହ୍ନଆଦିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।
- ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ ।
- ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖୁଥିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣ ଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗଛଟିକୁ ପଡ଼ିବା ।

ଆଗତି ଗୁରୁମା'ଙ୍କ ଘର ରାଜଧାନୀରେ । ଦିନେ ସେ ରାତିରେ ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କ ବାଢ଼ିରେ ଥିବା ଗୁଣ୍ଣୁଚି ଓ ପ୍ରଜାପତି ମନ ଦୁଃଖରେ କଥା ହେଉଛନ୍ତି । ଗୁଣ୍ଣୁଚି ପ୍ରଜାପତିକୁ କହୁଆଏ “ଆଲୋ ଭଉଣୀ, ଆଉ କ’ଣ ତୋ’ର ଦେଖାନାହିଁ ? ଆଗରୁ ଦଳଦଳ ହୋଇ ବଗିଚାରେ କେତେ ବୁଲୁଥୁଲ ?” ପ୍ରଜାପତି କାନ୍ଦି ପକାଇ କହିଲା, “ଆଉ କ’ଣ ମୋ ଭାଇଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି ? ସେମାନେ ପରା ଧୀରେଧୀରେ ସରି ଆସିଲେଣି ।” ଗୁଣ୍ଣୁଚି କିଛି ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ପଚାରିଲା, “କିପରି ?” ପ୍ରଜାପତି ବୁଝାଇ କହିଲା, “ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରତିଦିନ ଗଛ କାଟି ପକାଉଛନ୍ତି, ପାଣି ପବନକୁ ଦୂଷିତ କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଆମ ଉପରେ ପଡ଼ି ଏପରି ହେଉଛି ।” ଗୁଣ୍ଣୁଚି ମନେମନେ ଜାବୁଆଏ, ଆରେ ସତେ ତ ଆମ ବଂଶ ମଧ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ କମି ଆସୁଛି । ଗୁଣ୍ଣୁଚିମୁଖା ପ୍ରଜାପତିକୁ କିଛି କହିବାକୁ ଯାଉଥିବାବେଳେ ହଠାତ୍ କାହା ଶବ୍ଦରେ ଗୁରୁମା'ଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଗୁଣ୍ଣୁଚିର କଥା ଶୁଣି ପାରି ନଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ମନଦୁଃଖ ହେଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ଆସ, ତଳ ଲେଖାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଦେବା ।

- ଗୁଣ୍ଣୁଚି ପ୍ରଜାପତିକୁ କହୁଆଏ ଆଲୋ ଭଉଣୀ ଆଜି କଣ ତୋର ଦେଖାନାହିଁ
- ପ୍ରଜାପତି କାନ୍ଦି ପକାଇ କହିଲା ଆଉ କ’ଣ ମୋ ଭାଇଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି
- ଗୁଣ୍ଣୁଚି କିଛି ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ ସେ ପଚାରିଲା କିପରି

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ଆସ କଥାହୋଇ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖିବା ।

- ଗୁରୁମା' କି ସପନ ଦେଖିଲେ ?

- ପ୍ରଜାପତି ବଂଶ କାହିଁକି ଲୋପ ପାଇ ଯାଉଛି ?

- ଗୁରୁମା' ଙୁ ମନ କାହିଁକି ଦୁଃଖ ହେଲା ?

ଦୁଇଜଣଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ ସଂଲାପ କ୍ରମରେ ଲେଖିବା

ଯେପରି :- ଗୁଣ୍ଡୁଚି - ଆଲୋ ଉଭଣୀ, ଆଉ କ'ଣ ତୋର ଦେଖାନାହିଁ ?

ପ୍ରଜାପତି _____

ଗୁଣ୍ଡୁଚି _____

ପ୍ରଜାପତି _____

ଡୃଢ଼ୀୟ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା - ୨୦

୧. ଅନୁଲେବଚିକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଠିକ ଭର ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୪)

ଗଜାଧରପୁର ଗ୍ରାମରେ ରଙ୍ଗନିଧୂ ବାବୁଙ୍କ ଘର । ତାଙ୍କ ଘରର ପଣ୍ଡାତ୍ ଭାଗରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପୁଷ୍ପଉଦ୍ୟାନ ଅଛି । ରଙ୍ଗନିଧୂବାବୁ ପ୍ରତ୍ୟହ ପ୍ରଭାତରେ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତି । ସୁଗର୍ହିତ ପୁଷ୍ପ ତୋଳି ମନ୍ଦିରରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ (କ) ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନଟି କେଉଁଠାରେ ଅଛି ?

- (i) ରଙ୍ଗନିଧୂ ବାବୁଙ୍କ ଘର ଆଗରେ
- (ii) ରଙ୍ଗନିଧୂ ବାବୁଙ୍କ ଘର ପଛରେ
- (iii) ମନ୍ଦିର ପାଖରେ
- (iv) ପୁଷ୍ପରିଣୀ ନିକଟରେ

(ଖ) ରଙ୍ଗନିଧୂବାବୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଆନ୍ତି କାହିଁକି ?

- (i) ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାପାଇଁ
- (ii) ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦେବାପାଇଁ
- (iii) ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୁଷ୍ପ ଅର୍ପଣ କରିବାପାଇଁ
- (iv) ମନ୍ଦିରରେ ଭଜନ ବୋଲିବାପାଇଁ

(୭) (କ) ‘ବିଶ୍ଵାସ’ - ଏଠାରେ ‘ଶ’ ରେ ଯେଉଁ ଫଳାଟି ଲାଗିଛି, ତା’ ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୧)

- (i) ‘ୟ’ ଫଳା
- (ii) ‘ମ’ ଫଳା
- (iii) ‘ତ୍ର’ ଫଳା
- (iv) ‘ନ’ ଫଳା

(ଖ) ଠିକ୍ ଯୁଦ୍ଧାକ୍ଷର ଥୁବା ଶବ୍ଦ ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୧)

- (i) ନିଷାପର
- (ii) ନିଷାପର
- (iii) ନିଷାପର
- (iv) ନିଷାପର

୩. (କ) ‘ପରାଣ’ ର ଗଦ୍ୟ ରୂପଟି :- (୧)

- (i) ପ୍ରାଣ
- (ii) ପର୍ତ୍ତାଣ
- (iii) ପାଣ୍ଟ
- (iv) ପାର୍ଶ୍ଵ

(ଖ) ‘କୀର୍ତ୍ତି’ । ପଦ୍ୟ ରୂପଟି - (୧)

- (i) କିରତି
- (ii) କୀରତି
- (iii) କୀରତୀ
- (iv) କିରତୀ

୪. ‘ଘରଦ୍ୱାର’ ପରି ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦଟି ହେଉଛି :- (୨)

- (କ) ଫୁଲଫଳ
- (ଖ) ଭଲମନ
- (ଗ) ଲୁଗାପଟା
- (ଘ) ବଡ଼ାବଡ଼ି

୫. ‘ବାଟ’ ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥୁବା ଶବ୍ଦଟି ହେଉଛି :- (୨)

- (କ) ଖାଲ
- (ଖ) ଛିପ
- (ଗ) ଅବାଟ
- (ଘ) ସଡ଼କ

୭. ବନରେ ରହେ ଯେ - ଏକ ପଦରେ କ'ଣ ହେବ ?

(୨)

- (କ) ବନବାସୀ
- (ଖ) ବନଚାରୀ
- (ଗ) ବନରକ୍ଷୀ
- (ଘ) ଜନପ୍ରେସ୍ତ୍ରୀ

୮. ନଉୟା କହିଲା, ବାଃ ! ଏବେ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି ବାକ୍ୟ ଶେଷରେ କେଉଁଚିହ୍ନ ଦିଆଯିବ ?

(୨)

- (କ) ||
- (ଖ) ?
- (ଗ) ,
- (ଘ) !

୯. ଠିକ୍ ବାକ୍ୟ ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(୪)

- (କ) (i) ଦୌଡୁଛି ଘୋଡ଼ାଟି ବଣୁଆ ଜଙ୍ଗଳରେ ।
(ii) ବଣୁଆ ଘୋଡ଼ାଟି ଜଙ୍ଗଳରେ ଦୌଡୁଛି ।
(iii) ଘୋଡ଼ାଟି ଦୌଡୁଛି ବଣୁଆ ଜଙ୍ଗଳରେ ।
(iv) ଜଙ୍ଗଳରେ ଘୋଡ଼ାଟି ଦୌଡୁଛି ବଣୁଆ ।
- (ଖ) (i) ବର ଦିତୀୟ ନଚିକେତା ମାଗିଲେ ଯମରାଜାଙ୍କୁ
(ii) ରାଜାଙ୍କୁ ଯମ ନଚିକେତା ମାଗିଲେ ବର ଦିତୀୟ
(iii) ନଚିକେତା ଯମରାଜାଙ୍କୁ ଦିତୀୟ ବର ମାଗିଲେ ।
(iv) ମାଗିଲେ ବର ଦିତୀୟ ଯମରାଜାଙ୍କୁ ନଚିକେତା ।

କାୟର୍ପଦ୍ଧ - ୧୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ସୁରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ଥାନ, ପତନ ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଜାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।

ଆସ, ପଡ଼ିବା,

ମୋର ନାମ ଘନଶ୍ୟାମ । ଲୋକେ ମୋତେ ଆଦରରେ ଘନ ଡାକନ୍ତି । ଆମ ଘରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଘଣ୍ଠା ଅଛି । ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ୯ ଘଣ୍ଠା ୩୦ ମିନିଟ୍‌ରେ ଘରୁ ବାହାରି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଏ । ବାଟରେ ଗଲାବେଳେ ଦିନେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଶୁଗାଳ ଦେଖୁଳି । ଶୁଗାଳକୁ ଦେଖୁ ମୋତେ ତର ଲାଗିଲା । ମୁଁ ଦୌଡ଼ିଦୌଡ଼ି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଳାଇଲି । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧୦ ଘଣ୍ଠା ୩୦ ମିନିଟ୍‌ରେ ପାଠ ପଡ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଘରକୁ ଚାରିଟାରେ ଫେରେ । ରାତିରେ ଘରପାଠ କରେ । ଘଣ୍ଠାରେ ୧୦ଟା ବାଜିଲେ ଘୁମ ଲାଗେ । ତେଣୁ ମାଆ ପାଖରେ ଶୋଇପଡ଼େ ।

ଘାସରେ ଫୁଟିଛି ଛୋଟିଆ ଫୁଲ

ଘଣ୍ଠା ଦେଖି କାମ କରିବା ଚାଲ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧ - ପୂର୍ବପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଲେଖିବା ।

(କ) ଘନଶ୍ୟାମକୁ ଲୋକେ ଆଦରରେ କ'ଣ ଡାକନ୍ତି ?

ଉ : _____

(ଖ) ସେ ପ୍ରତିଦିନ କେତେବେଳେ ଘରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବାହାରେ ?

ଉ : _____

(ଗ) ଘନଶ୍ୟାମ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଦୌଡ଼ିଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା କାହିଁକି ?

ଉ : _____

(ଘ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠପଡ଼ା କେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ?

ଉ : _____

(ତ) ସେ ଘରକୁ କେଡ଼େବେଳେ ଫେରେ ?

ଉ : _____

(ଚ) ସେ ରାତିରେ କାହା ପାଖରେ ଶୋଇପଡ଼େ ?

ଉ : _____

- ଯେପରି ‘ଛୋଟିଆ’ ପୁଲ, ଆସ ସେହିପରି ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପର୍କିତ ଶବ୍ଦଟିଏ ଲେଖିବା ।

ବିଦ୍ୟୁଏ : _____ ଟିକିଏ : _____

ପୁଲାଏ : _____ ଅଳପ : _____

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦିପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଷୟବିଷ୍ଣୁରେ ଆସୁଥିବା ନୂତନ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝି ତାହାର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବ ।

(କ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା, ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦଟିର ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

(କ) ପର୍ବତ, ଝରଣା, ଗିରି, ଶୈଳ

(ଖ) ନୟନ, ଚଷ୍ଟା, ନାସା, ନେତ୍ର

(ଗ) ରବି, ତପନ, ଶଶୀ, ସବିତା

(ଘ) ଫୁଲ, କାକଳି, ପୁଷ୍ପ, ସୁମନ

(ଙ) ଆସ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ରେଖାଙ୍କିତ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ।

ଦିନରେ ଶୋଇବା ନୁହଁଙ୍କ ଭଲ,

ଦୀନ ଜନ ସେବା କରିବା ଚାଲ ।

ଲକ୍ଷ ଚଙ୍କାରେ ଚାଲେ ତା' ବେପାର,

ଭଲ ଲୋକ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାହାର ।

ଅସି ଦ୍ୱାରା ରାଜା କରନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ,

ଅଶୀ ଜଣ ଛାତ୍ର ଗଡ଼ିଲେ ଶବ ।

ଗଣେଶ ଅଟେ ଗଣଙ୍କ ଲିଙ୍ଗ,

ଲଙ୍ଘିଲ ଦଣ୍ଡର ନାମଟି ଲକ୍ଷ

(ଗ) ଆସ ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବନ୍ଧନୀରୁ ଖୋଜି ଲେଖିବା ।

ଦିନ - (ଦରିଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଦିବସ) : _____

ଦାନ - (ସକାଳ, ଦରିଦ୍ର, ଧନୀ) : _____

ଲକ୍ଷ - (ସଂଖ୍ୟା ବିଶେଷ, ଲମ୍ବ, ଦେଖିବା) : _____

ଲକ୍ଷ୍ୟ - (ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସଂଖ୍ୟା, ତୀର) : _____

ଅସି - (ସଂଖ୍ୟା, ଆସିବା, ଖଣ୍ଡା) : _____

ଅଶୀ - (ଖଣ୍ଡା, ସଂଖ୍ୟା, ଧନୁ) : _____

ଛିଶ - (ଅସୁର, ପ୍ରଭୁ, ଲଙ୍ଗଳ) : _____

ଜିଷ - (ବଶ, ଲଙ୍ଗଳଦଣ୍ଡ, ଦେବତା) : _____

କାୟପଦ୍ଧର୍ମ - ୧୨

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବରକାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଢ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ । ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୌଖିକ ଲିଖିତଭାବରେ ଦେବ ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ ।

ଆସ ପଡ଼ିବା

(କ) ଉକ୍ତଳ ଶୌରବ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କୁ କିଏ ବା ନ ଜାଣେ ? ମଧୁବାବୁବୋଲି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଘରେଘରେ ଥୁଲେ ସେ ଅତି ପରିଚିତ । ମଧୁବାରିଷ୍ଠର ନାଁରେ ମଧୁ ସେ ଥୁଲେ ଜଣାଶୁଣା । ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଜୀବନୀ ଉକ୍ତଳର ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବୀର ଜୀବିତାବଳୀ । ସେ ଥୁଲେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଵାଭିମାନର ପ୍ରତୀକ । ଉକ୍ତଳ ଖ୍ୟାନେରୀ, କଟକର ତାରକସୀ କାମକୁ ସେ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରାୟ କରିବାରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥୁଲେ । ସେଥୁପାଇଁ ତ ପିଲାମାନେ ଗାଇଗାଇ କହନ୍ତି:- “ମନଦେଇ ପାଠ ପଡ଼ିବି ।

କାଳିଆ ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିବି
ମଧୁବାବୁ ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ିବି ।”

(ଖ) ଆସ କହିବା ଓ ଲେଖିବା ।

(କ) ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କେଉଁ ବରପୁତ୍ରଙ୍କ ସମର୍କରେ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ _____

(ଖ) ମଧୁବାବୁ ଆଉ କେଉଁ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣାଥୁଲେ ?

ଉ _____

(ଗ) ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ଉକ୍ତଳର କ'ଣ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ?

ଉ _____

(ଘ) ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁକେଉଁ କାମକୁ ମଧୁବାବୁ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ପରିଚିତ କରାଇଥୁଲେ ?

ଉ _____

(ଡ) କେଉଁ ଗାଇ ଗାଇ ପିଲାମାନେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଭଳି ହେବାକୁ କୁହନ୍ତି ?

ଉ _____

(ଗ) ଆସ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ପରି ଓଡ଼ିଶାର ଓ ଭାରତବର୍ଷର କେତେକ ବରପୁତ୍ରଙ୍କ ନାଁ କହିବା ଓ ଲେଖିବା ।

କାୟପ୍ରଦ୍ର୍ବ - ୧୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖନ ।

- (କ) ତଳ ଲିଖନ୍ତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ପାଞ୍ଚଟି ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନୁଛେଦଟିଏ ଲେଖିବା ।

ଗଛ	ବଣୁଆ	ଖରାବେଳ	ଡୀର
ପଥର	ଚଢ଼େଇ	ମୁଣି	
ବଣ	ଖାଦ୍ୟ	ଜାଳ	ଧନୁ

- (ଖ) ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଛେଦ ଆଧାରରେ କ'ଣ, କାହିଁକି, କିପରି, କେଉଁଠି କେତେବେଳେ ଆଦି ଯେ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି ଡିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।

୧. _____

୨. _____

୩. _____

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଚିତ୍ର ସୂନ୍ଦରାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ ।
- ଅପରିଚିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଅଭିଧାନରୁ ଖୋଜିବ ।

ଚିତ୍ରଚିକୁ ଦେଖୁ ଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ ଲେଖିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧୫

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଅପରିଚିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଶବ୍ଦ କୋଷରୁ ଖୋଜିବ।

- ଅନୁଲେଦଚିକୁ ପଡ଼ିବା ଓ ବୁଝିବା।

ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଯେ କୌଣସି ଯାନ ଚଳାଇବା ବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଏହାର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥିବା ଚିହ୍ନ ପ୍ରତି ଧାନ ଦେଇ ଆଗକୁ ଯିବା ଉଚିତ। ଗ୍ରାଫିକରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ସଙ୍କେତପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବା। ନାଲି ଆଲୁଅ ଜଳୁଥିଲେ ଅଟକି ଯିବା ଏବଂ ସବୁଜ ଆଲୁଅ ଜଳିଲେ ଆଗକୁ ଯିବା। ଦୁଇଗାମୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଛାଡ଼ିଦେବା।

ଉପର ଅନୁଲେଦ ଆଧାରରେ ‘କ’ ସ୍ତର ସହ ‘ଖ’ ସ୍ତର ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦକୁ ମିଳାଇବା।
(ଆବଶ୍ୟକ ମୁଲେ ଅଭିଧାନ ବ୍ୟବହାର କରିବା।)

<u>‘କ’</u>	<u>‘ଖ’</u>
ରାଷ୍ଟ୍ର	ଆଲୋକ
ଯାନ	ରହିଯିବା
ପାର୍ଶ୍ଵରେ	ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି
ଚିହ୍ନ	ଗାଡ଼ି
ଧାନ	ଅତି ବେଗରେ ଯାଉଥିବା
ଆଲୁଅ	ପାଖରେ
ଅଟକି ଯିବା	ସଙ୍କେତ
ଦୁଇଗାମୀ	ସଡ଼କ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ନିଜ ଅନ୍ତର୍ଭାବକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ ।

ପଢ଼ିବା ଓ ବୁଝିବା

ଉଭିଦ ଓ ପ୍ରାଣୀ ପରମ୍ପରା ନିର୍ଭରଶୀଳ । ପ୍ରାଣୀଜଗତର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ଉଭିଦଜଗତ ବଞ୍ଚିପାରେ; କିନ୍ତୁ ଉଭିଦଜଗତ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାଣୀ ଜଗତ ବଞ୍ଚିବା ଏକାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ । ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ବିଶୁଦ୍ଧତା, ବୃକ୍ଷପାତ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ, ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ, ପାନୀୟ, ବସ୍ତ୍ର ଓ ବାସଗୃହ ଲତ୍ୟାଦିପାଇଁ ଆମେ ଉଭିଦଜଗତ ନିକଟରେ ଏକାନ୍ତ ରଣୀ । ବୃକ୍ଷଲତା ଆମର ବନ୍ଧୁ । ଅରଣ୍ୟ ବିନାଶ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନୂତନ ଅରଣ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉପର ଲିଖୁତ ଅନୁଷ୍ଠାନିକୁ ପଡ଼ି, ‘ବୃକ୍ଷଲତା ଆମର ବନ୍ଧୁ’ କହିଲେ କ’ଣ ବୁଝୁଛୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ଉନ୍ନତି ଉନ୍ନତି ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।

ଦେଶଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ମୌତ୍ରୀ ଏବଂ ସଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପାଇଁ କ୍ରୀଡ଼ା ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଆଯିଛି। ଏହି କ୍ରୀଡ଼ା ଯୁବସମାଜକୁ କେବଳ ଅଗ୍ରଗମୀ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇ ନଥାଏ, ଏହା ଶରୀର ଗଠନ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳା ଶିକ୍ଷା ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତା ରହୁରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥାଏ। ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ନାନା ପ୍ରକାର କ୍ରୀଡ଼ା ଉସ୍ତବମାନ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ। ଏ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅଳିଖିତ କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି। ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଏବଂ ଏଥରେ ଯେଉଁମାନେ ବିଜ୍ୟୀ ହୁଅଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଖେଳାଳି ଭାବରେ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯାଏ।

ଅନୁଛ୍ଵେଦକୁ ପଢ଼ି ‘କାହିଁକି, କିପରି, କେମିତି, କିଏ, ବା କେତେବେଳେ’ ଲଗାଇ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରିବା। ତିଆରି କରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ସହ ଲେଖିବା।

ପ୍ରଶ୍ନ _____

ଉଭର _____

ପ୍ରଶ୍ନ _____

ଉଭର _____

ପ୍ରଶ୍ନ _____

ଉଭର _____

ପ୍ରଶ୍ନ _____

ଉଭର _____

ଚତୁର୍ଥ ଗଠନମୂଳକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ପୂର୍ଣ୍ଣପର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟା - ୨୦

ପ୍ରଶ୍ନ-୧. ଅନୁଛ୍ଵେଦଚିକୁ ପଡ଼ି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଠିକ ଛାର ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୪)

ନୂଆଖାଇ ପଣ୍ଡିମ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗଣପର୍ବତ । ଏହି ଦିନଟିକୁ ସମସ୍ତେ ମହା-ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ପାଳନ କରନ୍ତି । କୃଷକମାନେ ନିଜ ଜମିରୁ ଉପନ୍ନ କରି ଆଣିଥିବା ଶସ୍ତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ମାତ୍ର ସମଲେଖନୀଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ, ତତ୍ପରେ ସପରିବାର ନୂଡ଼ନ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରି ନବାନ୍ତ ଭକ୍ଷଣ କରନ୍ତି । ପରିବାରର ସାନମାନେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ଆଶୀର୍ବାଦ ଲାଭ କରନ୍ତି ।

(କ) ପଣ୍ଡିମ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗଣପର୍ବତ ର ନାମ କ'ଣ ?

- (i) ଦୀପାବଳୀ
- (ii) ନୂଆଖାଇ
- (iii) ପୋଙ୍ଗଳ
- (iv) ମକର

(ଖ) ଏହିଦିନ ମା' ସମଲେଖନୀଙ୍କୁ କ'ଣ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ ?

- (i) ନଡ଼ିଆ
- (ii) ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ
- (iii) ଛେନାପୋଡ଼
- (iv) ଦୂଡ଼

ପ୍ରଶ୍ନ-୨. ତଳ ଲିଖ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦ ନିକଟରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୨)

- (କ) କର, ହାତ, ଚରଣ, ପାଣି
- (ଖ) ଆକାଶ, ନଉ, ସୁମନ, ଅମ୍ବର

ପ୍ରଶ୍ନ-୩. ତଳ ବାକ୍ୟଟିକୁ ପଡ଼ି ରେଖାକିତ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନିକଟରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ । (୨)

(କ) ରତନପୂର ଗ୍ରାମରେ ଦୀନବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘର

(i) ଭିଷ୍ମକ

(ii) ଦରିଦ୍ର

(iii) ଦିବସ

(iv) କୃପଣ

(ଖ) ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଜୀବନ ସର୍ବଦା ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ ।

(i) ପ୍ରତିଜ୍ଞା

(ii) ସଂଖ୍ୟା

(iii) ଲଜ୍ଜା

(iv) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ପ୍ରଶ୍ନ-୪. ତଳ ଲିଖୁତ ଉଭରଟି ପାଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଠିକ୍ ? (୨)

ବିପ୍ଳବର ବାପା ଗତକାଳି ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରିଲେ ।

(i) ବିପ୍ଳବର ବାପା କାହିଁକି ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରିଲେ ?

(ii) ବିପ୍ଳବର ବାପା କିପରି ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରିଲେ ?

(iii) ବିପ୍ଳବର ବାପା କାହା ସହ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରିଲେ ?

(iv) ବିପ୍ଳବର ବାପା କେତେବେଳେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରିଲେ ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୫. ଅଭିଧାନ କ୍ରମେ ସକାଢ଼ି ଲେଖିଲେ କେଉଁ ଧାଡ଼ିଟି ଠିକ୍ ହେବ ? (୨)

(i) କୁଶଳ, ଉଦ୍ଧାର, ବୃଦ୍ଧି, ନିର୍ଭନ୍ଦ

(ii) ଉଦ୍ଧାର, କୁଶଳ, ବୃଦ୍ଧି, ନିର୍ଭନ୍ଦ

(iii) ନିର୍ଭନ୍ଦ, କୁଶଳ, ଉଦ୍ଧାର, ବୃଦ୍ଧି

(iv) ଉଦ୍ଧାର, କୁଶଳ, ନିର୍ଭନ୍ଦ, ବୃଦ୍ଧି

ପ୍ରଶ୍ନ-୭. ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପାଖେ ଠିକ୍ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(୨)

(କ) ଉକ୍ତଳମଣି କାହାଙ୍କୁ କୁହାଯାଏ ?

- (i) ମହାମୂର୍ତ୍ତିଷ୍ଠୀ
- (ii) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ
- (iii) ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର
- (iv) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ

(ଖ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ କେଉଁ ନାମରେ ପରିଚିତ ?

- (i) ଉକ୍ତଳ ଘଣ୍ଟା
- (ii) ଉକ୍ତଳ ମଣି
- (iii) ଉକ୍ତଳ ଗୌରବ
- (iv) ଉକ୍ତଳ କେଶରୀ

ପ୍ରଶ୍ନ-୮. ତଳ ଲିଖୁତ ଶବ୍ଦ ସହ ସଂପର୍କିତ ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ନିକଟରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(୨)

(କ) ଚେନାଏ	(i) ପାଣି (ii) ଲୁହ (iii) ହସ (iv) ମଠ
(ଖ) ଦାରୁଣ	(i) ସୁଖ (ii) ଲୁହ (iii) କାନ୍ଦ (iv) ଦୁଃଖ

ପ୍ରଶ୍ନ-୯. ଧରାଧରି ଭଳି ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୋଡ଼ିଶବ ।

(୨)

- (i) ଲୁଗାପଟା
- (ii) ଭଲମୟ
- (iii) ହସାହସି
- (iv) ଗୁଣ୍ଣଗୁଣ୍ଣ

ପ୍ରଶ୍ନ-୧୦. ଠିକ୍ ବାକ୍ୟ ପାଖରେ ଠିକ୍ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(୨)

- (i) କଟକର ବାଲିଯାତ୍ରା କୂଳରେ ମହାନଦୀ ହୁଏ
- (ii) ମହାନଦୀ ବାଲିଯାତ୍ରା ହୁଏ କଟକ କୂଳରେ
- (iii) ମହାନଦୀ କଟକ କୂଳରେ ହୁଏ ବାଲିଯାତ୍ରା
- (iv) କଟକର ମହାନଦୀ କୂଳରେ ବାଲିଯାତ୍ରା ହୁଏ

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଚିତ୍ରର ସୂନ୍ଦରତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବ ।

● ଚିତ୍ର ଦେଖି ଯାହା ବୁଝୁଛ ଲେଖିବା :-

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଚିତ୍ର ସୂନ୍ଦରତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବେ ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ ।

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖିବା ।

ରୀନା ନାମରେ ଝିଆଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଏକ ବିରାତି ପାଳିଥିଲା । ତାର ନାମ _____

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବେ।

ତଳ ଲିଖିତ ଶାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଅନୁଛେଦ ଲେଖିବା ।

ବର୍ଷାରତ୍ତୁ, ଘରଦ୍ୱାର, ବନ୍ଧୁଭାଙ୍ଗି, ଗାନ୍ଧିଗୋରୁ, ବଡ଼ବଡ଼, ବୃକ୍ଷଲତା, ଆଶ୍ରମ, ଜନଜୀବନ, ହାନି

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।

୧. ଆସ ପଡ଼ିବା -

ଦେବଗଢ଼ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନପାଟ, ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ । ପ୍ରଧାନପାଟ ଜଳପ୍ରପାତର ଦୃଶ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ । ଥରେ ଲିଜା ଅଜା ସହିତ ଶାତ ଦିନେ ବଣଭୋଜି କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା । ରବିବାର ହୋଇଥିବାରୁ ସେଠାକୁ ସେହିଦିନ ବହୁତ ଲୋକ ବଣଭୋଜି କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଲିଜା ବହୁତ ଲୋକ, ଗାଡ଼ି ମଟର ଓ ପାହାଡ଼ ଦେଖୁ ଖୁସିରେ ନାଚିନାଚି ଗାତ ଗାଇଲା । ସଂଧା ବେଳେ ନିଜ ଗାଁ ତୁଙ୍ଗାମାଳକୁ ଫେରିଲା । ଆସ ପଡ଼ିଥାରି କହିବା ଓ ଲେଖିବା -

(କ) ପ୍ରଧାନପାଟ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ?

ଉ - _____

(ଖ) ପ୍ରଧାନପାଟ କାହିଁକି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ?

ଉ - _____

(ଗ) ଲିଜା କାହାର ସହିତ ବଣ ଭୋଜି କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା ?

ଉ - _____

(ଘ) କେଉଁ ଦିନ ପ୍ରଧାନପାଟରେ ବେଶୀ ଭିଡ଼ ଜମେ ?

ଉ - _____

(ଘ) ଲିଜା କାହିଁକି ଖୁସିରେ ଗାତ ଗାଇ ନାଚିଲା ?

ଉ - _____

୨. ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନପାଟ ଭଲି ଆଉ କେତୋଟି ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ନାମ ଲେଖ ।

୩. ‘ନାଚିନାଚି’ ଭଲି ଆଉ କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ କୁହ ଓ ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୨୩

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖୁବା ।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖୁବେ ।

(କ) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ସମାନ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଶବ୍ଦ ଲେଖୁବା ଓ ଲେଖୁଥାରି ସେବୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ	ପାହାଡ଼
ରାତି	ସଞ୍ଜି
ପାଣି	ପୃଥବୀ
ଚଢ଼େଇ	ବୃକ୍ଷ

(ଖ) ‘ଗାଇ’ ଆମର ଭାରି ଉପକାରୀ ପଶୁ । ‘ଚାଲ ତା’ ବିଷୟରେ କହିବା ଏବଂ କହିଥାରି ୧୦ଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖୁବା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୪

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବା।
- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବା।

୧. ତଳେ ‘କ’ ପ୍ରମରେ କିଛି ଶବ୍ଦ ଦିଆଯାଇଛି । ‘ଖ’ ପ୍ରମରେ ସଂପର୍କତ ଶବ୍ଦ ସହିତ ମିଳାଇ ଯେଉଁ ନୂଆପଦଟି ହେଉଛି ତାକୁ ‘ଗ’ ପ୍ରମରେ ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

‘କ’ ପ୍ରମର

ଲୁହ

କାମ

ଓଦା

ରାଗ

ବଚନ

ପଢାକା

‘ଖ’ ପ୍ରମର

ଫରଫର

ଗରଗର

ସରସର

ଜରଜର

ତରତର

‘ଗ’ ପ୍ରମର

ଯେପରି ଲୁହ - ଝରଝର

(ଖ) ଆସ ‘ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଷୟରେ କହିବା ଏବଂ ଟଟି ବାକ୍ୟରେ ଲେଖିବା’

ଉ - ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ _____

ଶିକ୍ଷଣ ପାଳାପଳ :-

- ସ୍ଵରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତାନ, ପଡ଼ନ, ଗତି, ଲୟ ଠିକ୍ ଉଚାରଣ ସହିତ ଗପ, କବିତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ କହିବ।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଏବଂ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ।

(କ) ଚିକିଚିକି ପୁଲ ଆମେ

ଦେଇଥାଉ ବାସନା

ସରିଙ୍କର ମନ ମୋହୁ

କରି ଘୋର ସାଧନା..... ।୧।

ଚିକିଚିକି ନଈ ଆମେ

ବହିଥାଉ ଧରାରେ

ସୁଶୀତଳ ଜଳ ଦେଇ

ପୁଣ୍ୟ କାମ କରୁରେ..... ।୨।

ଚିକିଚିକି ତାରା ଆମେ

ଆକାଶରେ ଥାଉରେ,

ଘୋର ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ

ସାହା ପରା ହେଉରେ..... ।୩।

ଚିକିଚିକି ଚଢ଼େଇର

କି ସୁନ୍ଦର ଡେଣାରେ

ଲଞ୍ଜିଥାଏ ଆକାଶକୁ

କି ଆନନ୍ଦ ମନରେ..... ।୪।

ଆମେ ସବୁ ଚିକିଚିକି

ବାଲକ ଓ ବାଲିକା

ପଡ଼ି, ବଡ଼ି, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବୁ

ଏହି ଆମ ଆକାଂକ୍ଷା..... ।୫।

(ଖ) କବିତା ପଡ଼ି ଉଉର ଲେଖୁବା -

(ପ୍ର) ଚିକିଟିକି ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଆମକୁ କ'ଣ ଦିଆନ୍ତି ?

ଉ -

(ପ୍ର) ଚିକିଟିକି ନଈ କ'ଣ ଦେଇ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି ?

ଉ -

(ପ୍ର) ଘୋର ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ କିଏ ଆମର ସାହା ହୋଇଥାଏ ?

ଉ -

(ପ୍ର) କିଏ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଆକାଶକୁ ଲାଗିଥାଏ ?

ଉ -

(ପ୍ର) ଚିକିଟିକି ବାଳକବାଲିକା କ'ଣ ହେବାକୁ ଆକାଂକ୍ଷା ରଖିଛନ୍ତି ?

ଉ -

(ଗ) ଚିକିଟିକି ପରି ଆଉ କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

(ଘ) ଆସ ପଦ ପୂରଣ କରି ଲେଖୁବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

(ପ୍ର) ଚିକିଟିକି ନଈ ଆମେ

ବହିଆଉ ଧରାରେ

(ପ୍ର) ଆମେ ସବୁ ଚିକିଟିକି ବାଳକ ଓ ବାଲିକା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ - ୨୭

ଶିକ୍ଷଣ ପାଳାପାଳ :-

- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବ ।

(କ) ଆସି ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ-୨୭ ବନ୍ଦନୀରୁ ବାଛି ଲେଖିବା ।

(ପୂଣ୍ୟ, ନିରାନନ୍ଦ, ଅନ୍ଧାର, ନବୀନ, ଅସ୍ତ୍ର, କ୍ଷତ, କନିଷ୍ଠ)

ଆଲୋକ _____

ଉଦୟ _____

ପ୍ରାଚୀନ _____

ଆନନ୍ଦ _____

ଜ୍ୟୋତିଷ _____

ପାପ _____

(ଖ) ‘କରମ’ ଶବ୍ଦର ଅନ୍ୟ ରୂପ ଯେପରି ‘କର୍ମ’, ସେହିପରି ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟ ରୂପ ଲେଖିବା-

କାରତି _____

ହରଷ _____

କରତୁକ _____

ନିରିମଳ _____

ସରଗ _____

(ଗ) ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଲେଖିବା -

ଯେପରି - ପୁଅ - ଝିଆ

ରାଜା _____

ଭାଇ _____

ପୁତ୍ର _____

ବୃଦ୍ଧ _____

କୁମାର _____

ପଞ୍ଚମ ଗଠନ ମୂଲକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ପୂର୍ଣ୍ଣପର୍ଯ୍ୟାନ - ୨୦

ପ୍ରଶ୍ନ-୧. କବିତାଟିକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବାପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଠିକ ଭର ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଆ । (୪)

ମାଆଟି ମୋର କେଡ଼େ ନିଜର
 ତା'ପରି କେହି ନାହିଁ
 କୋଳଟି ତା'ର ସରଗ ମୋର
 ତା'ସରି ନାହିଁ କେହି ।
 ଖାଇ ନଥୁଲେ ଖୁଆଇଦିଏ
 ଶୁଆଇଦିଏ କୋଳେ
 ଆହାକି ମିଠା ତା' ତୁଣ୍ଡ କଥା
 ସଦା ମୁଁ ମନେ ଭାଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-(କ) ମାଆର କେଉଁ କଥାଟି ଆମକୁ ମିଠା ଲାଗେ ?

- (i) ମାଆର କୋଳ
- (ii) ମାଆ ତୁଣ୍ଡର କଥା
- (iii) ମାଆର ପଣତ କାନି
- (iv) ମାଆର କୋହ

(ଖ) ମାଆର କୋଳକୁ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ?

- (i) ମର୍ବ୍ୟ ସହିତ
- (ii) ପୁଣ୍ୟ ସହିତ
- (iii) ହତ୍ୟା ସହିତ
- (iv) ସ୍ଵର୍ଗ ସହିତ

ପ୍ରଶ୍ନ-୨. ‘ସମୁଦ୍ର’ ର ସମାନ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଶବ୍ଦଟି :- (୨)

- (କ) ସାଗର
- (ଖ) ପୁଷ୍ପରିଣୀ
- (ଗ) ହରଣା
- (ଘ) ନଈ

ପ୍ରଶ୍ନ-୩. (କ) ‘ଘୋଡ଼ା’ ଶବର ସ୍ତ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗ ଅର୍ଥରେ ବୁଝାଉଥିବା ଶବ୍ଦଟି :- (୨)

- (i) ଘୋଡ଼ାଣି
- (ii) ଘୋଡ଼ଣି
- (iii) ଘୋଡ଼ୀ
- (iv) ଘୋଡ଼ୁଣୀ

(ଖ) ‘କୁମାରୀ’ ଶବର ପୁଂଲିଙ୍ଗ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଶବ୍ଦଟି (୨)

- (i) କିଶୋର
- (ii) ଯୁବକ
- (iii) ତରୁଣ
- (iv) କୁମାର

ପ୍ରଶ୍ନ-୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ ସହିତ ସଂପର୍କିତ ଶବଟିକୁ ‘✓’ ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଚିହ୍ନାଥ (୨)

(କ) ମାଛି -

- (i) ଫରଫର (ii) ଜଣଜଣ (iii) ଭଣଭଣ (iv) ସରସର

(ଖ) ହସ -

- (i) ଝିଲିମିଲି (ii) ଖିଲିଖିଲି (iii) ଝିଲିଝିଲି (iv) ପୁଲିପୁଲି

ପ୍ରଶ୍ନ-୫. ଗାଇ ଆମର ଭାରୀ ଉପକାରୀ ପଶୁ, କାରଣ :- (୨)

- (i) ତାହାର କ୍ଷୀର ଏକ ଉପାଦେୟ ଖାଦ୍ୟ
- (ii) ସେ ଆମର ଫାସଲ ନଷ୍ଟ କରେ

- (iii) ସେ ଆମର ଘର ଅପରିଷ୍କାର କରେ
- (iv) ତା' ମୁନିଆ ଶିଳାରେ ଆମକୁ ଅଘାତ କରେ

ପ୍ରଶ୍ନ-୩. ‘ଧରାରେ’ ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉନାହିଁ ? (୯)

- (i) ମହୀରେ
- (ii) ପୃଥ୍ବୀରେ
- (iii) ସ୍ଵର୍ଗରେ
- (iv) ଧରିଡ୍ରୀରେ

ପ୍ରଶ୍ନ-୪. ‘ନବୀନ’ ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ? (୯)

- (i) ନୂତନ
- (ii) ପ୍ରାଚୀନ
- (iii) ସୃଜନ
- (iv) ସ୍ଵଦନ

ପ୍ରଶ୍ନ-୫. କେଉଁ ବନାନଟି ଠିକ୍ ? (୯)

- (i) ସାହାର୍ଯ୍ୟ
- (ii) ସାହାର୍ଯ୍ୟ
- (iii) ସାହାଜ୍ୟ
- (iv) ସାହାଯ୍ୟ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୮

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖୁବ।
- ଚିତ୍ର ସୂକ୍ଷ୍ମତାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ।
- ଭାଷାର ବ୍ୟାକରଣକୁ (ଯେପରି କାରକ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦି) ଚିହ୍ନିବ ଓ ସେଥୁପ୍ରତି ସରେତନ ହୋଇ ଲେଖୁବ।
- ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍‌ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୧ - ତଳ ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ହେଉଛି, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୋଠରିରେ ଲେଖିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ୨ - ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୂଇଟି କୋଠିରେ କିଛି ଶବ୍ଦ ଅଛି । ସେଥୁ ମଧ୍ୟରୁ ସମ୍ପର୍କିତ ଶବ୍ଦକୁ ବାହି ତଳେ ଲେଖିବା ।

ଯେପରି - ନଈକୂଳିଆ ଗାଆଁ

ଖବର, କୃତ୍ରିମ, ସୁନ୍ଦର,
ପୋକମରା, ପାକୁଆ,
ନଈକୂଳିଆ, ଶାଗ,
ଜାତିଜାତି, ନିରିମଳ

ସାର,
ଓଷଧ, ପଡ଼ର, ଫୁଲ,
ପାଟି, ଫଳ, କାଗଜ,
ଗାଆଁ, ଝର

ପ୍ରଶ୍ନ ୩ - ଉପରେ ଲେଖାଥିବା ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ବାକ୍ୟଗଡ଼ିବା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ - ୨୯

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପ୍ରୟୋଗ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କିମ୍ବା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍‌ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା।

ପଡ଼ିବା ଓ ବୁଝିବା ।

ମୋ ବାପା ଥଣ୍ଡା ପାଣି ପିଅନ୍ତି । ସେ ବୀଣାକୁ ପାଣିରେ ଧରିଥିବା ମାଆ ‘ବୀଣାପାଣି’ଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରନ୍ତି ।

ଉପର ଲିଖିତ ବାକ୍ୟ ଦୂଇଟିରେ ରେଖାଙ୍କିତ ପଦ ଦୂଇଟି ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ହେଲେ ବି ସେମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ଅଲଗା । ସେ ଦୂଇଟି ଅର୍ଥ ବାକ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବୁଝ । ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦର ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ଲେଖ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

ସେପରି - ଏଠାରେ ପାଣି - ପିଇବା ପାଣି/ଜଳ, ଏବଂ

ପାଣି - ହାତକୁ ବୁଝାଉଛି ।

ତୀର - ରାଜା ଧନ୍ୟ ତୀର ଧରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭେଦନ୍ତି ।

ତୀର - ନଦୀ ତୀରରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ ସେହିପରି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ଲେଖି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।

ଫଳ	-
ଫଳ	-
ବର୍ଣ୍ଣ	-
ବର୍ଣ୍ଣ	-
କାଳ	-
କାଳ	-
ଦର୍ଶ	-
ଦର୍ଶ	-
ବାଳ	-
ବାଳ	-

ପ୍ରଶ୍ନ-୨- ତୁମେ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଥୁବା ‘ଅଳଗା ଅର୍ଥ ଥାଇ, ବା ଏକା ଭଲି ଶୁଣା ଯାଉଥୁବା ଶବ୍ଦ ତଳେ
ଖାଲି ଜାଗାରେ ଲେଖିବା । ଯେପରି -

ବେଶୀ,

ବେଶି

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩୦

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

ନିଜ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଶୈଳୀରେ ଲେଖିବା ।

ଡଳଳିଖୁତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ମନରୁ ଗପଟିଏ ଲେଖିବା ।

ଗଛ,

ମାଙ୍କଡ଼,

ପିଲାମାନେ,

କୁକୁର

କଷି,

ଅଜା,

ବଙ୍ଗୁଳି ବାଡ଼ି,

ଖଣ୍ଡିଆ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩୧

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।
- ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଉପୟୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା, ଲୋକକଥା, ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣଗତ କାଳ, କ୍ରିୟା, କର୍ତ୍ତା ଆଦିକୁ ଠିକ୍‌ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ।
- ଭାଷାର ଗୁଣାତ୍ମକତା ଯେପରି ଶବ୍ଦର ପୁନରବୃତ୍ତି, ସର୍ବନାମ, ବିଶେଷଣ, ବଚନ ଆଦି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ଲେଖିବା।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପଢ଼ି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖିବା ।

ଗୁପ୍ତସ୍ଵର ଯିବା ବାଟରେ ରାମଗିରି ପାହାଡ଼ ପଡ଼େ । କେତେକ କହନ୍ତି ଏଠାରେ ମହାକବି କାଳିଦାସ ତାଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କାବ୍ୟ ମେଘଦୂତ ଲେଖୁଥିଲେ । ବିସ୍ମୃତ ସବୁଜ ବନାନୀ । ତା' କୋଳରେ ଶୋଭା ପାଉଛି ସୁରମ୍ୟ କୁଟୀର । ବଣଫେରଣାର କୁଳେକୁଳେ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି ଏଇ ପାହାଡ଼ । ନିକଟରେ ବନ ବିଭାଗର ବିଶ୍ୱାମାରାର । ଗପ୍ତରେ ହାକିମମାନେ ଆସିଲେ ଏଠାରେ ରାତ୍ରୀ ଯାପନ କରନ୍ତି ।

୧. ରାମଗିରି ପାହାଡ଼ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ବାଟରେ ପଡ଼େ ?

୨. ଏଇ ପାହାଡ଼ରେ କିଏ ବସି ତାଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କାବ୍ୟ ଲେଖୁଥିଲେ ?

୩. କାଳିଦାସଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କାବ୍ୟର ନାମ କ'ଣ ?

୪. ରାମଗିରି ପାହାଡ଼ ଜଣାଶୁଣା କାହିଁକି ?

୪. କେଉଁମାନେ ସେହି ବିଶ୍ୱାମାଗାରରେ ରାତ୍ରୀ ଯାପନ କରନ୍ତି ?

୫. ବାକ୍ୟ ଗଠନ କରିବା ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ _____

ବିଷ୍ଣୁତ _____

ସୁରମ୍ୟ _____

ବନାନୀ _____

କୂଳେକୂଳେ _____

ଗନ୍ଧ _____

୬. ଏକ ପଦରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।

କ) ଯେଉଁଠାରେ ବିଶ୍ୱାମ କରାଯାଏ -

ଖ) ସଙ୍ଗୀତ ଜାଣନ୍ତି ଯେ -

ଗ) ଏକରୁ ଅଧ୍ୟକ -

ଘ) କ୍ଷଣକୁ କ୍ଷଣ -

ଡ) ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତେ ଅନୁଷ୍ଠାନ -

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୩୭

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ/ସାମଗ୍ରୀକୁ (ଖବର କାଗଜ, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ଆଦି) ପଡ଼ି ବୁଝିବା ସହିତ ସେହି ସଂପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ନିଜ ମତ ଦେବ। ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ସହପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବ। ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର (ମୌଖିକ/ଲିଖିତ ଭାବରେ) ଦେବ।

ଭାରତ ଏକ ବିରାଟ ସ୍ଵାଧୀନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦେଶ । ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଫଳତା ଦେଶର ସୁଶିକ୍ଷିତ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସ୍ଥିର ଚିତ୍ର, ସମୂହଙ୍କ ଉନ୍ନତି ଚିତ୍ରା ଓ ପରିକହିତ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଉପରେ ଦେଶର ପ୍ରଗତି ନିର୍ଭର କରେ । କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର କର୍ମ କୁଶଳତା ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଏକତ୍ରବୋଧ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ସ୍ଵାଧୀନତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ତଳ ଉଭର ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରିବା ।

୧. ଭାରତ ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦେଶ ।

୨. ସୁଶିକ୍ଷିତ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଫଳତା ନିର୍ଭର କରେ ।

୩. ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସ୍ଥିର ଚିତ୍ର, ସମୂହଙ୍କ ଉନ୍ନତି ଚିତ୍ରା ଓ ପରିକହିତ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଉପରେ ଦେଶର ପ୍ରଗତି ନିର୍ଭର କରେ ।

୪. କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର କର୍ମ କୁଶଳତା ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଏକତ୍ରବୋଧ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ସ୍ଵାଧୀନତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

କାୟର୍ପଦ୍ଧ - ୨୫

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :-

- ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖିବା ସମୟରେ ଶବ୍ଦ ଚନ୍ଦନ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦ ଚନ୍ଦନ, ବାକ୍ୟ ସଂରଚନା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେଖାପାଇଁ (ଯେପରି ସାଙ୍ଗକୁ ବିଠି ଲେଖିବା, ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକଙ୍କୁ ପଡ଼ି ଲେଖିବା) ନିଜେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବ।

ମାନନୀୟ

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ,
ସରକାରୀ ଉ.ପ୍ରା. ବିଦ୍ୟାଳୟ, କୁଲାଡି, ଅନୁଗୋଳ
ବିଷୟ :- ଛୁଟି ମଞ୍ଚୁରପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ।

ମହାଶୟ,

ନିବେଦନର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହିକି ଯେ, ମୋର ଶରୀର ଅସୁମ୍ଭୁ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଗତ ତା ୨୭.୦୭.୨୦୧୮ ରିଖ ଠାରୁ ତା ୨୯.୦୭.୨୦୧୮ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁପମ୍ଭିତ ଥିଲି ।

ଏଣୁ ବିନୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେକି ମୋତେ ଉଚ୍ଚ ତିନିଦିନ ଛୁଟି ମଞ୍ଚୁର କଲେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେବି ।

ଇତି

ଆପଣଙ୍କର ଆଜ୍ଞାଧୀନ ଛାତ୍ର,

କୁମୁଦ

କୁଲାଡି, (ବଅଁରପାଳ)

ଅନୁଗୋଳ

ତା ୩୦.୭.୨୦୧୮

- ଉପର ଲିଖିତ ଦରଖାସ୍ତଟି ପଡ଼ି, ବୁଝି, ସେହି ଆଧାରରେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖିବା ।
- ନିଜ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରାର ମରାମତି ପାଇଁ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଆଧୁକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖିବା ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ଗଠନ ମୂଳକ ଆକଳନ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ପୂର୍ଣ୍ଣବିଷୟ - ୨୦

ପ୍ରଶ୍ନ-୧. ଅନୁହେଦଚିକୁ ପଡ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଠିକ୍ ଉଭର ପାଖରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ । (୪)

ଆଜି ମାର୍ଗଶିର ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମୀ ଦିନି । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ତିଥିରେ ‘ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ’ ପର୍ବ ପାଲନ କରାଯାଏ । ପ୍ରତି ପରିବାରରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ନୃତ୍ୟ ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରାଇ ବନ୍ଦାପନା କରାଯାଏ । ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ‘ପଢୁଆଁ’ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ ।

(କ) ମାର୍ଗଶିର କୃଷ୍ଣ ଅଷ୍ଟମୀଙ୍କୁ କ’ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (i) ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ
- (ii) ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ
- (iii) ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀ
- (iv) ଦୁର୍ଗାଷ୍ଟମୀ

(ଖ) କେଉଁ ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ‘ପଢୁଆଁ’ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ?

- (i) ମଧ୍ୟମ ସନ୍ତାନ
- (ii) ଜମଜ ସନ୍ତାନ
- (iii) ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ
- (iv) କନିଷ୍ଠ ସନ୍ତାନ

ପ୍ରଶ୍ନ-୨. ସଜଡ଼ାହୋଇ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟ ପାଖରେ ‘✓’ ଚିହ୍ନ ଦିଅ । (୨)

- (କ) ହୀତ କବାଟ ୦କ୍ଠକ ଶବ୍ଦଶୁଣି ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।
- (ଖ) କବାଟ ନିଦ ମୋ ୦କ୍ଠକ ହୀତ ଶବ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଶୁଣି ।
- (ଗ) ହୀତ ଶବ ୦କ୍ଠକ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ନିଦ କବାଟ ଶୁଣି ମୋ ।
- (ଘ) ଭାଙ୍ଗିଗଲା ମୋ ୦କ୍ଠକ ଶବ କବାଟ ଶୁଣି ହୀତ ନିଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩. କେଉଁ ଶବ୍ଦଦୁଇଟି ‘ସର’ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉଛି ? (୯)

- (କ) ପାଣିର ସର, ପୁଷ୍ଟିରଣୀ
- (ଖ) କ୍ଷୀରୀସର, କ୍ଷୀରର ସର
- (ଗ) କ୍ଷୀରର ସର, ପାଣିର ସର
- (ଘ) ପୁଷ୍ଟିରଣୀ, କ୍ଷୀରର ସର

ପ୍ରଶ୍ନ-୪. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ‘ପାଣିଆ’ ଶବ୍ଦ ସହିତ ସଂପର୍କିତ ? (୯)

- (କ) ଭାତ
- (ଖ) ତାଳି
- (ଗ) ଭଜା
- (ଘ) ତରକାରି

ପ୍ରଶ୍ନ-୫. କେଉଁ ବାକ୍ୟ ଶେଷରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି ? (୯)

- (କ) ସେ ପଚାରିଲା, “କାହିଁକି” ।
- (ଖ) ସେ ପଚାରିଲା, “କାହିଁକି” !
- (ଗ) ସେ ପଚାରିଲା, “କାହିଁକି” ?
- (ଘ) ସେ ପଚାରିଲା, “କାହିଁକି”,

ପ୍ରଶ୍ନ-୬. ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖିଲେ କ’ଣ ସମ୍ମୋଦନ କରାଯାଏ ? (୯)

- (କ) ସ୍ନେହର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ
- (ଖ) ପୂଜ୍ୟପାଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ
- (ଗ) ପୂଜାସ୍ଵଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ
- (ଘ) ମାନନୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ

ପ୍ରଶ୍ନ-୭. ପତ୍ର ଲିଖନରେ ଠିକଣା ଲେଖିବାର କେଉଁ କ୍ରମଟି ଠିକ୍ ? (୯)

- (କ) ବାମ ପାଖରେ ପ୍ରେରକ, ଡାହାଣ ପାଖରେ ପ୍ରାପକ
- (ଖ) ବାମ ପାଖରେ ପ୍ରାପକ, ଡାହାଣ ପାଖରେ ପ୍ରେରକ

- (ଗ) ବାମ ପାଖରେ ପ୍ରେରକ ଓ ପ୍ରାପକ
(ଘ) ଡାହାଣ ପାଖରେ ପ୍ରେରକ ଓ ପ୍ରାପକ

ପ୍ରଶ୍ନ-୮. “ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ଖୋଟ ନିର୍ମିତ ବାଇଚଡ଼େଇ ବସା ଆସିଛି ।” ଏହି ବାକ୍ୟଟିକୁ ଉତ୍ତରରେ
ପାଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଉପଯୁକ୍ତ ? (୨)

- (କ) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ବାଇଚଡ଼େଇ ବାସ କାହିଁକି ଆସିଛି ?
(ଖ) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ଆସିଥିବା ବାଇଚଡ଼େଇ ବସା କେଉଁଥିରେ ତିଆରି ?
(ଗ) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ବାଇଚଡ଼େଇବସା କିପରି ଆସିଛି ?
(ଘ) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ବାଇଚଡ଼େଇ ବସା କେତେବେଳେ ଆସିଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନ-୯. ସଙ୍ଗୀତ ଜାଣନ୍ତି ଯେ - ଏକ ପଦରେ କ’ଣ ହେବ ? (୨)

- (କ) ଗୀତାକାର
(ଖ) ସଙ୍ଗୀତକାର
(ଗ) ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ
(ଘ) ସୁରକାର

ଆଦର୍ଶ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ପ୍ରଶ୍ନ-୧. ସମାନ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଶକ ଲେଖିବା ।

ଗାଇ -	ଗୋ, ଧେନୁ	ଚନ୍ଦ୍ର -
ଘୋଡ଼ା -		ସୂର୍ଯ୍ୟ -
ଘର -		ପୁଅ -
ଜଳ -		ଝାଅ -
ବାୟୁ -		ମାଆ -
ଆକାଶ -		ବାପା -
ପୃଥିବୀ -		ବନ -
ଫୁଲ -		ମଣିଷ -
ଫଳ -		ବିରାତି -
ଗଛ -		କୁକୁର -
ମୟୁର -		ପୋଖରୀ -
ଦିନ -		ପଦ୍ମ -
ରାତି -		ମେଘ -
ସଂଧ୍ୟା -		ମାଟି -
ନଦୀ -		ସିଂହ -
ସମୁଦ୍ର -		ସ୍ଵାମୀ -
ଝରଣା -		ସ୍ତ୍ରୀ -

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ ତଳ ଲିଖୁତ ଶବ୍ଦକୁ ଏପରି ଲେଖିବା ।

ସେପରି ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମ - ଗ୍ରାମାନ୍ତର

ଅନ୍ୟ ଦେଶ -

ଅନ୍ୟ ଭାବ -

ଅନ୍ୟମତ -

ଅନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ -

ଅନ୍ୟ ଯୁଗ -

ଅନ୍ୟ କାଳ -

ଅନ୍ୟ ଜନ୍ମ -

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ତଳେ ‘କ’ ଷ୍ଟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲେଖା ସହ ‘ଖ’ ଷ୍ଟମର ଠିକ୍ ଅର୍ଥକୁ ମିଳାଇବା ।

‘କ’ ଷ୍ଟମ

‘ଖ’ ଷ୍ଟମ

ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଟେ -

ଅସମ୍ବବ ସମ୍ବବ ହେବା

ଉଷ୍ଣନା ଧାନ ଗଜା ହେବା -

ଅତି ସୁନ୍ଦର

ବସି ଖାଇଲେ ନଛିବାଲି ସରେ -

ଆପଣାର ଲୋକ ଶତ୍ରୁ

ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଡ଼ା -

ଅତ୍ୟଧୂକ କଷି ଦେବା

ଘର ଡିଙ୍କି କୁମ୍ଭୀର

ଧନ ଅର୍ଜନ ନ କରି ଖର୍ଜ କରିବା

କଟା ଘା'ରେ ଚାନ୍ଦ ଦେବା

ଧୌର୍ଯ୍ୟ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସଫଳତା ମିଳେ

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଭୁଲ ବନାନ୍ୟୁକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବାହିବା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ କରି ଲେଖିବା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସପରିବାରେ, କୃତିତ୍, ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି, କର୍ମ, ଦୁର୍ଗା ଅମୀଘ, ଦାରିଦ୍ରୁତା, ପୌରହିତ୍ୟ, ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଭୌଗଳିକ, ରଶ୍ମି, ଯାତାଯାତ, ଅକୁର, ଅଗ୍ରୀମ, ଅର୍ଚନା, ଅଞ୍ଜଳି, ଅଣ୍ଣିରାଚଣ୍ଡୀ, ଅତିବଡ଼ି, ଅଧିକ, ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରି, ଅନାହୂତ, ଅନ୍ତସରା, ଅନସନ, ଅପଦସ୍ତ୍ର, ଅଶ୍ଵିଳ, ଅଷ୍ଟାବକ୍ର, ଅଳମିକ, ଆଇଁଷ, ଆନୁଷଙ୍ଗିକ, ଆପୋସ, ଆରତି, ଆଶୀଷ, ଆନୁକୂଳ୍ୟ, ଇତଃସ୍ତତ୍ୟ, ଇଶ୍ୱର, ଉଣା, ଉଭମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ଉଦାଚୀ, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ, ଉର୍ମି, ଉଦ୍ୟ, ଏକତ୍ରିତ, ଏକଛତ୍ର, ଏକ୍ୟତା, ଓଚିତ୍ୟ, କର୍ତ୍ତୃତ୍ତି, କ୍ରୀଡ଼ା କବ୍ୟିତ୍ରୀ, କିର୍ତ୍ତୀ, କୁତୂହଳ, କୃତିମ, କାର୍ପ୍ୟଣତା, କୌପୀନ, ଖେଳାଳୀ, ଖାକି, ଗରିବ, ଗୋଷ୍ଠୀ, ଗୁହାରୀ, ଘୂରିବା, ତାକିରି, ଚୁତ, ଛୁରି, ଜୟତି, ଜାଗିରୀ, ଜୋହନା, ଜିଗିଷା ତ୍ରିଭୁଜ, ଥୁଣ୍ଡା, ଦଧୀ, ଦାଶରଥୀ, ଦୁକୁଳ, ଦୁର୍ବିଷ, ଧୂମପାନ ନିରବ, ନାଉରି, ନିରୂପଣ, ନିରପରାଧୀ, ନୀଳ, ନୌରୁତ, ପରିଶ୍ରା ପୂଣ୍ୟ, ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ପ୍ରଭାତ, ଫକିର, ବିରରିତ, ବ୍ୟବହାରିକ, ଭିକାରୀ, ମାୟ, ବିନତୀ ଯିଶୁ, ରାତି, ରୂପା, ଲୋଭି, ଶାଶୀଭୂଷଣ, ଶାରୀରିକ, ଶୁଶ୍ରୂଷା, ଶୂର, ଷଷ୍ଠ, ଶୋଢ଼ିଷ ସହରି ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ, ସ୍ଥାନୀୟ, ସ୍ଵତୁଳୀ, ସ୍ଵର୍ତ୍ତି, ହୃଷ୍ପଦୃଷ୍ଟ, ହିନ୍ଦୀ, କ୍ଷାତି, କ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷାତି, କ୍ଷାରି ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସପରିବାର, କୃତିତ୍, ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି, ଦୁର୍ଗା, ଅମୀଘ, ଦାରିଦ୍ରୁତ୍ୟ, ପୌରହିତ୍ୟ, ବିରୋଧରେ, ଭୌଗଳିକ, ଶତ୍ରୁ ସାହସ, ସମାନନୀଘ, ସୌଜନ୍ୟ, ପୂଣ୍ୟ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଦୃଦ୍ଧ, ରଶ୍ମି, ଯାତାଯାତ, ଅକୁର, ଅଗ୍ରୀମ, ଅର୍ଚନା, ଅଞ୍ଜଳି, ଅଣ୍ଣିରାଚଣ୍ଡୀ, ଅତିବଡ଼ୀ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରି, ଅନାହୂତ, ଅନ୍ତସରା ଅନଶନ, ଅପଦସ୍ତ୍ର, ଅଶ୍ଵୀଳ, ଅଷ୍ଟାବକ୍ର, ଅଳମିକ, ଆଇଁଷ, ଆନୁଷଙ୍ଗିକ, ଆପୋସ, ଆରତି, ଆଶୀଷ, ଆନୁକୂଳ୍ୟ, ଇତଃସ୍ତତ୍ୟ, ଇଶ୍ୱର, ଉଣା, ଉଭମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ଉଦାଚୀ, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ, ଉର୍ମି, ଉଦ୍ୟ, ଏକତ୍ରିତ, ଏକଛତ୍ର, ଏକ୍ୟ/ଏକତା, ଓଚିତ୍ୟ, କର୍ତ୍ତୃତ୍ତି, କ୍ରୀଡ଼ା, କବ୍ୟିତ୍ରୀ, କାର୍ତ୍ତୀ, କୁତୂହଳ, କୃତିମ, କାର୍ପ୍ୟଣ୍ୟ, କୌପୀନ, ଖେଳାଳୀ, ଖାକି, ଗରିବ, ଗୋଷ୍ଠୀ, ଗୁହାରୀ, ଘୂରିବା, ତାକିରି, ଚୁତ ଛୁରି/ରୀ, ଜୟତି, ଜାଗିରୀ, ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା, ଜିଗିଷା, ଝିଆରୀ, ଠସା, ତେରି, ଭାଙ୍ଗୁଣୀ, ତରକାରି, ତଟିନୀ, ତପସ୍ଵିନୀ, ତ୍ରିଭୁଜ, ଥୁଣ୍ଡା ଦଧୀ, ଦାଶରଥୀ, ଦୁକୁଳ, ଦୁର୍ବିଷ, ଧୂମପାନ, ନିରବ, ନାଉରି, ନିରୂପଣ, ନିରପରାଧ, ନୀଳ, ନୌରୁତ, ପରିଶ୍ରା, ପୂଣ୍ୟ, ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ପ୍ରଭାତୀ, ଫକିର, ବିପରୀତ, ବ୍ୟବହାରିକ, ଭିକାରି, ମାୟ, ମିନତି, ଯାଶୁ, ରାତି, ରୂପା, ଲୋଭା, ଶଶୀଭୂଷଣ, ଶାରୀରିକ, ଶୁଶ୍ରୂଷା, ଶୂର, ଷଷ୍ଠ, ଶୋଢ଼ିଶ, ସହରା ସଂକ୍ଷେପରେ, ସ୍ଥାନୀୟ, ସ୍ଵତୁଳି, ସ୍ଵର୍ତ୍ତି, ହୃଷ୍ପଦୃଷ୍ଟ ହିନ୍ଦି, ଖ୍ୟାତି, କ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷତି, ଖିରିଷାରା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ -୫

ସମାନ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଯୋଡ଼ା ଶବ୍ଦ/ଯୁଗ୍ମ ଶବ୍ଦ କେତୋଟି ଗଠନ କରିବା ।

ଯେପରି - ବହିପତ୍ର

- ଅସ୍ତ୍ରଶବ୍ଦ
- ଚାଲିଲତା
-
-
-
-
-

- ବିପରୀତ ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା (ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ) ଯୁଗ୍ମ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ଯେପରି - ସୁଖ ଦୁଃଖ

- ହାନି ଲାଭ
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

ଏକ ପଦରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।

ଦଶରଥଙ୍କ ପୁତ୍ର - ଦାଶରଥ ପରି ଆଉ କେତକ ଶବ୍ଦ ଶିକ୍ଷକ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ ।

ଯାହା ଦୁଃଖରେ ଲାଭ କରାଯାଏ - ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ

ଯେ ସତ୍ୟ କହେ -

ବିଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିପୁଣ -

ଇତିହାସ ଜାଣନ୍ତି ଯେ -

ମେଧା ଅଛି ଯାହାର -

ଜୀବନ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ -

କୂଳର ନିକଟ -

ନାହିଁ କଳଙ୍କ ଯହିଁ ରେ -

ରୂପର ଯୋଗ୍ୟ -

ପରିବାର ସହ -

ପିଇବାର ଜଙ୍ଗା -

ଭିକ୍ଷାର ଅଭାବ -

ଜାଣିବାର ଜଙ୍ଗା -

ଜାଯା ଓ ପତି -

ଜନକଙ୍କ କନ୍ୟା -

ସ୍ତ୍ରୀ ସହ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ -

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୭

ଗପଟିକୁ ଆଗେଇ ନେବା -

ଗୋଟିଏ ବଣରେ ସିଂହଟିଏ ଥିଲା । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ବଣର ଜୀବଙ୍କୁ ମନଇଛା ମାରି ଖାଉଥିଲା । ଫଳରେ ବଣରୁ ଜୀବସଂଖ୍ୟା କମିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦିନେ ଜୀବମାନେ ସଭାଟିଏ କଲେ । ପ୍ରତିଦିନ ଗୋଟିଏ ଜୀବ ସିଂହ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସିଂହକୁ ଜଣାଇଲେ । ଦିନେ ୧୦କୁଆର ପାଇଁ ପଡ଼ିଲା ।

ସେ

ତଳ ଲେଖାଟିରେ ଉପମ୍ଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଅନୁଛେଦଟି ପଡ଼ିବା ।

ଏ ସବୁ ଶୁଣି ଗର୍ଜ ଉଠିଲେ ବାବୁ - ହଇରେ ମଧୁ ଦାସ ଶେଷକୁ କ୍ଷୀର ବିକିବ ଛି ତା ପୁଣି ଏଇ ଗରିବ ଲୋକ ଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ଲୋକେ ଶୁଣିଲେ କଣ କହିବେ ଗାଇଙ୍କର ଯଦି ଦାନାର ଅଭାବ ହେଉଛି ମୋତେ ଜଣାଇଲୁ ନାହିଁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ନ ପାରିଲେ ମଧୁ ଦାସ ଗୋଟିଗୋଟି କରି ସବୁ ଗାଇ ବିକି ଦେବ ସିନା କ୍ଷୀର ବିକି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୦

“ସ୍ଵଳ୍ପ ପରିବେଶ” ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୧

“ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାବିନେର୍” ର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସତ୍ୟ ସଭ୍ୟାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଲେଖିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୨

ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ଵଳ୍ପତା ପକ୍ଷ କିପରି ପାଳନ କଲେ ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ପଡ଼ୁ ଲେଖିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୩

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ସାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ପଡ଼ୁ ଲେଖିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୪

ତୁମ ବଡ଼ ଉତ୍ସାର ବାହାଘର ଥିବାରୁ ତୁମେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦୁଇ ଦିନ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିବ । ଦୁଇ ଦିନ ଛୁଟି ପାଇଁ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୫

ଆମ ଗ୍ରାମର ନଳକୂଆ ଖରାପ ହୋଇଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଗ୍ରାମବାସୀ ବହୁତ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମାନ ହେଉଛନ୍ତି ତାର ମରାମତିପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖିବା ।

୧୪. ଉପଯୁକ୍ତ ବିରାମ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

ଶିବିର ଭିତରେ ଏକାକୀ ରାଜା ଅଶ୍ଵରୋଧ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ବାସ୍ତବିକ ଆଜିଯାଏ ସେ ନିଜକୁ କେଡ଼େ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କ୍ଷମତାଶାଳୀ ମନେ କରି ଆସୁଥିଲେ ରଖ ହେଲା କଣ ବେଶ ବୋଲିଲେ ସାଧୁ କଣ ବୁଝାଉଛନ୍ତି ଯୋଗ୍ୟତା ବାସ୍ତବିକ ସେ କଣ ଜଣେ ସାଧୁଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ସେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଯେତିକି ଚିତ୍ତା କଲେ ସେତିକି ବିମର୍ଶ ବୋଧ କଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୀବନରେ ସେ ଯେତେ ବିଜୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେତେ ମୁଣ୍ଡ କାଟ କରି ତଳେ ଲୋଟାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ସେ ସବୁ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଖ୍ରର ବିରାଟ କରି ଥାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ସାଧୁଙ୍କୁ ଆଖ୍ରର ସେ ଅଯୋଗ୍ୟ ପୁଅ ଏ ବେଶରେ ତୁ ମେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛ ଏ ଅପୂର୍ବ କଣସ୍ଵର ରାଜାଙ୍କୁ ଚମକାଇ ଦେଲା ସେ ଅନାଇବା ବେଳକୁ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଉଭା ସ୍ଥିଯଂ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ରାଜା ତାଙ୍କ ପାଦରେ ଲୋଟିଗଲେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇ କହିଲେ ହୃଦୟରେ ଏଇଭଳି ନମ୍ରତା ବୋଧତୁଁ ବଳି ସୁନ୍ଦର ସାଜ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ

(ବି.ଦ୍ର. ଉପଯୁକ୍ତ ବେଶ ପକାଇ ଆସ ୫ମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଆସିଛି)

ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ - ୧୭

ପଦଟିକୁ ସ୍ଵର ସହ ଆବୃତ୍ତି କରିବା ।

ତୁହି ମା ଜନମ ଭୂମି ପବିତ୍ର ଭାରତ ଭୂମି
ତୋହର ସନ୍ତାନ ଆମେ ଅଟୁ ସରବେ
ତୋର ଶ୍ରୀଚରଣ ସେବା ପାଇଁ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେବା
ଗାଇବା ତୋହର ଗୀତ ଆନନ୍ଦ ରବେ
ତୋ ଆନନ୍ଦେ ହୋଇବା ସୁଖୀ
କାନ୍ଦିବା ଦୁଃଖରେ ତୋର ହୋଇଣ ଦୁଃଖୀ

ଉଚ୍ଚ କବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କର ଅନ୍ୟ କବିତା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ।

ଅସଜଡ଼ା ବାକ୍ୟକୁ ସଜାତି ଲେଖିବା -

୧. କେବଳ ଶିକ୍ଷା ପଠନ ପୁଷ୍ଟକ ନୁହଁ ସୀମିତ ମଧ୍ୟରେ
୨. କଳାହାଣ୍ଟି ବାରମାର ଦୁର୍ଭକ୍ଷ ଘରୁଛି ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ
୩. କାରଣ ପ୍ରଧାନ ସମ୍ବଦର ଅରଣ୍ୟ ବିନାଶ ହିଁ ଏହାର
୪. ଚରକ ସଂହିତା ରଚିତ ତାଙ୍କ ନାମ ଶାସ୍ତ୍ରଚିର
୫. ଗର୍ବତ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟରେ ତୁମ
୬. ମନୋନିବେଶ ସମାଜ କର ସେବାରେ

୧୮. ଘଟଣାକ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖିବା -

- (କ) ନିକଟ ପୁଷ୍ଟରିଣୀରେ ମୂର୍ଚ୍ଛି ବିସର୍ଜନ ହେବ
- (ଖ) ପିଲାମାନେ, ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ୱୀ, ଅଭିଭାବକ ମାନେ
- (ଗ) ପୁଷ୍ଟାଞ୍ଜଳି ଦେବେ
- (ଘ) ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଶ୍ରେଣୀଗୁହ ସଫେର ହେବ
- (ଡ) ନିମନ୍ତଣ ପତ୍ର ବଣ୍ଣାଯିବ
- (ଇ) ସମସ୍ତେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିବେ
- (ଇଚ୍ଛ) ପିଲାମାନେ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ୱୀଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସଜାଇବେ
- (ଜ) ଧୂପ, ଦୀପ, ପୁଷ୍ଟମାଳ୍ୟ ଦେଇ ମା' ବାଗଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜାର୍ଥନା କରାଯିବ
- (ଡା) ବ୍ରାହ୍ମଣ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବେ

୧୯. ତିନୋଟି ଏକ ଜାତୀୟ ଶବ୍ଦ ସହିତ ଯେଉଁ ଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦଟି ଅଛି, ତାକୁ ବାହି ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ବାୟୁ, ପବନ, ଆନନ୍ଦ, ଅନିଲ	(ଟ) ଯୋଗୀ, ମୁନି, ରଷି, ରୋଗୀ,
(ଖ) ଜନନୀ, ମାତା, ମାଆ, ପିତା	(୦) ପୌଡ଼, ନାଗରିକ, ବାଳକ, ଯୁବକ
(ଗ) ରବି, କବି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ତପନ	(୭) ବନ, ଉପବନ, ଅରଣ୍ୟ, ପର୍ବତ,
(ଘ) ବିହଗ, ନଷ୍ଟତ୍ର, ବିହଙ୍ଗମ, ପକ୍ଷୀ	(୯) କିମ୍ବଦନ୍ତୀ, ନାଚେକ, ପୁରାଣ, କାବ୍ୟ
(ଡ) ବଣ, ଜଙ୍ଗଳ, ପର୍ବତ, କାନନ	(୩) ତରୁ, ବିହଙ୍ଗା, ଦୂମ, ମହାଦୂମ
(ଚ) ନୟନ, ଚଷ୍ଟା, ଆଖ୍ତା, ମୁଖ	
(ଛ) ଦେଉ, ତରଙ୍ଗ, ଉର୍ମି, ସମୁଦ୍ର	
(ଜ) ଗଛ, ପର୍ବତ, ଦୂମ, ବୃକ୍ଷ	
(ଝ) ଜଳ, ନୀର, ବାରି, ମେଘ	
(୪) ସମୀର, ପବନ, ବାୟୁ, ଧରଣୀ	

୨୦. ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଗଦ୍ୟରୂପ ଲେଖିବା

ଚକର	ପରବତ
ଲଗନ	ସରବତ
ମଗନ	ଧରମ
ପରାଣ	କରମ
ଗରବ	ଜନମ
ମଉନ	ସରଗ
ମୂରୁଛନା	ଗରଜନ
ଶରଧା	

୨୧. ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା -

ସତ୍ୟ	ଦୃଷ୍ଟି	ସ୍ଵାର୍ଥପର
ପରାଜୟ	ଗମ୍ୟ	ସ୍ଵର୍ଗ
ବିକାର	ସୁଜନ	କପଟ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ	ପ୍ରାପ୍ୟ	ଜନ୍ମ
ପୂରସ୍କାର	ପାପ	କାଳ
ସମ୍ବନ୍ଧ	ଯୋଗ୍ୟ	ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି
ତୃପ୍ତ	ଦୁଃଖ	ସୃଷ୍ଟି
ସୁନ୍ଦର	ପରିଷାର	ସୁପ୍ତ
ମୋକ୍ଷ		

୨୨. ନୀଳ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ‘ସୁ’ ଯୋଡ଼ିଲେ ସୁନୀଳ । ସେହିଭଳି କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

୨୩. କେତୋଟି ଅକ୍ଷର ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରୁ ଅକ୍ଷରମାନଙ୍କୁ ନେଇ କେତୋଟି ଦୂଇ ଓ ତିନି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

ସା	ଧ	ବ	ନ
ସ	ନ	ଗ	ର
ର	ସ	ଭ୍ୟ	ମ
ଅ	ମ	କ୍ର	ସ
ଦ	ମ	ଶ୍ର	ନ

ଆସ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର ପଡ଼ିବା

୧. ଏହି କ୍ୟାଲେଣ୍ଟରଟି କେଉଁ ମାସର କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର ?
୨. ଏହି ମାସର ୧ ତାରିଖ କେଉଁ ବାରରେ ପଡ଼ୁଛି ?
୩. ୨୫ ତାରିଖରେ କି ପର୍ବ ପଡ଼ୁଛି ?
୪. ଏହି ମାସରେ ଏକାଦଶୀ କେଉଁ କେଉଁ ବାରରେ ପଡ଼ୁଛି ?
୫. ଏହି ମାସର ୪ଥ୍ ଶନିବାର କେତେ ତାରିଖରେ ପଡ଼ୁଛି ?
୬. କେଉଁ ସବୁ ପର୍ବପର୍ବାଣି ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ପଡ଼ୁଛି ଖୋଜି ଲେଖ ।
୭. ବକୁଳ ଅମାବାସ୍ୟା କେତେ ତାରିଖ ଓ କେଉଁ ବାରରେ ପଡ଼ୁଛି ?

ଆସ ପିଲାଏ, ଗପଟିଏ କହିକହି ଯିବା ଓ ଲେଖିଲେଖି ଯିବା.....

୧. ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ବରଗଛଟିଏ
୨. ଗୋଟିଏ କାଉ ଥିଲା
୩. ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିଲେ ଜଣେ ବାବା
୪. ଆମ ଗାଁର ନାମ
୫. ବନ୍ୟାଜଳରେ ଭାସି ଆସି ଆମ ଗାଁ ପୋଖରୀରେ କୁମ୍ଭୀରଟିଏ ରହିଗଲା
୬. ହୁସେନ ସାରଙ୍କ ଚିନିଝିଅ ଥିଲେ
୭. ଗୋପନଗରୀରେ ନନ୍ଦ ନାମରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପୁଅଙ୍କ ନାମ କୃଷ୍ଣ ।

यदि

कृष्ण करायाइपारे कहिबा ओ लेखिबा ।

१. तुमें घरु विद्यालयकु आसुछ । बाटरे हतोउ बर्षा होइगला..... तेबे ??
२. तुम भाइ एबे दितैय श्रेणीरे पहुँचि ताकु गणित उल लागूनाही, तेबे तुमें कृष्ण करिब ?
३. कालि परीक्षा अछि । लाइन् करिगला । गाँ लोके कुहाकुहि हेउछान्ति, रातिरे आजि आउ लाइट् आसिब नाहीं । तेबे तुमें ?
४. श्वेत बेळ गडिगलाणि । पाखापाखू एकाल १०.३० केहि बि शिक्षक आसिनाहान्ति । खबर पाइल ये, बाटरे हरताल योग्य घेमाने ७ टा याँ आसिपारिबेनि, तुमें कृष्ण करिब ?
५. आजि तुमा गाँ पाख हाट । घरर बि लोके अन्य कामरे बाहारकु याइछान्ति । निहाति एप्पाहर जिनिषपत्र आवश्यक । तुमें कृष्ण करिब ?
६. माआङ्क देह असुख्य । बापा बिलकु याइछान्ति । घरे तुमकु आजि रात्रिबाकु हेब कृष्ण एकू करिब ?
७. तुमें यदि क्लूस-मनिटर होइथान्ति.....
८. तुम विद्यालयर रोषेल घरे कुकुरचिए शोइथुला केहि ताकु कबाट किलि देइछि । एकाल हेलाबेळकु हो हाल्य, रागरे भोकरे कुकुरचि बुलुही, बोबालुही । क'श करायाइपारे
९. आजि तुमें घरु रप्त खाताटा आणिबाकु पाशोरि पाइल ।
तेबे
१०. पढिआरे खेलुही । तुम साझा ठुँश्यि पढिला । रक्त झरुही । तेबे तुमें
११. तुम साझारे जन्मदिन विद्यालयरे पालन करुही । तेबे मुख्यमन्त्री भावरे तुमर कर्तव्य कृष्ण ?
१२. तुमें परा तुम विद्यालयर बगिचामन्त्री... तेबे कृष्ण करुही प्रति दिन बगिचारे..... ?

Space for Writing